

روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

شامل: قوانین - مذاکرات مجلس شورای اسلامی - رویه‌های قضایی - عهدنامه‌ها - آئیننامه‌ها

WWW.RRK.IR
WWW.DASTOUR.IR

تصویب‌نامه‌ها - تصمیم‌نامه‌ها - اساسنامه‌ها و آگهیها

تک شماره ۴۵۰۰ تومان

صفحه	دستگاه اجراءکننده	تاریخ تصویب	عنوان مندرجات (قوانین و مقررات و مصوبات آراء وحدت رویه)
۲	شورای اسلامی شهر اردبیل	۱۴۰۰/۶/۹	رای شماره ۱۴۷۶ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: ابطال بند ۲ ماده ۱۱ مصوبه شورای اسلامی شهر اردبیل در سال ۱۳۹۹ مبنی بر تعیین حق‌السهم شهرداری از زمین‌های بالای ۵۰۰ متر
۴	سازمان امور مالیاتی کشور	۱۴۰۰/۶/۶	رای شماره ۱۴۹۳ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: ابطال بند ۲ نامه شماره ۱۳۹۹/۵/۲۵ - ۲۳۵/۸۶۶۴/ص - مدیرکل دفتر حسابرسی مالیاتی سازمان امور مالیاتی کشور
۵	شورای اسلامی شهر امیدیه	۱۴۰۰/۶/۱۶	رای شماره ۱۴۹۷ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: ابطال عوارض عدم قلع بنا از تعرفه عوارض و بهای خدمات محلی سال ۱۳۹۹ شورای اسلامی شهر امیدیه از تاریخ تصویب
۶	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	۱۴۰۰/۶/۱۶	رای شماره ۱۵۰۶ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: ابطال بند «د» از شرایط اختصاصی دفترچه راهنمای ثبت و شرکت در آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپوسته در سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ و دوره دکتری سال ۱۳۹۹ که موجب محرومیت دانشجویان پذیرفته شده دوره روزانه که در دانشگاه محل قبولی ثبت نام نکرده و یا انصراف داده‌اند را فراهم کرده است
۸	شعب دیوان عدالت و سایر مراجع اداری	۱۴۰۰/۳/۲۹	رای شماره ۱۰۹۴ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: اعلام تعارض خواسته شاکیان در خصوص اعتراض به کاهش رتبه و الزام به پرداخت کامل فوق‌العاده ویژه از سال ۱۳۹۲ به بعد، فاقد مبنا و محمل قانونی است
۹	شورای اسلامی شهر مشهد	۱۴۰۰/۳/۲۹	رای شماره ۱۱۰۲ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: بند ۲ مصوبه شماره ۵/۹۸/۵۴۴۳/ش مورخ ۱۳۹۸/۴/۴ شورای اسلامی شهر مشهد ابطال شد
۱۰	شورای اسلامی شهر مشهد	۱۴۰۰/۴/۱	رای شماره ۱۱۳۳ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: ابطال مصوبه شماره ۳۳/۹۸/۱۹۳۵۸۶ - ۱۳۹۸/۱۰/۸ شورای اسلامی شهر مشهد
۱۱	سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای	۱۴۰۰/۶/۹	رای شماره ۱۴۶۸ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: بند ۷ و ۸ دستورالعمل تفویض اختیار شماره ۲۷۴۴۷/۷۱ مورخ ۹۵/۳/۲۴ سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای ابطال شد
۱۲	انجمن‌های داروسازان	۱۴۰۰/۶/۱۶	رای شماره ۱۴۹۵ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: ابطال بند ۱۳-۲ ضابطه تأسیس و اداره داروخانه‌ها مصوب سال ۱۳۹۵
۱۳	استانداری فارس	۱۴۰۰/۵/۱۹	رای شماره ۱۵۰۵ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: ابطال بند ۲ شرایط اختصاصی آگهی استخدام سال ۱۳۹۴ استانداری فارس که ناظر بر الزام پذیرفته‌شدگان استخدام در شهرداری به ارائه تعهدنامه هفت ساله است، خلاف قانون و خارج از حدود اختیار مقام وضع‌کننده است
۱۴	شرکت مخابرات	۱۴۰۰/۶/۹	رای شماره ۱۵۱۱ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: اعلام تعارض، شرکت مخابرات ملزم به انعقاد قرارداد دائم و مستقیم با کارگزاران مخابرات روستایی شده است
۱۵	شورای اسلامی شهر رباط‌کریم	۱۴۰۰/۶/۹	رای شماره ۱۵۱۲ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: تعرفه شماره ۲-۱۲ از دفترچه عوارض و بهای خدمات سال ۱۴۰۰ شورای اسلامی شهر رباط‌کریم از تاریخ تصویب ابطال شد
۱۵	سازمان تأمین اجتماعی - بانک رفاه کارگران	۱۴۰۰/۶/۹	رای شماره ۱۵۱۳ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: دستورالعمل مشترک سازمان تأمین اجتماعی و بانک رفاه کارگران به شماره ۵۰۰۰/۴۵۸۱۱ مورخ ۱۳۸۱/۵/۲۲ ابطال شد

صفحه	دستگاه اجراء کننده	تاریخ تصویب	عنوان مندرجات (قوانین و مقررات و مصوبات آراء وحدت رویه)
۱۷	هیأت وزیران	۱۴۰۰/۶/۹	رأی شماره ۱۵۱۴ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: ماده ۱۰ آیین نامه اجرایی تبصره ۸ الحاقی به ماده واحده قانون بیمه محصولات کشاورزی مصوب ۱۳۸۴/۹/۶ هیأت وزیران و تبصره آن در حدی که متضمن الزام افراد به مراجعه به کمیسیون موضوع ماده مذکور است و مانع از مراجعه افراد به مرجع قضایی پس از اتخاذ تصمیم در کمیسیون فوق الذکر است ابطال شد
۱۸	شورای اسلامی شهر چمگردان	۱۴۰۰/۶/۹	رأی شماره ۱۵۱۷ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: ماده ۲۰ تعرفه بهای خدمات شهرداری چمگردان در سال ۱۳۹۸ و ماده ۱۹ تعرفه بهای خدمات شهرداری چمگردان در سال ۱۳۹۹ مصوب شورای اسلامی شهر چمگردان از تاریخ تصویب ابطال شد
۱۹	انجمنهای صنفی و کانونهای مربوط	۱۴۰۰/۶/۹	رأی شماره ۱۵۱۸ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: ماده ۹ آیین نامه چگونگی تشکیل، حدود وظایف و اختیارات و نحوه عملکرد انجمنهای صنفی و کانونهای مربوط مصوب سال ۱۳۸۹ از تاریخ تصویب ابطال شد
۲۰	شورای اسلامی شهرهای بسطام، درجزین، رودیان، سرخه سمنان، گرمسار، مجن، مهدیشهر	۱۴۰۰/۶/۹	رأی شماره ۱۵۲۲ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: مواد ۱۱ و ۲۶ تعرفه عوارض شهرداری بسطام، ماده ۲۱ تعرفه عوارض شهرداری درجزین، ماده ۱۲ تعرفه عوارض شهرداری رودیان، ماده ۱۱ تعرفه خدمات شهرداری سرخه به استثناء بند ب، مواد ۲۸ و ۳۱ تعرفه عوارض شهرداری سمنان، ماده ۱۳ تعرفه عوارض شهرداری گرمسار، جز ۲ ماده ۷ تعرفه عوارض شهرداری مجن و مواد ۲۲ و ۳۵ تعرفه عوارض شهرداری مهدیشهر همگی مربوط به سال ۱۳۹۸ از تاریخ تصویب ابطال شد
۲۳	دانشگاه علوم پزشکی مشهد	۱۴۰۰/۶/۱۶	رأی شماره ۱۵۲۴ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: بند ج شیوه نامه اجرایی پرداخت فوق العاده محرومیت از مطب دانشگاه علوم پزشکی مشهد در قسمتی که مبادرت به تضییق دایره شمول آن کرده ابطال شد
۲۴	بنیاد مسکن انقلاب اسلامی	۱۴۰۰/۶/۱۶	رأی شماره ۱۵۲۵ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: شیوه نامه تفاهم با مالکین متقاضی دریافت خدمات فنی در روستاها ابطال شد
۲۵	شورای اسلامی شهر مرند	۱۴۰۰/۶/۱۶	رأی شماره ۱۵۲۶ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: ماده ۱۷ تعرفه عوارض محلی سال ۱۴۰۰ شورای اسلامی شهر مرند در قسمت عوارض کسر پارکینگ از تاریخ تصویب ابطال شد
۲۶	شهرداری شازند	۱۴۰۰/۶/۱۶	رأی شماره ۱۵۲۸ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: تعرفه شماره ۱۷ و ۲۴ از تعرفه بهای خدمات سال ۱۴۰۰ شهرداری شازند از تاریخ تصویب ابطال شد
۲۷	شورای اسلامی شهر زرین شهر	۱۴۰۰/۶/۱۶	رأی شماره ۱۵۲۹ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: بند ۲ تعرفه شماره ۳-۲۰ از تعرفه عوارض و بهای خدمات محلی سالهای ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ شورای اسلامی شهر زرین شهر از تاریخ تصویب ابطال شد
۲۷	شورای اسلامی شهر هجیرود	۱۴۰۰/۶/۱۶	رأی شماره ۱۵۳۰ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: تبصره ۵ از فصل سوم سایر درآمدها از دفترچه تعرفه عوارض و بهای خدمات سال ۱۴۰۰ شورای اسلامی شهر هجیرود از تاریخ تصویب ابطال شد
۲۸	سازمان صنعت، معدن و تجارت استان گلستان	۱۴۰۰/۶/۱۶	رأی شماره ۱۵۳۱ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: مصوبه مورخ ۱۳۹۸/۹/۳۰ کمیسیون نظارت مرکز استان گلستان صرفاً از جهت ایجاد الزام به سپردن تعهد به منظور صدور پروانه کسب ابطال شد
۲۹	وزارت نیرو	۱۴۰۰/۶/۱۶	رأی شماره ۱۵۳۲ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: قسمت اخیر بند ۴۶-۴ از آیین نامه تکمیلی تعرفه های برق وزارت نیرو ابطال شد
۳۰	دهبازیهای کشور	۱۴۰۰/۶/۱۶	رأی شماره ۱۵۳۴ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: فراز اول ماده ۱۰ و ماده ۱۴ آیین نامه استخدامی دهبازیهای کشور (موضوع تصویب نامه شماره ۷۸۳۳۵/ت/۵۵۳۴۳-هـ مورخ ۱۳۹۸/۶/۲۶ هیأت وزیران) ابطال شد
۳۱	شعب دیوان عدالت و سایر مراجع اداری	۱۴۰۰/۶/۲۳	رأی شماره ۱۵۴۷ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: اعلام تعارض با توجه به اینکه در طول سالهای ۱۳۸۶ و ۱۳۸۷ به موجب مصوبه شماره ۷۶۲۲۹ت/۴۰۹۹۶-هـ مورخ ۱۳۸۸/۴/۱۰ هیأت وزیران هیچ یک از نقاط شهری و از جمله اسلام آباد غرب در فهرست مناطق محروم موضوع قانون جذب نیروی انسانی به نقاط محروم و دورافتاده و مناطق جنگی قرار نگرفته است بنابراین حکم به رد شکایت صحیح و منطبق با موازین قانونی است
۳۱	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	۱۴۰۰/۶/۲۳	رأی شماره ۱۵۵۱ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع: تبصره یک ماده ۵۰، اصلاحیه بند ۳-۲ ماده ۳ و بخش ج ۳- دستورالعمل جامع ایفای تعهد خدمت آموزش رایگان به شماره ۷۷۵۵۱/و مورخ ۱۳۹۹/۵/۱ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به جهت ایجاد محدودیت زمانی خارج از ماده ۷ لایحه قانونی اصلاح مواد ۷ و ۸ قانون تأمین وسایل و امکانات تحصیل اطفال و جوانان ایرانی و آیین نامه اجرایی آن از تاریخ تصویب ابطال شد

شورای اسلامی شهر اردبیل در سال ۱۳۹۹ مبنی بر تعیین حق السهم شهرداری از زمین های بالای ۵۰۰ متر^۲ جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می گردد.
مدیر کل هیأت عمومی و هیأت های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۶/۹ شماره دادنامه: ۱۴۷۶ شماره پرونده: ۹۹۰۲۹۸۵
مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری
شاکلی: شرکت تولیدی خوراک دام و طیور آرتاشهر
موضوع شکایت و خواسته: ابطال بند ۲ ماده ۱۱ مصوبه شورای اسلامی شهر اردبیل در سال ۱۳۹۹

قوانین و مقررات عمومی

۱۴۰۰/۶/۲۲

شماره ۹۹۰۲۹۸۵

بسمه تعالی

جناب آقای اکبر پور

رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۴۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۴۷۶ مورخ ۱۴۰۰/۶/۹ با موضوع: «ابطال بند ۲ ماده ۱۱ مصوبه

عنايت به اينکه مصوبه مزبور مغاير با اصل ۴۷ قانون اساسی و برخلاف اصل تسليط و اعتبار مالکيت مشروع اشخاص است و اينکه اين امر تحديد دایره اعمال حقوق مالکانه اشخاص و کاهش قلمرو آن بدون تمسک به حکم قانونگذار است و جواز قانونی نداشته و خلاف قانون و خارج از حدود صلاحيت شورای شهر و شهرداری است و عوارض ثانويه تلقی می گردد و مغاير با ضوابط و قوانين ثبتي و ماده ۱۴۷ قانون ثبت بوده و اخذ نمودن وجهی غير از آنچه در قانون تصريح شده است وجاهت قانونی ندارد و مصوبه مزبور مغاير و متضاد با ماده ۱۴۷ اصلاحی قانون ثبت می باشد که با ملحوظ قرار دادن اينکه ماده ۱۱ قانون شهرداری و اصلاحی آن در خصوص اراضي که مالک با مراجعه به شهرداری در صدد اخذ تفکيک به قطعات متعدد می شوند در آن صورت شهرداری با رعایت مصوبات شهرداری و آيين نامه معماری و رعایت تبصره های ماده ۱۱ و با ايجاد معابر و دسترسي نسبت به تفکيک آن با اخذ کليه حقوق قانونی اقدام می نماید که در مانحن فیه اينجانب از طريق هيأت های ثبت اسناد و املاک مستنداً به مصوبه مجلس شورای اسلامی نسبت به اخذ سند اقدام نمودم و تفکيک ملک نیز در آن زمان صورت که منجر به اخذ سند شده است و شهرداری خدماتی نداده تا باتصويب عوارض ثانوي در صدد اخذ مبلغ شده باشد و موضوع عطف به ماسبق نمی شود و شهرداری به استناد مصوبه مذکور مستحق دریافت هزینه تفکيک از شهروندان که هيچ گونه خدماتی در خصوص تفکيک ارائه نمی نماید نيست که با استناد به مدارک تقديمی و مراتب اعلامی تقاضای ابطال بند ۲ از ماده ۱۱ عوارض مصوبی شرح ستون خواسته مورد تمانست.

متن مقررره مورد شکایت به شرح زیر است:

تعارفه مصوب عوارض محلی و بهای خدمات شهرداری اردبيل برای اجرا در سال ۱۳۹۹

ماده ۱۱- افزاز و تفکيک عرصه

به استناد تبصره ۳ اصلاحی ماده ۱۰۱ قانون شهرداریها از بابت سرانه خدمات عمومی و شوارع از تفکيک و افزاز در کاربری مصوب بر اساس نقشه مصوب سهم شهرداری به شرح جدول ذيل می باشد و به موجب تبصره ۴ ماده ۱۰۱ بدون پرداخت هرگونه وجه به صاحب ملک به صورت رایگان به نام شهرداری انتقال خواهد یافت.

مساحت عرصه	سهم شهرداری (سرانه خدمات و شوارع)
اراضي و املاک تا ۵۰۰ مترمربع	
اراضي و املاک ۵۰۱ تا ۱۰۰۰ مترمربع	۲۰ درصد
اراضي و املاک ۱۰۰۱ تا ۳۰۰۰ مترمربع	۲۵ درصد
اراضي و املاک ۳۰۰۱ تا ۶۰۰۰ مترمربع	۳۰ درصد
اراضي و املاک ۶۰۰۱ تا ۱۰۰۰۰ مترمربع	۳۵ درصد
اراضي و املاک ۱۰۰۰۱ تا ۱۵۰۰۰ مترمربع	۴۰ درصد
اراضي و املاک بيش از ۱۵۰۰۰ مترمربع	۴۲/۷۵ درصد

بند ۲- برای املاک بالای ۵۰۰ مترمربع که قبل از سال ۹۰ تفکيک شده و سند صادر گردیده و سهم شهرداری پرداخت نشده از بابت شوارع سهم شهرداری ۱۷P و بعد از سال ۹۰ از بابت شوارع و خدمات عمومی سهم شهرداری P ۳۰ محاسبه و اخذ خواهد شد.
در پاسخ به شکایت مذکور، رئیس شورای اسلامی شهر اردبيل به موجب لایحه شماره ۴۲۳۷۴-۱۳۹۹/۱۲/۲۸ توضیح داده است که:

۱- مستحضريد مطابق بندهای ۱ و ۲ ماده ۲۹ آيين نامه مالی شهرداریها، عوارض از منابع درآمد شهرداری هاست. از جمله میانی قانونی این مصوبات می توان به بند ۱ ماده ۳۵ قانون تشکيلات شوراهای اسلامی کشور مصوب ۱۳۶۱/۹/۱، بند ۱۶ ماده ۷۱ و ماده ۷۷ قانون تشکيلات، وظايف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵/۳/۱ اشاره کرد. برابر رأی هیأت تخصصی عمران، شهرداری و اسناد در شماره پرونده هـ. ع/۹۱/۹۱ به شماره دادنامه ۲۱۲-۱۳۹۵/۹/۲۹ که مقرر نموده «طبق بند ۱۶ قانون تشکيلات، وظايف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب سال ۱۳۷۵، تصويب لوايح برقراری یا لغو عوارض شهر و همچنين تغيير نوع و میزان آن با در نظر گرفتن سياست عمومی دولت که از سوی وزارت کشور اعلام می شود از جمله وظايف و مسئوليتهاي شورای اسلامی شهرها محسوب شده و در تبصره ۱ ماده ۵۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷، وضع عوارض محلی جدید که تکليف آنها در این قانون مشخص نشده باشند، با رعایت مقررات مربوط تجویز شده است.

۲- به تجویز قوانین متعدد از جمله ماده ۵۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده تصويب عوارض پیش بینی شده است. برابر رأی متعدد وحدت رویه نیز تصويب عوارض نسبت به مواردی که در قانون تصريح نشده توسط شورای اسلامی شهر مجاز می باشد. برابر بند مورد اعتراض شاکی آنچه مصوب گردیده مطالبه عوارض نسبت به زمینهایی است که تفکيک شده اند. لیکن سهم شهرداری پرداخت نشده است. در مانحن فیه علی رغم تفکيک ملک در سال ۱۳۶۲، شاکی نسبت به پرداخت حقوق دیوانی خود چه آنچه که در قوانین

گردش کار: شرکت توليدي خوراک دام و طیور آرتاشهر به موجب دادخواستی ابطال بند ۲ ماده ۱۱ مصوبه شورای اسلامی شهر اردبيل در سال ۱۳۹۹ را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده است که:

معروض دارد به دلالت مندرجات و کپی سند رسمی ملک به پلاک ثبتی شماره باقیمانده ۳۵۲ فرعی از ۱۲۷ اصلی واقع در بخش ۳ اردبيل به صورت ششدانگ در ملکيت شرکت توليدي خوراک دام و طیور آرتاشهر بوده که در سال ۶۲ اقدام به احداث بنا نموده و به سال ۶۲ مستنداً به ماده ۱۴۷ قانون ثبت از طريق هیأت رسیدگی به درخواستهای ثبتی که در اداره ثبت اسناد تشکیل شده است مبادرت به اخذ سند نموده ام که ملک مزبور قبلاً خارج از محدوده شهر و خارج از حوزه استحفاظی شهری بوده در سال ۱۳۷۴ محدوده قانونی شهر اردبيل افزایش پیدا کرده که این افزایش محدود به تصويب وزارت مرکز شهرداری و کمیسیون ماده ۵ رسیده است که به استناد قانون نوسازی و عمران شهری و همچنین ماده ۱۰۰ قانون شهرداری مالکان کلیه اراضي و املاکی که در محدوده قانونی قرار می گیرد قبل از هر اقدامی می بایستی از شهرداری مجوز دریافت نمایند در حالی که عوارض اخذ شده شهرداری مستنداً به بند ۲ ماده ۱۱ با نام عوارض محلی (تفکيک عرصه برای املاک بالای ۵۰۰ متر به مبلغ ۷۰۷۳۱/۱۶۹/۶۰۰ میلیون ریال که ضمیمه دادخواست می باشد مغاير با قانون بوده و قابل ابطال می باشد. علیهذا با عنایت به اینکه در قانون اصلاح مواد ۱، ۲ و ۳ قانون اصلاح مورخ ۱۳۷۱/۶/۲۱ به ویژه قسمت صدر ماده آن که بر طبق آن ماده ۱۴۷ مورد اصلاح قرار می گیرد چنین آمده است. برای تغییر وضعیت ثبتی اعیان املاکی که اشخاص تا تاریخ ۱۳۷۰/۷/۱ بر روی زمین های اعیانی احداث کرده اند که به واسطه موانع قانونی تنظیم سند رسمی برای آنها میسر نیست و همچنین تغییر وضعیت ثبتی اراضي کشاورزی و بافت های زراعی و باغات اعم از شهری و غیرشهری و اراضي خارج از محدوده شهر و حریم آن که مورد بهره برداری معترضین است و اشخاص تا تاریخ فوق خریداری کرده اند به واسطه موانع تنظیم سند و یا صدور سند مالکیت برای آنها میسر نیست به شرح ذیل تعیین تکلیف می شود که حکم تبصره ذیل ماده ۳ نیز که اشعار می دارد در هر مورد که اجرای موارد مزبور در این قانون نیاز به تفکيک یا افزاز ملک باشد واحدهای ثبتی با توجه به وضع موجود رأساً اقدام خواهند کرد و مورد شمول مقررات ماده ۴ قانون اصلاح و حذف مواردی از قانون ثبت اسناد و املاک سال ۱۳۱۰ و اصلاحات بعدی آن نخواهد بود بدین ترتیب چنین مستفاد می شود که قانونگذار خواسته با نگرشی استثنایی به وضعیت اعیانی اراضي مذکور که مغاير با قوانین و مقررات موجود است و همچنین مغايرت صدور سند مالکیت را برای آنها با موانع قانونی روبرو ساخته است این گونه موانع را از بین ببرد.

مع الوصف با عنایت به اینکه در مقدمه و حکم تبصره ذیل ماده ۳ که طی آن در مواردی که واحدهای ثبتی در اجرای قانون اصلاحی ثبت مصوب سال ۱۳۷۰ رأساً اقدام به تفکيک می کنند از شمول مقررات ماده ۱۵۴ اصلاحی موضوع ماده ۴ قانون اصلاح و حذف مواردی از قانون ثبت اسناد و املاک مصوب سال ۱۳۱۰ و اصلاحات بعدی آن مصوب ۱۳۶۵/۴/۳۱ مستثنی شده است و نیز حکم ماده ۱۵۴ اصلاحی قانون ثبت مقرر می دارد اداره ثبت اسناد و املاک در هر ۴ مورد که در اجرای قانون اصلاحی ثبت (مصوب سال ۱۳۷۰) نیاز به تفکيک و افزاز باشد واحدهای ثبتی بدون استعلام از شهرداری رأساً اقدام می کنند و شهرداری در اجرای ماده ۱۵۴ اصلاحی ثبت نقشه های تفکيکی ارسالی از سوی دادگاه یا ادارات ثبت را با ضوابط طرح جامع هادی و تفصیلی و دیگر ضوابط مربوط به شهرداری تطبیق و اظهار نظر می کند و ادارات ثبت و دادگاهها نیز مکلفند طبق نقشه تفکيکی که به تأیید شهرداری محل رسیده باشد اقدام به تفکيک کنند که در مانحن فیه چون مستند به حکم تبصره ذیل ماده ۳ تفکيک اراضي و املاک از شمول حکم ماده ۱۵۴ اصلاحی مستثنی شده است. لذا به نظر مقنن رعایت ضوابط و مقررات شهرداری و سایر موارد در اینگونه املاک به عنوان یکی از موانع تنظیم سند مالکیت شرط نیست و چون رعایت ضوابط و مقررات شهرداری شرط نیست شهرداری نمی تواند با استناد به بند ۲ ماده ۱۱ با نام محلی عوارض تفکيک عرصه برای املاک بالای ۵۰۰ مترمربع مبادرت به اخذ وجه هزینه تفکيک نماید و مصوبه مذکور نقض غرض قانونگذار است و حاکمیت قانون شهرداری در این موارد زمانی مشهود می شود که دارنده سند متقاضی توسعه و یا تجدید بنا شود که در این صورت شهرداری برابر مقررات مبادرت به اخذ عوارضات خود در قبال خدماتی که انجام می دهد را دارد. علیهذا نظر به اینکه احکام مواد ۱۴۷ و ۱۴۸ اصلاحی قانون ثبت تکلیفی که هیأت های رسیدگی کننده را موظف به استعلام از شهرداری و یا پرداخت وجه به شهرداری کند ملاحظه نمی شود.

چون اقدامات ثبتی در این خصوص منصرف از قوانین و مقررات شهرداری صورت می پذیرد و اسنادی که پس از تشریفات قانونی و در اجرای ماده ۱۴۷ و ۱۴۸ قانون اصلاحی ثبت برای متصرفان صادر می شود سندیت دارد و معتبر است و شهرداری نمی تواند با مستمسک قرار دادن مصوبه شورای شهر مبادرت به اخذ وجه نماید. علیهذا با

گردش کار: شاکی به موجب دادخواستی ابطال جمله پایانی از بند ۲ نامه شماره ۱۳۹۹/۵/۲۵/ص - ۲۳۵/۸۶۶۴ مدیرکل دفتر حسابرسی مالیاتی سازمان امور مالیاتی کشور را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده است:

«به استحضار می‌رساند سازمان امور مالیاتی با برداشتی از ماده ۱۰۰ قانون مالیاتهای مستقیم در خصوص تکلیف مودیان مشمول مالیات بر درآمد مشاغل به تسلیم اظهارنامه مالیاتی «برای هر واحد شغلی یا برای هر محل جداگانه» به این نتیجه رسیده که هرگونه تغییر محل مودی، به معنی شروع فعالیت جدید وی بدون ارتباط با فعالیت‌های مشابه اش در محل قبلی است و نتیجه چنین برداشتی را هم از جمله در جزء ۳ بند (ب) بخشنامه شماره ۳۰۰/۹۶/۱۵۸ - ۱۳۹۶/۱۲/۷ که با رأی شماره ۹۹۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۳۰۸ - ۱۳۹۹/۱۰/۱۳ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری ابطال گردیده می‌بینیم. در بند دوم نامه مورد اعتراض نیز با همین برداشت و با استناد به ماده ۳ آیین‌نامه موضوع تبصره ۳ ماده ۱۶۹ قانون مالیات‌های مستقیم مقرر شده «بنابراین انتقال به محل جدید و شروع فعالیت در محل جدید به عنوان سال اول فعالیت تلقی خواهد شد» در حالی که جدای از مغایرت این حکم با رأی پیش گفته هیأت عمومی دیوان عدالت اداری چنین حکمی حتی با مقرره مورد استناد یعنی ماده ۳ آیین‌نامه موضوع تبصره ۳ ماده ۱۶۹ که وفق تبصره ۱ آن «چنانچه صاحبان مشاغل موضوع این آیین‌نامه بر اساس مجوز صادره از طرف مراجع ذی‌صلاح بیش از یک محل فعالیت برای همان مجوز داشته باشند، برای تمامی این محل‌ها فقط یک ثبت نام صورت خواهد گرفت و بنا بر اعلام مودی (ضمن اعلام مشخصات کامل تمام محل‌های فعالیت) یکی از این محل‌ها، به عنوان محل اصلی فعالیت مشخص و سایر محل‌ها به عنوان شعبه منظور خواهد شد» و وفق تبصره ۳ آن «در مورد کارگاه‌ها و واحدهای تولیدی که نوع فعالیت آنان ایجاد دفتر یا فروشگاه در یک یا چند محل دیگر را اقتضاء می‌نماید. مودی می‌تواند برای کلیه محل‌های مذکور یک ثبت نام به آن نشانی که به عنوان محل اصلی فعالیت اعلام می‌نمایند. انجام و یک فقره اظهارنامه برای کلیه درآمد‌های حاصل از فعالیت‌های خود تسلیم نماید. در این صورت برای مودی مزبور یک پرونده به همان نشانی که اعلام می‌نماید. تشکیل می‌شود» نیز مغایرت دارد. چنین برداشتی در عمل منجر به این خواهد شد که برای نمونه مودی هر دو سال یک بار با اندکی جا به جایی محل، مطالبه ۱۰ درصد بخشودگی مالیاتی مربوط به دو سال اول فعالیت مقرر در تبصره ۲ ماده ۱۶۹ مارالذکر یا حق استفاده از اختیار مندرج در تبصره ۲ جزء (ب) ماده ۳ آیین‌نامه اجرایی موضوع ماده ۹۵ اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم را بنماید. طبعاً ابهام ناشی از چنین برداشتی منحصر به این دو مورد نیست و این موارد صرفاً چون در نامه مورد اعتراض به آنها اشاره شده بود ذکر شدند. لذا با اتخاذ ملاک از رأی شماره ۹۹۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۳۰۸ - ۱۳۹۹/۱۰/۱۳ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری و با توجه به مغایرت بند دوم نامه شماره ۲۳۵/۸۶۶۴/ص - ۱۳۹۹/۵/۲۵ با این رأی و نیز مغایرت آن با ماده ۱۶۹ قانون مالیات‌های مستقیم و مفاد ماده ۳ آیین‌نامه موضوع تبصره ۳ ماده ۱۶۹ و خارج از حدود اختیارات بودن چنین حکمی درخواست ابطال آن را دارم. شاکی به موجب لایحه تکمیلی مورخ ۱۴۰۰/۳/۲۶ که با شماره ۹۹ - ۳۰۱۶ در دبیرخانه هیأت عمومی به ثبت رسیده، این گونه اعلام کرده است که:

«در خصوص دادخواست با موضوع درخواست «ابطال بند دوم نامه شماره ۱۳۹۹/۵/۲۵/ص - ۲۳۵/۸۶۶۴ مدیرکل دفتر حسابرسی مالیاتی سازمان امور مالیاتی کشور»، جهت تدقیق خواسته درخواست تغییر و محدود کردن موضوع دادخواست به «ابطال عبارت (بنابراین انتقال به محل جدید و شروع فعالیت در محل جدید به عنوان سال اول فعالیت تلقی خواهد شد.) از انتهای بند شماره ۲ نامه شماره ۲۳۵/۸۶۶۴/ص - ۱۳۹۹/۵/۲۵ مدیرکل دفتر حسابرسی مالیاتی سازمان امور مالیاتی کشور» را دارم.

متن مقرره مورد اعتراض به شرح زیر است:

«۲- به موجب مفاد ماده ۳ آیین‌نامه موضوع تبصره ۳ ماده ۱۶۹ قانون مالیات‌های مستقیم، صاحبان مشاغل مکلف به ثبت نام (به استثنای مصادیق تبصره یک و سه ماده ۳ آیین‌نامه مذکور) می‌بایست برای هر واحد شغلی یا برای هر محل، جداگانه در نظام مالیاتی ثبت نام نمایند. بنابراین انتقال به محل جدید و شروع فعالیت در محل جدید به‌عنوان سال اول فعالیت تلقی خواهد شد. - مدیرکل دفتر حسابرسی مالیاتی»

مدیرکل دفتر حقوقی و قراردادهای مالیاتی سازمان امور مالیاتی کشور به موجب لایحه شماره ۲۱۰۸۵ - ۱۳۹۹/۱۲/۲۶، در پاسخ به شکایت مذکور توضیح داده است که:

«همان گونه که مستحضرید از منظر قوانین و مقررات ناظر بر موضوع شکایت، مودی در نظام مالیاتی بر اساس دو شاخص و معیار «هویت» و «مکان فعالیت» شناسایی می‌شود و شخص حقیقی واحد، به اعتبار فعالیت شغلی در دو محل جداگانه ابتدا در حکم دو مودی مستقل تلقی می‌شود و تنها استثنایی که بر معیار و شاخص مذکور وارد است، موردی است که محل‌های متعدد فعالیت مودی به موجب مجوز فعالیت واحد تأسیس شده باشند. در این راستا قوانین و مقررات ذیل موید شاخص و معیار مذکور می‌باشند:

متعدد وضع شده و چه آنچه که پارلمان محلی تصویب کرده اقدام ننموده است، لذا در این خصوص با توجه به اینکه برابر ماده ۴ قانون مدنی و ماده ۱۲۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی مدنی ناظر بر قانون مدنی اثر قانون نسبت به آتیه بوده و عطف بماسبق نمی‌گردد. برابر ماده ۸۹ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری اثر رأی وحدت رویه نسبت به آینده است بنابراین قابل تسری به آراء و تصمیمات سابق نیست با توجه به تاریخ رأی تفکیک زمین موضوع پرونده در سال ۱۳۶۲ بدیهی است که این رأی قابل تسری به موضوع نبوده و شاکی می‌بایست حقوق دیوانی را پرداخت نماید.

۳- مستفاد از دادخواست شاکی این است که اعتراض مشارالیه نسبت به عوارض مورد مطالبه شهرداری می‌باشد. برابر ماده ۷۷ قانون شهرداری‌ها، در خصوص عوارض مورد مطالبه شهرداری، هرگونه اعتراض اشخاص مودی نسبت به عوارض شهرداری، بدو در کمیسیون موضوع این ماده قانونی بررسی می‌گردد. با عنایت به اینکه در خصوص عوارض موضوع شکایت تاکنون اعتراضی از ناحیه شاکیان به این کمیسیون واصل نشده و از سویی توجه به تاریخ تصویب قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری در سال ۱۳۹۲ و عطف بما سبق نشدن این قانون و نیز با توجه به تاریخ عوارض موضوع شکایت، بدیهی است که قانون زمان مطالبه عوارض به صورت عام حاکم بوده و برابر این قانون شاکیان بایستی بدو نسبت به اعتراض به موضوع در کمیسیون موضوع ماده ۷۷ اقدام می‌نمودند. علی‌ایحال با عنایت به مطالب مرقوم رد شکایت مورد استدعاست.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۶/۹ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

قانونگذار بر اساس ماده ۱۰۱ اصلاحی قانون شهرداری و تبصره ۳ ماده مذکور مصوب ۱۳۹۰/۱/۲۸ مقرر کرده است که در اراضی با مساحت بیشتر از ۵۰۰ مترمربع که دارای سند ششدانگ است، شهرداری برای تأمین سرانه فضای عمومی و خدماتی تا سقف بیست و پنج درصد و برای تأمین اراضی مورد نیاز احداث شوارع و معابر عمومی شهر در اثر تفکیک و افراز این اراضی مطابق با طرح جامع و تفصیلی با توجه به ارزش افزوده ایجاد شده از عمل تفکیک برای مالک، تا بیست و پنج درصد از باقیمانده اراضی را دریافت می‌نماید و شهرداری مجاز است با توافق مالک، قدرالسهم مذکور را براساس قیمت روز زمین طبق نظر کارشناس رسمی دادگستری دریافت نماید. همچنین در تبصره ۴ ماده واحده قانون تعیین وضعیت املاک و اراضی واقع در طرح‌های دولتی و شهرداریها، مالکین اراضی خارج از محدوده خدماتی شهر برای استفاده از مزایای محدوده خدماتی شهر موظف شده‌اند که تعهدات مربوط به عمران و آماده‌سازی زمین و واگذاری سطوح لازم برای تأسیسات، تجهیزات و خدمات عمومی را انجام دهند. بنا به مراتب فوق و با توجه به اینکه در ماده ۱۰۱ قانون شهرداری سابق صرفاً سهم شوارع ناشی از تفکیک بوده است، بنابراین تعیین حق‌السهم برخلاف قوانین مذکور و با ضریبی از P (موضوع ارزش معاملات املاک مندرج در ماده ۶۴ قانون مالیات‌های مستقیم) فاقد مبنای قانونی است و لذا بند ۲ ماده ۱۱ مصوبه شورای اسلامی شهر اردبیل در سال ۱۳۹۹ مبنی بر تعیین حق‌السهم شهرداری از زمینهای بالای ۵۰۰ متر خلاف قانون و خارج از حدود اختیار است و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

شماره ۹۹۰۳۰۱۶

۱۴۰۰/۶/۳۰

بسمه تعالی

جناب آقای اکبر پور

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۴۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۴۹۳ مورخ ۱۴۰۰/۶/۶ با موضوع: «ابطال بند ۲ نامه شماره ۲۳۵/۸۶۶۴/ص - ۱۳۹۹/۵/۲۵ مدیرکل دفتر حسابرسی مالیاتی سازمان امور مالیاتی کشور» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۶/۶ شماره دادنامه: ۱۴۹۳ شماره پرونده: ۹۹۰۳۰۱۶

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: آقای بهمن زبردست

موضوع شکایت و خواسته: ابطال جمله پایانی از بند ۲ نامه شماره ۲۳۵/۸۶۶۴/ص

- ۱۳۹۹/۵/۲۵ مدیرکل دفتر حسابرسی مالیاتی سازمان امور مالیاتی کشور

ماه از تاریخ تصویب این قانون با پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.» در همین راستا، آیین‌نامه فوق با عنوان «آیین‌نامه اجرایی موضوع تبصره ۳ ماده ۱۶۹ اصلاحی مصوب ۱۳۹۴/۴/۳۱ قانون مالیات‌های مستقیم» در تاریخ ۱۳۹۵/۳/۱۸ به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی رسیده و براساس تبصره ۱ ماده ۳ آیین‌نامه مذکور مقرر شده است که: «چنانچه صاحبان مشاغل موضوع این آیین‌نامه براساس مجوز صادره از طرف مراجع ذیصلاح، بیش از یک محل فعالیت برای همان مجوز داشته باشند، برای تمامی این محلها فقط یک ثبت نام صورت خواهد گرفت و بنا بر اعلام مؤدی (ضمن اعلام مشخصات کامل تمام محل‌های فعالیت) یکی از این محلها، به عنوان محل اصلی فعالیت مشخص و سایر محلها به عنوان شعبه منظور خواهد شد» و به موجب تبصره ۳ همین ماده: «در مورد کارگاهها و واحدهای تولیدی که نوع فعالیت آنان ایجاد دفتر یا فروشگاه در یک یا چند محل دیگر را اقتضاء می‌نماید، مؤدی می‌تواند برای کلیه محل‌های مذکور یک ثبت نام به آن نشانی که به عنوان محل اصلی فعالیت اعلام می‌نماید، انجام و یک فقره اظهارنامه برای کلیه درآمدهای حاصل از فعالیت‌های خود تسلیم نماید. در این صورت برای مؤدی مزبور یک پرونده به همان نشانی که اعلام می‌نماید، تشکیل می‌شود.» نظر به اینکه بر مبنای بند ۲ نامه شماره ۲۳۵/۸۶۶۴/ص مورخ ۱۳۹۹/۵/۲۵ سازمان امور مالیاتی کشور، علی‌الاطلاق انتقال به محل جدید و شروع فعالیت در محل جدید به عنوان سال اول فعالیت تلقی شده و این در حالی است که مطابق قوانین و مقررات فوق‌الذکر افراد می‌توانند در محل جدید اقدام به ادامه فعالیت سابق نمایند و انتقال به محل جدید به معنای صدور مجوز جدید برای فعالیت سابق نیست، بنابراین اطلاق مقرر در بند ۲ نامه شماره ۲۳۵/۸۶۶۴/ص مورخ ۱۳۹۹/۵/۲۵ سازمان امور مالیاتی کشور از این حیث که انتقال به محل جدید را به منزله سال اول فعالیت تلقی کرده، مغایر با موازین حقوقی مذکور در خصوص عدم تأثیر تغییر نشانی در بهره‌مندی از تخفیف مالیاتی است و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

شماره ۹۹۰۳۳۰۸

۱۴۰۰/۶/۳۰

بسمه تعالی

جناب آقای اکبرپور

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۴۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۴۹۷ مورخ ۱۴۰۰/۶/۱۶ با موضوع: «ابطال عوارض عدم قلع بنا از تعرفه عوارض و بهای خدمات محلی سال ۱۳۹۹ شورای اسلامی شهر امیدیه از تاریخ تصویب» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد. مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - عبدالله اسمعیلی فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۶/۱۶ شماره دادنامه: ۱۴۹۷ شماره پرونده: ۹۹۰۳۳۰۸

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکي: آقای ایمان قوامی فرد

موضوع شکایت و خواسته: ابطال عوارض عدم قلع بنا از تعرفه عوارض و بهای خدمات محلی سال ۱۳۹۹ شورای اسلامی شهر امیدیه

گردش کار: شاکي به موجب دادخواستی ابطال عوارض عدم قلع بنا از تعرفه عوارض و بهای خدمات محلی سال ۱۳۹۹ شورای اسلامی شهر امیدیه را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده است که:

«احتراماً اینجانب ایمان قوامی فرد مستنداً به قسمت اخیر اصل ۱۷۰ قانون اساسی و نیز تبصره ماده ۸۰ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری خاطر آن مقام و قضات دیوان عدالت اداری را مستحضر می‌دارم. نظر به اینکه قسمتی از تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۹ مصوب شورای اسلامی شهر امیدیه پیرامون «عوارض عدم قلع بنا» برخلاف قانون و خارج از حدود اختیار مرجع واضح تصویب گردیده است، بدین وسیله تقاضای ابطال آن را از تاریخ تصویب مشروطاً به تفاسیل مرقوم ذیل‌الذکر می‌نمایم. دلایل و جهات ابطال مصوبه: ۱- مغایرت با تبصره ۱ ماده ۱۰۰ قانون شهرداریها و خروج از صلاحیت قانونی:

عوارض بعد از کمیسیون تنها در فرض ابقای بنا با جریمه، قانونی شناخته شده و زمانی که رأی بر تخریب یا قلع باشد، ضمانت اجرا همان است و اخذ وجوهی بابت عوارض عدم قلع با عنایت به اینکه ممکن است به دلایلی امکان تخریب وجود نداشته باشد، انطباقی با قانون نداشته و همچنین قلع یا تخریب اگر توسط مالک اجرا نشود، ضمانت اجرای آن در تبصره ۱ ماده ۱۰۰ قانون شهرداریها تعیین گردیده که طبق تبصره مزبور

الف) ماده ۱۰۰ قانون مالیات‌های مستقیم مقرر می‌دارد: «مودیان موضوع این فصل قانون مکلفاند اظهارنامه مالیاتی مربوط به فعالیت‌های شغلی خود را در یک سال مالیاتی برای هر واحد شغلی یا برای هر محل جداگانه طبق نمونه‌ای که وسیله سازمان امور مالیاتی کشور تهیه خواهد شد تنظیم و تا آخر خرداد ماه سال بعد به اداره امور مالیاتی محل شغل خود تسلیم و مالیات متعلق را به نرخ مذکور در ماده ۱۳۱ این قانون پرداخت نمایند...»

ب) به موجب ماده ۱۸ «آیین‌نامه اجرایی ماده ۲۱۹ قانون مالیات‌های مستقیم» (شماره ۱۸۰۷۱۸ - ۱۳۹۸/۹/۱۳ مصوب وزیر امور اقتصادی و دارایی) اقداماتی که جهت شناخت هویت مودیان مالیاتی، محل فعالیت و یا اقامتگاه قانونی انجام می‌گیرد، شناسایی مودی در نظام مالیاتی محسوب می‌گردد.

ج) به تصریح ماده ۳ «آیین‌نامه موضوع تبصره ۳ ماده ۱۶۹ قانون مالیات‌های مستقیم» (به شماره ۲۰۰/۳۹۴۹/۴۶۳۷۸ - ۱۳۹۵/۳/۱۸ مصوب وزیر امور اقتصادی و دارایی) «صاحبان مشاغل برای هر واحد شغلی یا برای هر محل، به صورت جداگانه در نظام مالیاتی ثبت نام می‌شوند.»

شاکي در شرح دادخواست مطروحه با برداشت ناصواب از مفاد بند دوم نامه موضوع شکایت، این بند را مغایر ماده ۳ آیین‌نامه موضوع تبصره ۳ ماده ۱۶۹ قانون مالیات‌های مستقیم تلقی نموده است، در حالی که برابر توضیحات مذکور در بند ۱ این لایحه بر اساس حکم صریح ماده ۳ آیین‌نامه مذکور و به عنوان یک قاعده اصلی و کلی، صاحبان مشاغل برای هر محل می‌بایست به صورت جداگانه ثبت نام شوند و تبصره ۱ ماده مذکور به عنوان یک استثناء و تخصیص نسبت به مقرر صدر ماده بیان داشته: چنان چه صاحبان مشاغل موضوع آن آیین‌نامه بر اساس مجوز صادره از طرف مراجع ذیصلاح، بیش از یک محل فعالیت برای همان مجوز داشته باشند، برای تمامی این محلها فقط یک ثبت نام صورت خواهد گرفت. بر این اساس، محل‌های متعدد فعالیت مودی مشروط بر آن که بر اساس مجوز فعالیت واحد تأسیس شده باشند در حکم محل فعالیت واحد تلقی می‌شوند و این حکم استثنایی قابل تعمیم به مودیانی نخواهد بود که در چندین محل و به موجب مجوزهای فعالیت متفاوت و متعدد به فعالیت شغلی مبادرت ورزند، بند دوم نامه موضوع شکایت مبنی بر تلقی فعالیت در محل جدید به عنوان فعالیت شغلی جدید صرفاً ناظر بر این قسمت اخیر از مودیان می‌باشد نه مودیانی که به تصریح تبصره ۱ ماده ۳ آیین‌نامه مذکور بر اساس مجوز صادره از طرف مراجع ذی صلاح بیش از یک محل فعالیت برای همان مجوز داشته باشند.

دادنامه شماره ۹۹۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۳۰۸ - ۱۳۹۹/۱۰/۱۳ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری، که شاکي در دادخواست مطروحه به استناد آن تقاضای ابطال بند دوم نامه موضوع شکایت را نموده است، صرفاً ناظر بر ابطال جزء ۳ بند (ب) بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۶/۱۵۸ - ۱۳۹۶/۱۲/۷ سازمان امور مالیاتی است. به موجب جزء مذکور از بخشنامه یاد شده، تغییر نشانی مودی از موجبات عدم اعمال مزایای مذکور در تبصره ماده ۱۳۱ قانون مالیات‌های مستقیم تلقی گردیده بود، لکن موضوع بند دوم نامه موضوع شکایت در مقام بیان این قاعده مالیاتی است که با استناد به ماده ۳ آیین‌نامه موضوع تبصره ۳ ماده ۱۶۹ قانون مالیات‌های مستقیم و تبصره ۱ آن، در صورتی که محل‌های متعدد فعالیت مودی بر اساس مجوز فعالیت واحد از طرف مراجع ذی صلاح تأسیس نشده باشند، در حکم محل فعالیت واحد تلقی نمی‌گردد و لاجرم شروع فعالی در محل جدید توسط مودی به عنوان سال اول فعالیت تلقی خواهد شد. لذا استناد به مفاد دادنامه مذکور و تسری ملاک آن به بند دوم نامه موضوع شکایت به لحاظ میانیت موضوعی میان آنها از نظر قانونی ممتنع می‌باشد.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۶/۱۶ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

براساس ماده ۱۶۹ قانون مالیات‌های مستقیم: «اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل موضوع این قانون که حسب اعلام سازمان امور مالیاتی کشور موظف به ثبت نام در نظام مالیاتی می‌شوند، مکلفند برای انجام معاملات خود صورتحساب صادر و شماره اقتصادی خود و طرف معامله را در صورتحسابها، قراردادها و سایر اسناد مشابه درج و فهرست معاملات خود را به سازمان مذکور ارائه کنند...» و به موجب تبصره ۱ همین ماده: «در صورتی که طرف معاملات اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل موضوع این ماده، اشخاص حقیقی مصرف‌کننده نهایی کالا یا خدمات و نیز اشخاص حقیقی مشمول موضوع ماده ۸۱ این قانون باشند، درج شماره اقتصادی اشخاص مذکور الزامی نیست.» قانونگذار بر مبنای تبصره ۳ ماده ۱۶۹ قانون مالیات‌های مستقیم مقرر نموده است که: «ترتیبات اجرایی احکام این ماده و تبصره (۱) آن و تعیین مصادیق معاملات مشمول و حد آستانه (تعیین حداقل رقم گردش مالی مؤدی) به موجب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که حداکثر ظرف مدت شش

۱- بر اساس آیین‌نامه اجرایی و نحوه وضع و وصول عوارض توسط شوراهای اسلامی شهر موضوع قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب سال ۱۳۷۵ در خصوص ماده ۷۷ و ۱۶ ماده ۷۱ قانون تشکیلات طی ماده ۲ تصریح می‌دارد وضع عوارض شورای اسلامی شهر در حدود درآمدها، عرضه کالا و خدمات و سایر موضوع‌هایی است که مربوط به شهر باشد و نیز در ماده ۳ تصریح می‌دارد عوارض موضوع این آیین‌نامه از اماکن و واحدهای صنفی تولیدی و خدماتی و صنعتی و هرگونه منبع درآمد دیگری قابل وصول است که محل استقرار آن در مورد شهرها محدوده قانونی شهر موضوع تبصره ۱ ماده ۴ قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری است و نیز طی ماده ۴ نحوه وصول آن را برابر آیین‌نامه‌ای که توسط شورای اسلامی شهر تدوین و تصویب می‌شود قرار داده است.

۲- برابر بند ۱۶ ماده ۷۱ قانون تشکیلات تصویب لوائح و یا برقراری یا لغو عوارض شهر و همچنین تغییر نوع و میزان آن از اختیارات وظایف شورای اسلامی شهر می‌باشد. لذا با عنایت به اینکه مصوبه مورد اعتراض برابر قوانین و حدود وظایف و اختیارات شورای اسلامی شهر می‌باشد تقاضای صدور رد دادخواست مورد استدعا می‌باشد.

«هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۶/۱۶ به ریاست معاون قضایی دیوان عدالت اداری در امور هیأت عمومی و با حضور معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

براساس تبصره ۱ ماده ۱۰۰ قانون شهرداری در صورتی که تصمیم کمیسیون موضوع این ماده بر قلع تمام یا قسمتی از بنا باشد، مهلت مناسبی که نباید از دو ماه تجاوز کند تعیین می‌نماید و شهرداری مکلف است تصمیم مزبور را به مالک ابلاغ کند و هرگاه مالک در مهلت مقرر اقدام به قلع بنا ننماید، شهرداری رأساً اقدام کرده و هزینه آن را طبق مقررات آیین‌نامه اجرای وصول عوارض از مالک دریافت خواهد کرد. با توجه به اینکه برمبنای تبصره قانونی فوق، ساز و کار ضوابط مربوط به نحوه برخورد با موضوع قلع بنا مشخص شده است، بنابراین عوارض عدم قلع بنا از تعرفه عوارض و بهای خدمات محلی سال ۱۳۹۹ شهرداری امیدیه که به تصویب شورای اسلامی این شهر رسیده، خلاف قانون و خارج از حدود اختیار است و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و مواد ۱۳ و ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ از تاریخ تصویب ابطال می‌شود.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری
معاون قضایی دیوان عدالت اداری - مهدی دربین

«در صورتی که تصمیم کمیسیون بر قلع تمام یا قسمتی از بنا باشد، مهلت مناسبی که نباید از دو ماه تجاوز کند تعیین می‌نماید. شهرداری مکلف است تصمیم مزبور را به مالک ابلاغ کند. هرگاه مالک در مهلت مقرر اقدام به قلع بنا ننماید، شهرداری رأساً اقدام کرده و هزینه آن را طبق مقررات آیین‌نامه اجرای وصول عوارض از مالک دریافت خواهد نمود». لذا ایلاً: در صورت عدم قلع بنا توسط مالک، شهرداری مکلف به اجرا است و ثانیاً: هزینه مرقوم در ماده فوق، هزینه اجرای قلع بنا است نه عوارض سالیانه عدم قلع و برای شورای شهر یا شهرداری اختیاری مبنی بر وضع و وصول عوارض سالیانه بر مدت اجرا نمودن رأی پیش‌بینی نشده است و لذا وضع عوارض فوق خلاف تبصره ۱ ماده ۱۰۰ و خارج از صلاحیت شورای شهر می‌باشد.

۲- مغایرت با ماده ۵۹ قانون رفع موانع تولید: طبق ماده فوق «درخواست یا دریافت وجه مازاد بر عوارض قانونی هنگام صدور پروانه یا بعد از صدور پروانه توسط شهرداریها ممنوع است.»

۳- مغایرت با اصل ۳۶ قانون اساسی و ماده ۱۰ قانون مجازات اسلامی: توجهاً به دادنامه‌های صادره از هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره‌های ۵۷۸ - ۱۳۹۶/۶/۲۱، ۶۱۲ - ۱۳۹۶/۶/۲۸ و ۶۱۳ - ۱۳۹۶/۶/۲۸ مشعر بر اینکه با عنایت به وظایف شوراهای اسلامی شهر به شرح مقرر در بندهای ماده ۷۱ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب سال ۱۳۷۵ با اصلاحات بعدی و اینکه مطابق ماده ۱۰ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ و اصل ۳۶ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، اختیار وضع مقرر در خصوص مجازات و اقدامات تأمینی و تربیتی منحصراً در اختیار مجلس شورای اسلامی و به موجب قانون می‌باشد و برای شوراهای اسلامی چنین صلاحیت و اختیاری پیش‌بینی نشده است و نیز نظر به اینکه در تبصره ۱ ماده ۱۰۰ قانون شهرداریها ضمانت اجرای عدم قلع پیش‌بینی شده و پیش‌بینی عوارض مضاف به آن که ماهیاً مجازات می‌باشد فاقد توجیه حقوقی می‌باشد.

۴- عدم ارائه خدمات: نظر به اینکه وفق بند ۱ ماده ۳۵ قانون تشکیلات شوراهای اسلامی مصوب ۱۳۶۱ که با عدم نسخ طبق قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب سال ۱۳۷۵، معتبر بوده و دارای نفوذ قانونی است، عوارض باید متناسب با خدمات ارائه شده باشد در حالی که در مانحن‌فیه، شهرداری به علت عدم صلاحیت اعم از قانونی و محلی نمی‌تواند ارائه‌دهنده خدماتی باشد لذا مغایر با ماده فوق است.

۵- عدم مجوز قانونی: طبق ماده ۴ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰ و نیز تبصره ۳ ماده ۶۲ قانون برنامه پنجم توسعه مصوب ۱۳۸۹، اخذ هرگونه وجه باید به موجب قانون باشد و اصل بر عدم صلاحیت دستگاهها و مقامات اداری در وضع عوارض غیر از موارد منصوص قانونی است.

استدعای ابطال مصوبه از تاریخ تصویب: معهداً نظر به مراتب معنونه و مسطوره فوق‌الذکر و با امعان نظر به اینکه عوارض معترضه به مغایر قانون و خارج از حدود اختیار مقام واضع وضع گردیده و با وضع عوارض مصوب مذکور و اعلان عمومی آن، اخذ هر مقدار وجوه از اشخاص با ابتناء بر آن فاقد وجهت و استغناى حقوقی است و خارج از اختیارات واضع آن است و وفق مواد ۳۰۱ و ۳۰۳ قانون مدنی، مستوجب ضمان عین و منافع می‌باشد. لذا ابطال مصوبه موضوعه معنونه شورای اسلامی شهر امیدیه از زمان تصویب مستنداً به مواد ۱۲ و ۱۳ و ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ مورد استدعاست.

متن مقرر مورد شکایت به شر زیر است:

«عوارض عدم قلع بنا:

به منظور:

۱- رعایت حقوق افرادی که قانونمند هستند و برای اخذ پروانه ساخت و ساز به شهرداری مراجعه و عوارض شهرداری را پرداخت و اصول شهرسازی را رعایت می‌نمایند.

۲- تنبیه افرادی که ساخت و ساز خلاف انجام داده و رأی قلع بنا کمیسیون ماده صد را اجرا نمی‌نمایند پس از صدور رأی کمیسیون ماده صد مبنی بر قلع بنا در صورت امتناع مالک از تخریب ملک باید عوارض عدم قلع بنا را به صورت سالیانه به شهرداری پرداخت نمایند.

S(a+p)k	S=مساحت	p=ارزش منطقه‌ای	a=ارزش اعیانی
توضیحات			
- مناطق شهرک مطهری، فاز ۶ و بازار k=۳			
- سایر مناطق k=۱/۵			

در پاسخ به شکایت مذکور، رئیس شورای اسلامی شهر امیدیه به موجب لایحه شماره ۰۰/۵۸/ش ۱ مورخ ۱۴۰۰/۳/۳ توضیح داده است که:

شماره ۹۹۰۲۳۳۵ / شماره ۱۴۰۰/۶/۳۰

بسمه تعالی

جناب آقای اکبرپور

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۴۰۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۵۰۶ مورخ ۱۴۰۰/۶/۱۶ با موضوع: «ابطال بند «د» از شرایط اختصاصی دفترچه راهنمای ثبت و شرکت در آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته در سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ و دوره دکتری سال ۱۳۹۹ که موجب محرومیت دانشجویان پذیرفته شده دوره روزانه که در دانشگاه محل قبولی ثبت نام نکرده و یا انصراف داده‌اند را فراهم کرده است» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۶/۱۶ شماره دادنامه: ۱۵۰۶ شماره پرونده: ۹۹۰۲۳۳۵

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: آقای حسین صفرپور

موضوع شکایت و خواسته: ابطال ۱- بند (د) از شرایط اختصاصی دفترچه راهنمای

ثبت نام و شرکت در آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته سال ۱۳۹۹

۲- بند (د) از شرایط اختصاصی دفترچه راهنمای ثبت نام و شرکت در آزمون

ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته سال ۱۴۰۰

۳- بند (د) از شرایط اختصاصی دفترچه راهنمای ثبت نام و شرکت در آزمون

ورودی دوره دکتری سال ۱۳۹۹

گردش کار: شاکی به موجب دادخواستی ابطال بند (د) از شرایط اختصاصی دفترچه

راهنمای ثبت نام و شرکت در آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته سال‌های

ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته سال ۱۳۹۹، حتی در صورت عدم ثبت نام و یا انصراف قطعی از رشته قبولی، مجاز به ثبت نام و شرکت در آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته سال ۱۴۰۰ نخواهند بود.

ج - بند (د) از شرایط اختصاصی دفترچه راهنمای ثبت نام و شرکت در آزمون ورودی دوره دکتری سال ۱۳۹۹

د) بر اساس مصوبه چهارمین جلسه شورای سنجش و پذیرش دانشجو در دوره‌های تحصیلات تکمیلی مورخ ۱۳۹۵/۱۰/۱۸ پذیرفته‌شدگان نهایی دوره‌های روزانه در آزمون دکتری نیمه متمرکز سال ۱۳۹۸، حتی در صورت عدم ثبت نام و یا انصراف قطعی از رشته قبولی، مجاز به ثبت نام و شرکت در آزمون تخصصی (Ph.D) سال ۱۳۹۹ نخواهند بود.

در پاسخ به شکایت مذکور، رئیس سازمان سنجش آموزش کشور به موجب لایحه شماره ۸۳۵۵۱-۱۳۹۹/۱۲/۱۷ توضیح داده است که:

همان گونه که ریاست و اعضای هیأت عمومی مستحضرد طرفیت دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی در دوره روزانه بسیار محدود می‌باشد این امر اقتضا می‌کند کلیه پذیرفته‌شدگان دوره‌های روزانه در کد رشته محل قبولی ثبت نام کنند با توجه به ظرفیت پایین دوره‌های روزانه چنانچه تعدادی از قبول‌شدگان در کد رشته محل قبولی ثبت نام نکنند با توجه به ممنوعیت تکمیل ظرفیت در دوره روزانه امکان تشکیل آن دوره برای دانشگاه میسر نخواهد شد به عنوان مثال چنانچه از ۶ ظرفیت یک کد رشته محل ۲ نفر ثبت نام و ۴ نفر دیگر ثبت نام نکنند چگونه می‌توان برای دو دانشجو کلاس تشکیل داد؟ از طرف دیگر عدم وجود ممنوعیت مذکور موجب خواهد شد تعدادی از داوطلبان با وضعیت علمی خوب هر سال قبول شده و ظرفیتها را تکمیل کنند و بدون هیچ ممنوعیتی در دانشگاه ثبت نام نکنند و مجدداً در آزمون سال بعد شرکت کنند این امر به شدت موجب تضییع حقوق سایر داوطلبان خواهد شد.

با توجه به دغدغه دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و حفظ حقوق سایر داوطلبان و عدالت آموزشی و در راستای برخورداری افراد بیشتر از تحصیلات رایگان شورای سنجش و پذیرش دانشجو در دوره‌های تحصیلات تکمیلی مصوب نمود، پذیرفته‌شدگان نهایی دوره‌های روزانه آزمون کارشناسی ارشد و دکتری در صورت عدم ثبت نام یا حتی انصراف از رشته قبولی مجاز به ثبت نام و شرکت در آزمون کارشناسی ارشد سال بعد را نخواهند داشت این مصوبه موجب می‌شود داوطلبان در زمان انتخاب رشته دقت کافی داشته باشند و چنانچه علاقه‌ای به آن کد رشته محل ندارند آن را انتخاب نکنند. شایان ذکر است سابقاً نیز به موجب مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی چنین ممنوعیتی پیش‌بینی شده بود. علیهذا سازمان سنجش آموزش کشور بر اساس تصمیمات متخذه در کمیسیون موارد خاص چنانچه اشتباه داوطلبی در زمان انتخاب رشته، برای اعضای شورای موارد خاص این سازمان احراز شود مجوز شرکت در آزمون سال بعد را صادر می‌نماید شاکي نیز می‌تواند درخواست مکتوب خود را به شورای بررسی موارد خاص ارسال تا در خصوص احراز شرایط صدور مجوز آزمون کارشناسی ارشد یا دکتری سال ۱۴۰۰ وی تصمیم مقتضی اتخاذ گردد. با عنایت به مراتب مذکور و اینکه ممنوعیت شورای سنجش و پذیرش دانشجو قبل از سال ۱۳۹۵ و بر اساس مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی نیز اجرا می‌شده است لذا صدور قرار رد شکایت مورد تقاضا است.

با توجه به اینکه درخواست شاکي مبنی بر اعمال حکم مقرر در ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری پذیرفته نشده پرونده در اجرای ماده ۸۴ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری به هیأت تخصصی فرهنگی، آموزشی و پزشکی دیوان عدالت اداری ارجاع و پس از بررسی و صدور نظریه توسط این هیأت به هیأت عمومی دیوان عدالت اداری ارجاع شد.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۶/۱۶ به ریاست معاون قضایی دیوان عدالت اداری در امور هیأت عمومی و با حضور معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است

رأی هیأت عمومی

اولاً: وظایف و اختیارات شورای سنجش و پذیرش دانشجو در دوره‌های تحصیلات تکمیلی طی ۷ بند در ماده ۳ قانون سنجش و پذیرش دانشجو در دوره‌های تحصیلات تکمیلی در دانشگاهها و مراکز آموزش عالی کشور مصوب سال ۱۳۹۴ احصاء شده و از هیچ یک از بندهای مذکور صلاحیت ایجاد محرومیت از شرکت در آزمون به مدت یک سال برای پذیرفته‌شدگان دوره روزانه که در دانشگاه محل قبولی ثبت نام نکرده باشند یا انصراف داده باشند استنباط نمی‌شود. ثانیاً: ایفای وظیفه «برنامه‌ریزی، هماهنگی و نظارت» که به موجب صدر ماده ۲ قانون مذکور به شورای مزبور واگذار شده، مجوزی بر

۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ و بند (د) از شرایط اختصاصی دفترچه راهنمای ثبت نام و شرکت در آزمون ورودی دوره دکتری سال ۱۳۹۹ را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده است که:

احتراماً به استحضار می‌رساند: الف - نظر به اینکه قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران با تثبیت قاعده تفکیک و استقلال قوای مقننه، مجریه و قضاییه از یکدیگر وضع قانون در عموم مسائل را به شرح دو اصل ۵۸ و ۷۱ به مجلس شورای اسلامی و در حد مقرر در اصل ۱۱۲ به مجمع تشخیص مصلحت نظام اختصاص داده است. اطلاق قانون یا تعمیم مطلق وجوه ممیزه آن به وزارت موضوعه سایر واحدهای دولتی از جمله مصوبات شورای سنجش و پذیرش دانشجو مبنای حقوقی و وجهت قانونی ندارد. لذا مصوبات شورای سنجش و پذیرش دانشجو نمی‌تواند توسط سازمان سنجش آموزش کشور در امر توزیع عادلانه فرصتها و بهره مندی داوطلبان آزمون دوره‌های کارشناسی ارشد و دوره دکتری از حق تحصیل مورد استناد قرار گیرد و باعث تضییع حقی شود به استحضار قضات دیوان عدالت اداری می‌رساند سازمان سنجش آموزش کشور در صفحه ۲ دفترچه ثبت نام و شرکت در آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد و دوره دکتری سال ۱۳۹۹ با استناد به مصوبه چهارمین جلسه شورای سنجش و پذیرش دانشجو در دوره‌های تحصیلات تکمیلی مورخ ۱۳۹۵/۱۰/۱۸ حق شرکت طیفی از داوطلبانی که در ادوار قبلی دوره‌های روزانه کارشناسی ارشد و دکتری قبول شده‌اند را در این آزمونها سلب می‌کند که این ممانعت اساس حقوقی نداشته و استناد به خارج از قانون و حدود صلاحیت و اختیارات مقام تصویب‌کننده می‌باشد. لذا بند فوق‌الذکر خلاف بند سوم اصل ۳ و اصل ۳۰ قانون اساسی کشور بوده و در موضوع مطروحه نیازمند تقنین می‌باشد.

ب - مطابق بند (د) دفترچه راهنمای شرکت در دوره‌های کارشناسی ارشد و دوره دکتری سال ۱۳۹۹ «پذیرفته‌شدگان نهایی دوره‌های روزانه در آزمون دوره‌های کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۸ و آزمون دکتری نیمه متمرکز سال ۱۳۹۹ حتی در صورت عدم ثبت نام و یا انصراف قطعی از رشته قبولی مجاز به ثبت نام و شرکت در آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته و آزمون دوره دکتری سال ۱۳۹۹ نخواهند بود» با نظر به اینکه قید ممنوعیت ثبت نام و شرکت در آزمون‌های دوره کارشناسی ارشد و دوره دکتری برای قبول‌شدگان دوره‌های روزانه دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، محدودیت بلاوجه و مغایر بند سوم اصل ۳ و ۳۰ قانون اساسی بوده و ممنوع اعلام کردن فعالیتها از اختیارات نهاد قانونگذاری است و بر اساس اصل تفکیک قوا نهادهای دیگر حق اعلام ممنوعیت ندارند از طرفی چنین ممنوعیتی اعمال تبعیض و برخلاف عدالت آموزشی است چرا که وقتی شخصی در ادوار قبلی آزمون شرکت کرده و پذیرفته شده معنایش این نیست که او از خدمات آموزشی بهره مند شده است حتی بر فرض اینکه شخصی دوره روزانه قبول شده و از دانشگاه دولتی نیز فارغ‌التحصیل هم شده و از امکانات دولتی هم استفاده کرده باشد باز در قوانین موضوعه ممنوعیتی برای ثبت نام و شرکت در آزمونهای سراسری، دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری وجود ندارد. لذا چنین ممنوعیت‌هایی نیاز به اذن قانونگذار دارد و در قوانین و مقررات موضوعه ممنوعیتی برای ثبت نام و شرکت دوباره و استفاده از امکانات دولتی برای قبول‌شدگان دوره‌های روزانه وجود ندارد. درخواست ابطال بند مذکور از دفترچه ثبت نام دوره‌های کارشناسی ارشد و دوره دکتری مورد استدعاست.

لازم به ذکر است موضوع مشابه در این خصوص در سال ۱۳۹۸ در هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مطرح شده بود و هیأت مذکور نیز حکم به ابطال موضوع مصوبه و مقرر صدر نموده است. لذا نظر به اینکه مطابق ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری چنانچه مصوبه‌ای در هیأت عمومی ابال شد رعایت مفاد رأی هیأت عمومی در مصوبات بعدی الزامی است با توجه به اینکه مصوبه ابطال شده قبلی از حیث موضوع و محتوا شبیه مصوبه و مقرر درخواستی می‌باشد، تقاضای اعمال ماده ۹۲ مورد استدعاست.

متن مقرره‌های مورد شکایت به شرح زیر است:

الف - بند (د) از شرایط اختصاصی دفترچه راهنمای ثبت نام و شرکت در آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته سال ۱۳۹۹

د) بر اساس مصوبه چهارمین جلسه شورای سنجش و پذیرش دانشجو در دوره‌های تحصیلات تکمیلی مورخ ۱۳۹۵/۱۰/۱۸، پذیرفته‌شدگان نهایی دوره‌های روزانه در آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته سال ۱۳۹۸، حتی در صورت عدم ثبت نام و یا انصراف قطعی از رشته قبولی، مجاز به ثبت نام و شرکت در آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته سال ۱۳۹۹ نخواهند بود.

ب - بند (د) از شرایط اختصاصی دفترچه راهنمای ثبت نام و شرکت در آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته سال ۱۴۰۰

د) بر اساس مصوبه چهارمین جلسه شورای سنجش و پذیرش دانشجو در دوره‌های تحصیلات تکمیلی مورخ ۱۳۹۵/۱۰/۱۸، پذیرفته‌شدگان نهایی دوره‌های روزانه در آزمون

ایجاد تضییق برای شرکت در آزمون سال بعد از قبولی نیست. ثالثاً: ایجاد محدودیت برای شرکت در آزمون سال بعد از قبولی، موجب اعمال محدودیت حق بر آموزش به عنوان یکی از حقوق بنیادین شهروندان است و با بند سوم اصل سوم و اصل سیام قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مغایرت دارد. بنا به مراتب فوق، بند «د» از شرایط اختصاصی دفترچه راهنمای آزمون ورودی دوره های کارشناسی ارشد نا پیوسته در سال های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ و دفترچه راهنمای آزمون ورودی دوره دکتری سال ۱۳۹۹ که محرومیت از شرکت در آزمون را به مدت یک سال برای پذیرفته شدگان دوره روزانه که در دانشگاه محل قبولی ثبت نام نکرده باشند یا انصراف داده باشند، ایجاد کرده است، خارج از حدود اختیارات مرجع تصویب کننده و مغایر با قوانین و مقررات مذکور بوده و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ ابطال می شود.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری
معاون قضایی دیوان عدالت اداری - مهدی دربین

شماره ۹۹۰۱۶۲۸

۱۴۰۰/۰۵/۰۵

بسمه تعالی

جناب آقای اکبر پور

رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۹۴۸۱۱۱۰۹۴ مورخ ۱۴۰۰/۳/۲۹ با موضوع: «اعلام تعارض خواسته شاکیان در خصوص اعتراض به کاهش رتبه و الزام به پرداخت کامل فوق العاده ویژه از سال ۱۳۹۲ به بعد، فاقد مبنا و محمل قانونی است.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می گردد. مدیرکل هیأت عمومی و هیأت های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۳/۲۹ شماره دادنامه: ۱۰۹۴ شماره پرونده: ۹۹۰۱۶۲۸

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

اعلام کننده تعارض: آقای محمد صادق قائدی

موضوع: اعلام تعارض در آرای صادر شده از شعب دیوان عدالت اداری
گردش کار: شعب دیوان عدالت اداری در خصوص دادخواست اشخاص به خواسته اعتراض به تقلیل رتبه و الزام به پرداخت فوق العاده ویژه و معوقات آن آرای متفاوتی صادر کرده اند. گردش کار پرونده ها و مشروح آراء به قرار زیر است:

الف: شعبه ۳ بدوی دیوان عدالت اداری در خصوص دادخواست آقای محمدصادق قائدی به طرفیت سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و به خواسته اعتراض به تقلیل رتبه و عدم اجرای کامل آیین نامه استخدامی اعضای غیرهیأت علمی سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی مصوب ۱۳۹۱ و الزام به پرداخت فوق العاده ویژه و معوقات آن، به موجب دادنامه شماره ۲۷۶۵ - ۱۳۹۵/۱۱/۱۹ حکم به ورود شکایت صادر کرده است، اما شعبه ۲۵ تجدیدنظر دیوان عدالت اداری متعاقب تجدیدنظرخواهی سازمان تحقیقات آموزش و ترویج پزشکی، به موجب دادنامه شماره ۹۶۰۹۹۷۰۹۵۵۸۰۴۲۴۸ - ۱۳۹۶/۱۲/۲۷ ضمن نقض دادنامه تجدیدنظرخواسته، به شرح زیر حکم به رد شکایت صادر کرده است:

«با امعان نظر به بند ۲ صورتجلسه سی و دومین جلسه هیأت امناء سازمان تحقیقات آموزش و ترویج کشاورزی که مقرر نموده است با توجه به اعتبارات تخصیص یافته در این مرحله احکام کارگزینی کارمندان بر اساس رتبه مقدماتی و مهارتی و با ضرائب فوق العاده ویژه پنج درصد برای کارکنان حایز شرایط در آیین نامه استخدامی صادر گردد و حکم کارگزینی شاکای صرفاً از ۱۳۹۲/۷/۱ لغایت ۱۳۹۲/۱۲/۲۹ بر اساس رتبه مهارتی و طبق مصوبه هیأت امناء صادر گردیده و از ۱۳۹۳/۱/۱ به رتبه ۲ اصلاح گردیده است و فوق العاده ویژه شاکای نیز طبق مصوبه هیأت امناء پرداخت گردیده بنابراین در مانحن فیه نقض مقرراتی ملاحظه نمی گردد بنا به مراتب اعتراض تجدیدنظرخواه وارد تشخیص ضمن نقض دادنامه تجدیدنظرخواسته حکم به رد شکایت صادر و اعلام می گردد.»

ب: شعبه ۴۳ بدوی دیوان عدالت اداری در خصوص دادخواست آقای خندان نصراللهی به طرفیت سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و به خواسته اعتراض به تنزل درجه یا رتبه و الزام به پرداخت فوق العاده ویژه و معوقات آن، به موجب دادنامه شماره ۱۲۷۳ - ۹۶۰۹۹۷۰۹۵۷۱۰۱۲۷۳ - ۱۳۹۶/۱۱/۱۶ حکم به رد شکایت صادر کرده است؛ اما شعبه ۲۳ تجدیدنظر دیوان عدالت اداری متعاقب تجدیدنظرخواهی محکوم علیه، به موجب دادنامه شماره ۲۰۵۵ - ۹۶۰۹۹۷۰۹۵۹۳۰۲۰۵۵ - ۱۳۹۷/۶/۱۱، ضمن نقض دادنامه تجدیدنظرخواسته به شرح زیر رأی به ورود شکایت صادر کرده است:

«با توجه به اینکه تجدیدنظرخوانده مشمول بند (ب) ماده ۲۰ قانون برنامه پنجم توسعه بوده و مصوبات هیأت امناء برای تجدیدنظرخوانده لازم الاتباع است و بازنشستگی

مسقط حق مکتسبه قانونی تجدیدنظرخواه نمی باشد و تجدیدنظرخواه از ۱۳۹۰/۱۰/۲۵ مشمول برخورداری از مزایای رتبه عالی گردیده است احترام به حقوق مکتسبه که به موجب قانون یا در طول یک زمان معقول و به گونه ای قانونی و مشروع شکل گرفته و ثبات یافته به عنوان یک اصل کلی حقوقی الزامی است و از حقوق بنیادین و تضمین شده و مورد حمایت نهادهای قضایی است و بر همین مبنا در حقوق اداری به موجب «اصل احترام به حقوق مکتسبه» مقام اداری نمی تواند اقدام یا تصمیم خود را که مستلزم محدود نمودن، فسخ یا سلب حق مکتسبه قانونی است به دارنده این حق تعمیم و تسری دهد. به عبارت بهتر حقوق اشخاص نباید به موجب اقدام یا تصمیم لاحق سلب یا تحدید گردد و قاعده فقهی قبح عقاب بلا بیان و اصل عطف به ماسبق نشدن قوانین و مقررات و تصمیمات و اصل انتظارات مشروع و اصل قانونی بودن تصمیمات و اقدامات مقام اداری نیز در حمایت از اصل لزوم التزام به حقوق مکتسبه بوده و ارتباط نزدیک با آن دارد علاوه بر آن لزوم رعایت «اصل احترام به حقوق مکتسبه» در پرتو آراء شماره ۷۰۵ - ۱۳۸۴/۲/۱۰ و ۵۴۴ - ۱۳۸۳/۱۰/۲۷ و ۴۳۰ - ۱۳۸۶/۶/۱۸ و ۳۸۶ - ۱۳۸۶/۶/۴ بروز و ظهور پیدا نموده و تبعیت از این آراء برای شعب دیوان طبق ماده ۸۹ قانون دیوان الزامی است. لذا بنا به جهات فوق تقاضای تجدیدنظرخواهی مقرون به صحت تشخیص و ضمن نقض رأی معترض عنه با اجازه حاصله از ماده ۷۱ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری حکم به ورود شکایت صادر و اعلام می گردد.»

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۳/۲۹ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

الف - تعارض در آراء محرز است.

ب - با توجه به اینکه اولاً: به استناد بندهای ۲ و ۳ از مصوبات بیست و نهمین جلسه مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۱۵ هیأت امنای سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج جهاد کشاورزی، آیین نامه استخدامی اعضای هیأت علمی و غیرهیأت علمی سازمان مذکور به تصویب رسیده و به موجب بند ۱ از مصوبات سی و دومین جلسه مورخ ۱۳۹۲/۹/۲ هیأت امنای سازمان یادشده، تاریخ اجرای آیین نامه استخدامی اعضای هیأت علمی و آیین نامه استخدامی اعضای غیرهیأت علمی، از تاریخ ۱۳۹۱/۱۲/۱ به ۱۳۹۲/۷/۱ تغییر یافته است. ثانیاً: به موجب بند ۲ صورتجلسه مورخ ۱۳۹۲/۹/۲ هیأت امنای مذکور مقرر شده است که: «با توجه به اعتبارات تخصیص یافته مقرر گردید در این مرحله احکام کارگزینی کارمندان براساس رتبه مقدماتی و مهارتی و با ضرائب فوق العاده ویژه رتبه مقدماتی (پنج درصد) و رتبه مهارتی (پنج درصد) برای کارکنان حائز شرایط در آیین نامه استخدامی صادر گردد» و شکایت مطروحه به خواسته ابطال بندهای ۱ و ۲ صورتجلسه مورخ ۱۳۹۲/۹/۲ این هیأت امناء به موجب دادنامه شماره ۳۱۴ - ۱۳۹۴/۸/۳۰ هیأت تخصصی اداری و استخدامی دیوان عدالت اداری رد شده است. ثالثاً: سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج جهاد کشاورزی با گشایشهایی که در اعتبارات خود از محل درآمدهای اختصاصی در سالهای ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴ داشته، از فروردین ماه سال ۱۳۹۳ نسبت به ارتقای رتبه اعضای خود از مقدماتی و مهارتی به رتبه های بالاتر اقدام نموده و ضریب فوق العاده ویژه را از اسفند ماه ۱۳۹۴ به میزان ۴۳ درصد و از بهمن ماه ۱۳۹۴ به میزان ۶۰ درصد برای دارندگان رتبه های ۱، ۲ و ۳ افزایش داده و برای رتبه های مقدماتی و مهارتی نیز مفاد آیین نامه فوق الاشاره را به طور کامل اجرا نموده است. رابطاً: پرداخت تدریجی فوق العاده ویژه و تغییر رتبه بندی کارکنان سازمان به استناد آیین نامه جدید مصوب هیأت امناء صورت گرفته و مطابق ماده ۱ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور مصوب سال ۱۳۹۵، دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی صرفاً در چهارچوب مصوبات هیأت های امنای خود عمل می کنند و بدون تصویب هیأت امناء نیز هیچ حق مکتسبی ایجاد نشده تا مورد مطالبه قرار گیرد و در جریان رتبه بندی جدید هم کاهش حقوقی صورت نگرفته است. بنا به مراتب فوق، در پرونده های موضوع تعارض خواسته شاکیان در خصوص اعتراض به کاهش رتبه و الزام به پرداخت کامل فوق العاده ویژه از سال ۱۳۹۲ به بعد، فاقد مبنا و محمل قانونی است و دادنامه شماره ۹۶۰۹۹۷۰۹۵۵۸۰۴۲۴۸ - ۱۳۹۶/۱۲/۲۷ (صادره از شعبه ۲۵ تجدیدنظر دیوان عدالت اداری) که بر همین مبنا و بر رد شکایت صادر گردیده، صحیح و منطبق با موازین قانونی است. این رأی به استناد بند ۲ ماده ۱۲ و ماده ۸۹ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ برای شعب دیوان عدالت اداری و سایر مراجع اداری مربوط در موارد مشابه لازم الاتباع است.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - محمد مصدق

شماره ۹۹۰۱۵۹۰

۱۴۰۰/۰۵/۰۵

بسمه تعالی

جناب آقای اکبر پور

رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۴۰۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۱۰۲ مورخ ۱۴۰۰/۳/۲۹ با موضوع: «بند ۲ مصوبه شماره ۱۳۹۸/۵/۹۸/۵۴۴۳/ش مورخ ۱۳۹۸/۴/۴ شورای اسلامی شهر مشهد ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۳/۲۹ شماره دادنامه: ۱۱۰۲ شماره پرونده: ۹۹۰۱۵۹۰

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاک: سازمان بازرسی کل کشور

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بند ۲ مصوبه شماره ۱۳۹۸/۵/۹۸/۵۴۴۳/ش -

۱۳۹۸/۴/۴ شورای اسلامی شهر مشهد

گردش کار: شاک به موجب دادخواستی ابطال بند ۲ مصوبه شماره ۱۳۹۸/۵/۹۸/۵۴۴۳/ش -

۱۳۹۸/۴/۴ شورای اسلامی شهر مشهد را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده است که:

"رییس محترم دیوان عدالت اداری

سلام علیکم

احتراماً مصوبات شورای اسلامی شهر مشهد از جهت انطباق با قانون در این سازمان مورد بررسی قرار گرفت که نتیجه آن به شرح زیر جهت استحضار و صدور دستور شایسته اعلام می شود:

به موجب بند (الف) ماده ۴۳ قانون مالیات بر ارزش افزوده (مصوب ۱۳۳۳) حمل و نقل برون شهری مسافر در داخل کشور با وسایل زمینی (به استثناء ریلی)، دریایی و هوایی پنج درصد (۵۵) بهاء بلیط (به عنوان عوارض) تعیین شده است و در بند (الف) ماده ۴۷ قانون مذکور تصریح شده که اشخاصی که مبادرت به حمل و نقل برون شهری مسافر در داخل کشور با وسایل نقلیه زمینی، دریایی و هوایی می نمایند، مکلفند پنج درصد (۵/۵) بهاء بلیط موضوع بند (الف) ماده ۳۴ این قانون را با درج در بلیط و یا قرارداد حسب مورد، به عنوان عوارض از مسافران اخذ و عوارض مذکور مربوط به هر ماه را حداکثر تا پانزدهم ماه بعد به حساب شهرداری محل فروش بلیط واریز نمایند. ضمن آن که به موجب ماده ۲۲ این قانون، مؤدیان مالیاتی، در صورت انجام ندادن تکالیف مقرر در این قانون و یا در صورت تخلف از مقررات این قانون، علاوه بر پرداخت مالیات متعلق و جریمه تأخیر، مشمول جریمه نیز شدند. در راستای پرداخت مطالبات شهرداری ناشی از عوارض یاد شده به موجب مصوبه شماره ۱۳۹۸/۵/۹۸/۵۴۴۳/ش - ۱۳۹۸/۴/۴ شورای اسلامی شهر مشهد، بخشودگی جرایم دیرکرد و اعطای پاداش تعجیل در پرداخت عوارض شرکت‌های حمل و نقل جاده‌ای مسافر به تصویب رسیده است. در بند ۲ ماده واحده مصوبه مذکور تصویب شده که در صورت واریز عوارض ماهیانه حمل و نقل برون شهری مسافر به صورت روزانه، پاداش تعجیل در پرداخت این عوارض به شرکت‌های حمل و نقل جاده‌ای مسافر، بر اساس مدلی قابل محاسبه و اعمال خواهد بود. تصویب این مصوبه در شورای اسلامی شهر مشهد، در حالی صورت گرفته که:

اولاً: این موضوع به استناد ماده ۸۰ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران خارج از حدود وظایف و اختیارات شورای اسلامی شهر مذکور می باشد.

ثانیاً: به موجب حکم تبصره ۳ ماده ۵۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده (مصوب سال ۱۳۸۷) قوانین و مقررات مربوط به اعطاء تخفیف یا معافیت از پرداخت عوارض یا وجوه به شهرداری‌ها و دهیاری‌ها ملغی شده است.

ثالثاً: تصمیمات شوراها وفق اصل ۱۰۵ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران نباید مخالف قوانین کشور باشد.

بنا به مراتب بند ۲ مصوبه شماره ۱۳۹۸/۵/۹۸/۵۴۴۳/ش مورخ ۱۳۹۸/۴/۴ شورای اسلامی شهر مشهد، خارج از حدود وظایف شورای اسلامی شهر و مغایر با حکم تبصره ۳ ماده ۵۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده تشخیص و ابطال آن در هیأت عمومی دیوان (به صورت فوق العاده و خارج از نوبت) مورد تقاضا می باشد. مزید امتنان است دستور فرمایید از نتیجه

اقدام و تصمیم متخذه این سازمان را مطلع نمایند. / معاون حقوقی و نظارت همگانی" متن مقرر به شرح زیر است:

" بند ۲ مصوبه شماره ۱۳۹۸/۴/۴ - ش/۵/۹۸/۵۴۴۳

۲: در صورت واریز عوارض ماهیانه حمل و نقل برون شهری مسافر به صورت روزانه، پاداش تعجیل در پرداخت این عوارض به شرکت‌های حمل و نقل جاده‌ای مسافر، بر اساس مدل زیر قابل محاسبه و اعمال خواهد بود.

مجموع عوارض پرداختی روزانه $\times \frac{\text{روزهای تعجیل در پرداخت}}{۳۶۵} \times \text{نرخ سود سپرده کوتاه مدت اعلامی بانک مرکزی} = \text{پاداش تعجیل در پرداخت}$

در پاسخ به شکایت مذکور، رئیس شورای اسلامی شهر مشهد به موجب لایحه شماره ۱۳۹۹/۸/۱۸ - ش/۵/۹۹/۱۳۴۱۵ توضیح داده است که:

"۱- موضوع گزارش سازمان بازرسی چگونگی وصول عوارض حمل و نقل برون شهری، مقرر در بند (الف) ماده ۴۳ قانون مالیات بر ارزش افزوده می باشد، قانونگذار در بند (ب) ماده ۴۶ همین قانون، بدون هیچگونه محدودیت و پیش شرطی وصول عوارض بند (الف) ماده ۴۳ را به شهرداری هر محل محول نموده است، که نحوه وصول نیز متقابل آن خواهد بود خصوصاً اینکه قانونگذار در ماده قانونی مزبور شرایط نحوه وصول را احصاء و مشخص ننموده است. لذا بدیهی است شورای اسلامی شهر با توجه به اختیارات قانونی، مانع قانونی در خصوص نحوه دریافت عوارض نخواهد داشت.

۲- قانونگذار به موجب بند (و) ماده ۴۶ قانون موصوف برای تأخیر در پرداخت عوارض و مالیات موضوع ماده ۴۳ جریمه تأخیر در نظر گرفته است، به عبارتی دیگر محدودیتی برای در نظر گرفتن روش‌های تشویقی در صورت تعجیل، و یا پرداخت به موقع عوارض وجود ندارد. مزید استحضار این که هم اکنون سازمان‌های امور مالیاتی در بسیاری از موارد با مؤدیان مساعدت نموده و با استفاده از اختیارات حاصل از قانون مالیات‌های مستقیم (مانند مالیات‌های تکلیفی که مشمول این قانون نیستند) مالیات‌های موضوع این قانون را نیز تقسیم می نماید. (به عبارتی مالیات با تأخیر وصول می کند بدون اینکه جریمه‌ای منظور شود)

۳- ضرب الاجل مقرر در بند (الف) ماده ۴۷ قانون مالیات بر ارزش افزوده برای مضمولان، پرداخت عوارض هر ماه تا پانزدهم ماه بعد است؛ بنابراین محدودیتی برای (وصول) پرداخت عوارض به صورت روزانه، آنی و بر خط (آنلاین) وجود ندارد. یکی از اهداف این مصوبه هدایت پرداخت حقوق شهرداری به صورت برخط، با پیش‌بینی مشوق می باشد؛ که در این صورت هزینه‌های حسابرسی، حل اختلاف در کمیسیون ماده ۷۷، محاکم قضایی و دیوان، اجرای ثبت و غیره منتفی و صرفه‌جویی می شود و بدیهی است این مهم بدون مشوق‌های مالی محقق نخواهد شد.

۴- محور ماده ۵۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده، ایجاد محدودیت برای تصمیم‌گیری در خصوص کالاها و خدماتی است که در این قانون خاص تعیین تکلیف شده‌اند، بنابراین تبصره ۳ ماده مذکور تابع متن ماده بوده، و با تصمیمات اتخاذ شده در بند (الف) ماده ۴۳، بندهای (ب) و (و) ماده ۴۶ و بند (الف) ماده ۴۷، که به موجب آن وصول عوارض حمل و نقل برون شهری مسافر را به شهرداری‌های محل محول نموده است تعارضی ندارد؛ به عبارتی دیگر تصمیمات اتخاذ شده با اختیارات حاصل از همین قانون بوده است.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۳/۲۹ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

براساس تبصره ۳ ماده ۵۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال ۱۳۸۷، قوانین و مقررات مربوط به اعطای تخفیف یا معافیت از پرداخت عوارض یا وجوه به شهرداری‌ها و دهیاری‌ها ملغی شده است و در آرای متعدد هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از جمله دادنامه شماره ۶۲۷ - ۱۳۹۷/۷/۴ این هیأت، اعطای تخفیف و یا معافیت از پرداخت عوارض یا مواردی از این قبیل مغایر با قانون و خارج از حدود اختیار تشخیص و ابطال شده است. بنا به مراتب فوق، بند ۲ مصوبه شماره ۱۳۹۸/۵/۹۸/۵۴۴۳ - ش/۵/۹۸/۴/۴ شورای اسلامی شهر مشهد که متضمن اعطای پاداش تعجیل در پرداخت به واسطه واریز عوارض ماهیانه حمل و نقل برون شهری مسافر به صورت روزانه است، خلاف قانون و خارج از حدود اختیار بوده و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ ابطال می شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - محمد مصدق

شماره ۹۹۰۱۶۰۹

۱۴۰۰/۰۵/۰۵

بسمه تعالی

جناب آقای اکبر پور

رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۳۹۸/۱۰/۸ - ۳۳/۹۸/۱۹۳۵۸۶ مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۰۱ با موضوع: «ابطال مصوبه شماره ۱۳۹۸/۱۰/۸ - ۳۳/۹۸/۱۹۳۵۸۶ شورای اسلامی شهر مشهد» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۴/۱ شماره دادنامه: ۱۱۳۳ شماره پرونده: ۹۹۰۱۶۰۹

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکلی: آقای محمدرضا عرفانی قوی نیا

موضوع شکایت و خواسته: ابطال مصوبه شماره ۱۳۹۸/۱۰/۸ - ۳۳/۹۸/۱۹۳۵۸۶

شورای اسلامی شهر مشهد

گردش کار: شاکلی به موجب دادخواستی ابطال مصوبه شماره ۳۳/۹۸/۱۹۳۵۸۶ -

۱۳۹۸/۱۰/۸ شورای اسلامی شهر مشهد را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده است که:

" مستحضرید که با توجه به آیین‌نامه دفاتر پیشخوان خدمت دولت (مصوبه سازمان تنظیم مقررات) دفاتر پیشخوان از لحاظ عملکرد اقتصادی فقط ارائه‌دهنده خدمات بوده و هیچ‌گونه کار تجاری و خرید و فروش و معامله‌ای در این دفاتر صورت نمی‌پذیرد. متأسفانه در پایان سال ۱۳۹۲ شورای اسلامی شهر مشهد بدون ارائه ادله متقن، مصوبه‌ای به شماره ۱۳۹۲/۱۱/۳ - ۴/۲/۶۲۳۲ تصویب نمود که تعرفه بهره‌برداری موقت ملک دفاتر را نه بر مبنای قانونی (اداری بخش خصوصی) بلکه بر مبنای (تجاری) برای دفاتر پیشخوان لحاظ می‌نماید. خوشبختانه هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۳۹۶/۱۰/۱۲ بر اساس اعتراض اصناف آسب دیده از این مصوبه آن را مردود دانسته و رأی به ابطال آن شماره (۱۰۲۳ - ۱۰۲۴) داده است. ولی متأسفانه شورای اسلامی شهر مشهد مصوبه دیگری را در تاریخ ۱۳۹۸/۹/۲۷ از طریق کمیسیون (موضوع تبصره ماده ۴ مصوبه سال ۱۳۹۲) تصویب به شماره ۱۳۹۸/۱۰/۸ - ۳۳/۹۸/۱۹۳۵۸۶ ابلاغ نموده که همان مفاد مصوبه سال ۱۳۹۲ را تأیید کرده و با استناد به آن شهرداریها، مجدداً بهای بهره‌برداری موقت ملک دفاتر را با تعرفه (تجاری) محاسبه و ابلاغ می‌نمایند. به همین جهت از دیوان عدالت اداری تقاضای ابطال مجدد مصوبه جدید شورای اسلامی شهر مشهد که برخلاف نوع عملکرد اقتصادی دفاتر پیشخوان دولت بوده و با این روال دفاتر را با مشکل اساسی در تهیه مکان مناسب و در خور خدمت‌رسانی به مراجعین (با توجه به هزینه‌های سنگین تجاری) مواجه می‌نماید را دارم."

در پی اخطار رفع نقیصه که از طرف دفتر هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری برای شاکلی ارسال شده بود، وی به موجب نامه‌ای مورخ ۱۳۹۹/۷/۶ پاسخ داده است که:

" مستحضرید دفاتر پیشخوان خدمات دولت به استناد تبصره ۲ بخش (ج) ماده ۴۶ قانون برنامه پنجم توسعه و در راستای کاهش تصدی‌های دولت و ارتقاء خدمات‌رسانی به مردم ایجاد شده‌اند. این دفاتر در چارچوب مفاد ماده ۲۵ مصوبه شماره ۶۸۰۸۴/ت/۳۷۴۵۶ - ۱۳۸۶/۴/۳۱ توسط نمایندگان ویژه رئیس جمهور، موضوع اصل ۱۲۷ قانون اساسی و مفاد ماده ۱ تصویب‌نامه کمیسیون موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی به شماره ۹۲۳۰۸/ت/۴۰۸۸۷ - ۱۳۸۷/۶/۷ ستاد مدیریت حمل و نقل و سوخت فعال گردیده‌اند. بر اساس نامه شماره ۱۳۸۸/۲/۱۶ - ۲۷۵۸/۱ س/س - جناب آقای رویانیان نماینده رئیس جمهور و رئیس ستاد فوق‌الذکر، کلیه سازمان‌ها و نهادهای عمومی و دولتی را مکلف به همکاری با دفاتر مزبور نموده‌اند. ضمناً در این رابطه مقرر شده که دفاتر مزبور در راستای تسهیل خدمات‌رسانی و جمع‌آوری عوارض خدمات با شرایط آسان تشکیل گردد. لذا فعالیت آنها در مناطق مسکونی با موقعیت اداری پس از موافقت اداره اماکن نیروی انتظامی بلامانع می‌باشد.

متأسفانه برخلاف این مصوبات قانونی، شورای اسلامی شهر مشهد مصوبه‌ای به شماره ۱۳۹۲/۴/۲۳۲ - ۱۳۹۲/۱۱/۱۳ تصویب نموده که در آن برخلاف ماده ۵۰ و تبصره یک ماده مذکور (قانون مالیات بر ارزش افزوده) که برقراری هرگونه عوارض و سایر وجوه برای انواع کالاهای وارداتی و تولیدی و همچنین (ارائه خدمات) که در این قانون تکلیف مالیات و عوارض آنها معین شده، برای شوراهای شهر و شهرداری‌ها ممنوع بوده نسبت به تعیین و دریافت عوارض تغییر کاربری (بهره‌برداری موقت تجاری) اقدام می‌نماید. پس از این مصوبه با اعتراض گروهی از اصناف آسیب دیده در این مصوبه (آموزشگاه‌های رانندگی) به دیوان عدالت اداری در سال ۱۳۹۶ دیوان بر اساس ادله فوق و مغایرت‌های قانونی، ردیف‌های ۳ و ۴ جدول ذیل ماده ۴، مصوبه فوق شورای شهر را با رأی هیأت عمومی دیوان به شماره ۱۰۲۳ - ۱۰۲۳ مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۱۲ ابطال نمود که شهردار وقت طی نامه‌ای به شماره

۱۳۹۶/۱۲/۸ - رأی دیوان را به شهرداری‌های مناطق ابلاغ نمود. ولی متأسفانه شورای اسلامی شهر مشهد با نقض رأی دیوان، مصوبه دیگری را در تاریخ ۱۳۹۸/۹/۲۷ از طریق (کمیسیون موضوع تبصره ماده ۴ مصوبه ۴/۲/۶۲۳۲ ش سال ۱۳۹۲) را با حذف آموزشگاه‌های رانندگی که شاکلی مصوبه فوق در سال ۱۳۹۲ بوده‌اند و گنجاندن سایر اصناف بند ۳ و ۴ در مصوبه جدید، تصویب نموده و به شماره ۳۳/۹۸/۱۹۳۵۸۶ - ۱۳۹۸/۱۰/۸ ابلاغ نموده است که همان مفاد مصوبه سال ۱۳۹۲ را تأیید کرده و به استناد آن شهرداری‌ها مجدداً بهای بهره‌برداری موقت ملک دفاتر را با تعرفه تجاری محاسبه و ابلاغ می‌نمایند. در صورتی که طبق قانون عملکرد اقتصادی دفاتر پیشخوان دولت، اداری بوده و تغییر کاربری تجاری در ملک آنها صورت نمی‌پذیرد."

متن مقرر مورد اعتراض به شرح زیر است:

" ششمین جلسه کمیسیون موضوع تبصره ماده ۴ مصوبه بهای خدمات بهره‌برداری موقت به شماره ۱۳۹۲/۱۱/۳ - ۴/۲/۶۲۳۲ ش، ساعت ۱۲:۰۰ روز چهارشنبه ۱۳۹۸/۹/۲۷ با حضور اعضا در دفتر معاون مالی و پشتیبانی تشکیل و پس از بررسی موضوعات به شرح زیر اتخاذ تصمیم گردید:

۱- نظریه شماره ۵/۴۶۱/ب - ۱۳۹۸/۲/۲۵ کمیسیون برنامه، بودجه، فناوری اطلاعات و منابع انسانی بررسی و مقرر شد به شرح زیر اقدام گردد:

الف - برای متقاضیانی که درخواست بهره‌برداری موقت از املاکی که چند دربند تجاری دارند و یکی از آنها دارای کارشناسی اجاره بها باشد، مشروط بر آن که مهلت شش ماهه کارشناسی به انتها نرسیده باشد و مساحت و ارتفاع سایر دربندها با دربند دارای کارشناسی بیش از ۲۰٪ اختلاف نداشته و به لحاظ دسترسی به معبر، مصالح، قدمت و ... دارای شرایط مشابه و نزدیک به هم باشد، با متناسب‌سازی مساحت بر اساس قیمت هر مترمربع، دربند دارای کارشناسی، مبلغ کارشناسی قابل استفاده و تعمیم به مابقی در بندهای همان پلاک خواهد بود.

ب - چنانچه ابلاغ رأی قطعی به مؤدی صورت گرفته باشد و ایشان جهت تعیین تکلیف وضعیت ملک خود به شهرداری مراجعه ننموده باشد یا ملک دارای بدهی معوقه باشد، شهرداری (کارگزار) موظف است حداکثر ظرف مدت دو ماه از تاریخ این صورتجلسه، اخطاریه مدت دار (حداکثر ۷۲ ساعت) به مؤدی ابلاغ نماید. در صورت عدم مراجعه در موعد مقرر، شهرداری موظف به اجرای رأی تعطیل محل خواهد بود. شهرداری موظف است در صورت عدم رعایت مفاد این بند (۱-ب) توسط کارگزار به ازای هر مورد تخلف شناسایی شده یک امتیاز از مجموع امتیاز توان سنجی سال آتی کارگزار کسر نماید.

ج - چنانچه مشخص شود واحدی قبل از اولین اخطار، بدون مجوز بهره‌برداری موقت فعالیت داشته است (از طریق مستنداتی مانند تاریخ صدور پروانه کسب، خود اظهاری مالک یا نظایر آن) شهرداری می‌تواند بهای خدمات بهره‌برداری موقت را از آن تاریخ محاسبه و اخذ نماید این موضوع مشمول فعالیت واحدها در بازه زمانی قبل از این صورتجلسه نخواهد بود.

د - برای واحدهای با زیربنای تا ۳۰ مترمربع در حوزه‌های ۴ و ۵ درآمدی در صورتی که بهای خدمات بهره‌برداری موقت آن به روش کارشناسی تعیین گردد (اعم از اینکه مؤدی به رقم فرمول اعتراض داشته باشد یا معبر ملک مورد نظر در فهرست معابر ویژه باشد بهای خدمات بهره‌برداری موقت بر مبنای ۲۵ درصد اجاره بهای اعلام شده توسط کارشناس محاسبه و اخذ می‌گردد. بدیهی است در سال ۱۳۹۸، صرفاً آن بخش از بهای خدمات بهره‌برداری موقت بعد از بازه زمانی ابلاغ این صورتجلسه، مشمول تسهیلات این بند می‌شود.

۲- مقرر شد شهرداری در خصوص محاسبات بهره‌برداری موقت دفتر اسناد رسمی، دفاتر ازدواج و طلاق، دفاتر پیشخوان دولت، دفاتر پلیس +۱۰ از تاریخ این صورتجلسه به شرح جدول زیر اقدام نماید.

نوع بهره‌برداری	ضرایب P در حوزه‌های درآمدی			
	یک	دو	سه	چهار
دفاتر اسناد رسمی، پیشخوان دولت و پلیس +۱۰	۵	۵	۴/۵	۳/۵
دفاتر ازدواج و طلاق	۳	۳	۲	۱/۵

۳- نظریه شماره ۵/۵۲۵/ب - ۱۳۹۷/۷/۱۵ کمیسیون برنامه، بودجه، فناوری اطلاعات و منابع انسانی شورای اسلامی شهر، بررسی و مقرر شد جمعیت هلال احمر، آموزش و پرورش، بهزیستی و دانشگاه علوم پزشکی (اعم از مراکز و پایگاه‌های اورژانس ۱۱۵) از پرداخت بهای خدمات بهره‌برداری موقت مرتبط با پایه و دکل‌های ارتباطات، آنتن و ایستگاه‌های مخابراتی موضوع مصوبه ۵/۹۶/۲۱۸۰۹ ش - ۱۳۹۶/۱۲/۱۵ شورای اسلامی شهر معاف شوند.

۴- پیشنهاد تغییر محاسبات بهای خدمات بهره‌برداری موقت مدارس غیرانتفاعی، بررسی و مقرر شد محاسبات برابر رویه فعلی (وقف ردیف ۵ جدول ماده ۴ مصوبه ۴/۲/۶۲۳۲ ش - ۱۳۹۲/۱۱/۳) و بدون اعمال تغییرات انجام شود.

اختیار شماره ۲۷۴۴۷/۷۱ مورخ ۹۵/۳/۲۴ سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای ابطال شد. جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یثالله اسمعیلی‌فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۶/۹ شماره دادنامه: ۱۴۶۸ شماره پرونده: ۹۹۰۳۱۸۱

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: شرکت حمل و نقل بزرگ سپهر

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بند ۷ و ۸ دستورالعمل تفویض اختیار شماره ۲۷۴۴۷/۷۱ - ۱۳۹۵/۳/۲۴ سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای

گردش کار: شاکی به موجب دادخواستی ابطال بند ۷ و ۸ دستورالعمل تفویض اختیار شماره ۲۷۴۴۷/۷۱ - ۱۳۹۵/۳/۲۴ سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده است که:

"هیچ محکمه قضائی یا شبه قضائی یک مرحله‌ای نیست و بند ۷ دستورالعمل مورد شکایت تصمیمات کمیسیون ماده ۱۲ آیین‌نامه اجرایی موضوع تبصره ۱ ماده ۳۱ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی را یک مرحله‌ای و قطعی دانسته و شرکت را از حق تجدیدنظرخواهی در همان قانون و تبصره ۱ ماده ۱۳ آیین‌نامه اجرایی آن محروم کرده است. در واقع مراجعه به دیوان و شکایت از رأی صادره به منزله تجدیدنظرخواهی است بنابراین رأی صادره تا زمان صدور رأی قطعی دیوان، قطعی تلقی نمی‌شود لذا بند ۸ تفویض اختیار که اشعار می‌دارد در صورت عدم پرداخت جریمه منجر به تعطیلی شرکت می‌شود خلاف قانون و نافی حق این شرکت است بنابراین تقاضای ابطال آن را دارم."

در پی اخطار رفع نقصی که از طرف دفتر هیأت عمومی دیوان عدالت اداری برای شاکی ارسال شده بود، وی به موجب لایحه‌ای که به شماره ۹۹ - ۳۱۸۱ - ۲ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۵ ثبت دفتر هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری شده، توضیح داده است که:

"به عرض می‌رساند موضوع مورد شکایت مغایر است با: ۱- تبصره ۱ ماده ۳۱ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی (مصوب ۱۳۸۹). ۲- تبصره ۱ ماده ۱۳ آیین‌نامه اجرایی تبصره ۱ ماده ۳۱ مذکور (شماره مصوبه ۴۷۱۸۷/ت/۱۵۹۳۲۹ شماره روزنامه رسمی ۱۹۷۱۶ - ۱۳۹۱/۸/۱۸) لازم به ذکر است که هر دو مرجع فوق حق اعتراض به رأی را محفوظ دانسته در صورتی که بند ۸ مصوبه مورد شکایت بدون توجه به قید قطعیت رأی پس از اعتراض، رأی بدوی را قابل اجرا دانسته و ضمانت عدم اجرای آن را جلوگیری از ادامه فعالیت شرکت در نظر گرفته لذا تقاضای ابطال یا اصلاح آن مورد درخواست می‌باشد."

متن مقرر مورد شکایت به شرح زیر است:

"وزارت راه و شهرسازی

سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای

ادارات کل حمل و نقل و پایانه‌های سراسر کشور

موضوع: تفویض اختیار رسیدگی به تخلفات شرکتها و مؤسسات حمل و نقل جاده‌ای

«بند ۷- از آنجا که مطابق تبصره ماده ۴۴ قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه مصوب ۱۳۹۵، مرجع رسیدگی‌کننده به اعتراض به هر نوع تصمیمات مراجع دولتی موضوع تبصره ۱ ماده ۳۱ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی، دیوان عدالت اداری تعیین گردیده است. لذا تصمیم کمیسیون ماده ۱۲ استانی قطعی و قابل اجراء خواهد بود. مگر در مواردی که دستور موقت توقف اجرای رأی کمیسیون از شعب دیوان عدالت اداری واصل گردد و حق مراجعه به دیوان عدالت اداری برای شرکت یا مؤسسه محفوظ می‌باشد.

بند ۸- مطابق تبصره ۳ ماده ۱۳ آیین‌نامه فوق‌الاشاره در صورت تصمیم کمیسیون مبنی بر پرداخت جریمه، شرکت یا مؤسسه حمل و نقل متخلف موظف است ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ تصمیم کمیسیون ماده ۱۲، نسبت به پرداخت جریمه مربوطه به حساب تعیین شده سازمان (موضوع نامه شماره ۸۳۸۶۵/۷۵/۲ - ۱۳۹۲/۸/۱۳ اداره کل امور مالی و منابع) اقدام نماید. ارائه خدمات سازمان و ادامه فعالیت شرکت یا مؤسسه حمل و نقل منوط به پرداخت جریمه و ارائه رسید مربوطه به اداره کل می‌باشد. ذیحساب سازمان از طریق عاملین استانی، وصول جریمه‌های موضوع این بند را از واحد حقوقی اداره کل پیگیری و بر وصول به موقع جریمه‌ها ظرف مهلت قانونی یاد شده نظارت می‌نمایند. - معاون وزیر و رئیس سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای"

در پاسخ به شکایت مذکور، مدیرکل حقوقی سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای به موجب لایحه شماره ۹۹ - ۳۱۸۱ - ۵ مورخ ۱۴۰۰/۳/۱ به طور خلاصه توضیح داده است که:

"۱- شاکی در دادخواست خود مدعی است که رسیدگی در هیچ محکمه قضایی و یا شبه قضایی یک مرحله‌ای نیست و بند ۷ دستورالعمل مورد شکایت رسیدگی در کمیسیون ماده ۱۲ را یک مرحله‌ای و قطعی دانسته و شرکت را از حق تجدیدنظرخواهی

۵- امکان برگشت از محاسبات برابر نظریه کارشناسی اجاره بها به محاسبات بر اساس فرمول، بررسی و مقرر شد چنانچه مبلغ محاسبه شده بهای خدمات بهره‌برداری موقت بر اساس کارشناسی نسبت به محاسبات فرمول، افزایش یابد و مؤدی به مبلغ کارشناسی شده اعتراض داشته باشد، موضوع می‌بایست به کارشناس دیگری ارجاع شود و امکان برگشت به محاسبات بر اساس فرمول وجود ندارد.

۶- درخواست تغییر بازه زمانی محاسبات بهای خدمات بهره‌برداری موقت نانوائی‌ها، بررسی و با توجه به این که موضوع ردیف ۱۱ چهارمین صورتجلسه مورخ ۱۳۹۷/۱۱/۳، وضع بهای خدمات جدید نبوده و صرفاً تغییر نحوه محاسبات نانوائی‌ها از ابتدای سال ۱۳۹۸ (با لحاظ شرایط کمیسیون ماده ۵ مورخ ۱۳۶۸/۱۱/۲۵) است. یا بخشودگی معوقات قبل از سال ۱۳۹۸ موافقت نگردید و مقرر شد اداره کل درآمدهای عمومی در نامه‌ای به مناطق شهرداری مجدد نحوه اجرای محاسبات مربوط به نانوائی‌ها را تشریح نماید. " در پاسخ به شکایت مذکور، رئیس شورای اسلامی و سرپرست اداره کل حقوقی شهر مشهد مقدس به موجب لوایح شماره ۵/۹۹/۱۲۸۸۱ ش و ۵/۵۳۲۰ - ۱۳۹۹/۸/۱۰ اجماً توضیح داده‌اند که:

"اولاً: دادنامه شماره ۱۰۲۴ و ۱۳۹۶/۱۰/۱۳ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری تنها بندهای ۳ و ۴ جدول ذیل ماده ۴ مصوبه مزبور را ابطال نموده است و نه کل مصوبه را.

ثانیاً: خواهان در مفاد دادخواست ادعا نموده‌اند که شورای اسلامی شهر در سال ۱۳۹۸ اقدام به تصویب مصوبه جدیدی در خصوص بهای خدمات بهره‌برداری موقت نموده که همان مفاد مصوبه سال ۱۳۹۲ می‌باشد، این در حالی است که با لحاظ مستندات دادخواست تقدیمی، مصوبه مورد ادعای شاکی تنها یک صورتجلسه از کمیسیون موضوع تبصره ماده ۴ مصوبه بهای خدمات بهره‌برداری موقت بوده و مصوبه جدیدی نمی‌باشد. توضیحاً اینکه پس از ابطال ردیف‌های ۳ و ۴ مصوبه مزبور برابر دادنامه شماره ۱۰۲۴ و ۱۳۹۶/۱۰/۱۳ از آنجا که این گونه مشاغل بایستی برابر آرای کمیسیون ماده صد نسبت به تعطیل محل و تبدیل به کاربری مجاز اقدام می‌نموده‌اند و با توجه به درخواست برخی از این دفاتر پیشخوان به منظور مساعدت، اعضای کمیسیون موضوع تبصره ماده ۴ مصوبه مزبور بر اساس صورتجلسه شماره ۳۳/۹۸/۱۳۹۶۵۸۶ - ۱۳۹۸/۱۰/۸ ترتیبی اتخاذ نمودند تا این مشاغل بتوانند کمافی‌السابق نسبت به ادامه فعالیت در کاربری‌های مسکونی اقدام نمایند. ذکر این نکته نیز ضروری است که سابقاً درخواست ابطال تمام مصوبه شماره ۱۳۹۲/۱۱/۳ ش و ۴/۹۲/۶۲۳۲ توسط سازمان بازرسی کل کشور نیز در دیوان عدالت اداری مطرح و مورد رسیدگی قرار گرفته و نهایتاً طی دادنامه هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره ۷۴۳ - ۱۳۹۹/۶/۳۰ مصوبه بهای خدمات بهره‌برداری موقت شورای اسلامی شهر مشهد ابطال گردیده است."

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۴/۱ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است

رأی هیأت عمومی

براساس بند ۲۴ ماده ۵۵ قانون شهرداری مقرر شده است که: «شهرداری در شهرهایی که نقشه جامع شهر تهیه شده مکلف است طبق ضوابط مذکور در پروانه‌های ساختمانی نوع استفاده از ساختمان را قید کند و در صورتی که برخلاف مندرجات پروانه ساختمانی در منطقه غیرتجاری، محل کسب یا پیشه یا تجارت دایر شود، شهرداری مورد را در کمیسیون مقرر در تبصره ۱ ماده ۱۰۰ مطرح می‌نماید.» نظر به اینکه اعطای مجوز برخلاف کاربری و اخذ وجه مغایر با بند ۲۴ ماده ۵۵ و ماده ۱۰۰ قانون شهرداری است و در آرای متعدد هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از جمله دادنامه‌های شماره ۴۸۹ - ۱۳۹۶/۵/۲۴ و ۸۵ - ۱۳۹۶/۲/۱۲ اخذ عوارض سالیانه بهره‌برداری موقت از ساختمانها مغایر با قانون و خارج از حدود اختیارات شوراهای اسلامی شهر تشخیص و ابطال شده است، بنابراین مصوبه شماره ۳۳/۹۸/۱۳۹۵۸۶ - ۱۳۹۸/۱۰/۸ شورای اسلامی شهر مشهد که مغایر با موازین قانونی و آرای فوق‌الذکر هیأت عمومی دیوان عدالت اداری است، مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - محمد مصدق

شماره ۹۹۰۳۱۸۱

۱۴۰۰/۷/۱۸

بسمه تعالی

جناب آقای اکبرپور

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۴۰۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۴۶۸ مورخ ۱۴۰۰/۶/۹ با موضوع: «بند ۷ و ۸ دستورالعمل تفویض

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۶/۹ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

برمبنای ماده ۱۲ آیین‌نامه اجرایی تبصره ۱ ماده ۳۱ و ۳۲ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی مصوب ۱۳۹۱/۶/۲۶ هیأت وزیران، رسیدگی به تخلفات موضوع این ماده برعهده کمیسیون مستقر در سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای است و مطابق تبصره ۱ ماده ۱۳ آیین‌نامه یادشده: «تصمیم مراجع رسیدگی‌کننده موضوع ماده ۱۲ ظرف مهلت بیست روز از تاریخ ابلاغ قابل اعتراض است و در صورت اعتراض، قاضی مذکور در ماده ۵ قانون با حضور معترض و نماینده سازمان رأی لازم را صادر می‌نماید و رأی صادره قطعی است.» همچنین به موجب تبصره ۳ ماده ۱۳ این آیین‌نامه: «در صورت صدور رأی مراجع رسیدگی‌کننده موضوع ماده ۱۲ به پرداخت جریمه، شرکت یا مؤسسه برون شهری متظف موظف است ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ رأی قطعی نسبت به پرداخت جریمه تعیین شده به حساب نزد خزانه داری کل اقدام نماید. ارائه خدمات سازمان و ادامه فعالیت شرکت یا مؤسسه برون شهری منوط به پرداخت جریمه و ارائه رسید مربوط می‌باشد.» به علاوه، براساس تبصره ماده ۴۴ قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه مصوب ۱۳۹۵/۲/۲: «اعتراض به هر نوع تصمیمات مراجع دولتی موضوع تبصره ۱ ماده ۳۱ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی در دیوان عدالت اداری رسیدگی می‌شود.» با عنایت به مراتب فوق، ایلاً: به دلالت تبصره ۱ ماده ۳۱ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی مصوب سال ۱۳۸۹ و تبصره ۱ ماده ۱۳ آیین‌نامه اجرایی این قانون، رسیدگی در کمیسیون موضوع ماده ۱۲ آیین‌نامه اجرایی یاد شده دو مرحله‌ای است. ثانیاً: دیوان عدالت اداری مرجع تجدیدنظرخواهی از آرای صادره از کمیسیون یادشده نیست و صرفاً آرای قطعی کمیسیون فوق قابل اعتراض و رسیدگی در دیوان عدالت اداری است و تبصره ماده ۴۴ قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه مصوب سال ۱۳۹۵ نیز ناظر به تصمیمات قطعی مراجع فوق‌الذکر است. بنابراین و با لحاظ دلایل فوق، اطلاق بندهای ۷ و ۸ دستورالعمل مورد شکایت که فرآیند رسیدگی توسط کمیسیون مستقر در سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای را یک مرحله‌ای و تصمیمات کمیسیون مذکور را قطعی دانسته و همچنین مهلت پرداخت جریمه مقرر را یک ماه از تاریخ ابلاغ تصمیم کمیسیون یادشده (و نه از تاریخ ابلاغ تصمیم قطعی) تعیین کرده است، خلاف قانون و خارج از حدود اختیار بوده و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

شماره ۹۹۰۲۵۵۴

۱۴۰۰/۷/۱۸

بسمه تعالی

جناب آقای اکبرپور

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۴۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۴۹۵ مورخ ۱۴۰۰/۶/۱۶ با موضوع: «ابطال بند ۱۳-۲ ضابطه تأسیس و اداره داروخانه‌ها مصوب سال ۱۳۹۵» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی‌فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۶/۱۶ شماره دادنامه: ۱۴۹۵ شماره پرونده: ۹۹۰۲۵۵۴

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکي: آقای مصطفی اسکندری

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بند ۱۳-۲ ضابطه تأسیس و اداره داروخانه‌ها

مصوب سال ۱۳۹۵

گردش کار: شاکي به موجب دادخواست و لایحه تکمیلی ابطال بند ۱۳-۲ ضابطه تأسیس و اداره داروخانه‌ها مصوب سال ۱۳۹۵ را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته به طور خلاصه اعلام کرده است که:

بند مورد اعتراض، صدور پروانه‌های مذکور برای داروسازان شاغل مشروط به مههور نمودن قرارداد کار در انجمن‌های داروسازان و بازگذاری آن قرار دادها در سامانه صدور پروانه‌ها می‌نماید و در این بین انجمن داروسازان گلستان برای این کار مبلغی دریافت نماید و داروسازان مجبور می‌شوند به عضویت اجباری انجمن هم درآیند. به موجب اصل ۲۶ قانون

محروم می‌نماید و حال آن که ایلاً: اینکه فرآیند رسیدگی در مراجع شبه قضایی یک مرحله‌ای یا دو مرحله‌ای می‌باشد بستگی به نظر قانونگذار داشته و منظر مقنن ملاک عمل می‌باشد. ثانیاً: برخلاف ادعای شاکي مراجعی در کشور وجود دارند که به صورت یک مرحله‌ای رسیدگی و اتخاذ تصمیم می‌نمایند که در این خصوص ماده ۷۷ قانون شهرداری، کمیسیون ماده ۵۶ حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع و هیأت حل اختلاف موضوع ماده ۱ قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی قابل اشاره هستند. ثالثاً: همان گونه که در قسمت (الف) لایحه و در سیر تحولی قوانین فوق‌الاشاره بیان گردید فرآیند رسیدگی کمیسیون ماده ۱۲ بر اساس حکم قانونگذار تعیین گردیده است و اینکه فرآیند رسیدگی یک مرحله‌ای یا دو مرحله‌ای باشد بستگی به ماهیت خدمت و فعالیت دارد و نظر قانونگذار پس از تجربیات حاصله آن بود که در کمیسیون ماده ۱۲ رسیدگی یک مرحله‌ای انجام گیرد و البته حق اعتراض برای شرکت نیز محفوظ باشد که مطابق قانون هرگونه اعتراض به تصمیمات کمیسیون موصوف در دیوان عدالت اداری به عمل می‌آید. بنابراین لازم‌الاجرا بودن آراء کمیسیون مطابق با مقررات مربوطه می‌باشد و در هر دو شیوه اقدام این سازمان مطابق نظر مقنن عمل کرده است.

۲- مطابق بند ۲ ماده ۱۰ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری رسیدگی به اعتراضات و شکایات از آراء و تصمیمات قطعی هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری و کمیسیونهایی مانند کمیسیونهای مالیاتی، هیأت حل اختلاف کارگر و کارفرما، کمیسیون ماده صد قانون شهرداریها از حیث نقض قوانین و مقررات یا مخالفت با آنها در زمره وظایف و اختیارات و صلاحیتهای دیوان عدالت اداری می‌باشد که این موضوع نیز موید آن است که آراء کمیسیونهای فوق‌الاشاره قطعی تلقی می‌گردند و اساساً پیش‌بینی صدور دستور موقت توسط شعب آن دیوان همین موضوع قطعی بودن آراء صادره و تصمیمات متخذه در کمیسیونهای یاد شده می‌باشد، در غیراین صورت چنانچه آراء و تصمیمات مذکور لازم‌الاجرا نباشند صدور دستور موقت مبنی بر توقف عملیات اجرایی موضوعیت نخواهد داشت.

۳- شاکي در دادخواست خود ادعا نموده است که مراجعه به دیوان عدالت اداری در حکم تجدیدنظرخواهی می‌باشد و در نتیجه نمی‌بایست رأی کمیسیون مذکور اجرا می‌گردید و حال آن که به شرح فوق، قانونگذار با حذف قاضی ماده ۵ رسیدگی را یک مرحله‌ای نموده است. به علاوه اینکه دیوان عدالت اداری مرجع تجدیدنظر آراء مراجع شبه قضایی نیست و مطابق قانون اساسی زیرمجموعه قوه قضاییه و ناظر بر تصمیمات قوه مجریه می‌باشد. عنایت دارند مراجع تجدیدنظر به لحاظ رسیدگی هم از بُعد شکلی و هم ماهوی مانند مرجع بدوی بررسی و اتخاذ تصمیم می‌نمایند لیکن رسیدگی‌های دیوان ناظر به بررسی انطباق تصمیمات با قوانین و مقررات است.

ضمن اینکه رویه عملی از ابتدای تأسیس کمیسیون ماده ۱۲ نیز چنین بوده است که شعب دیوان عدالت اداری به تصمیمات قطعی کمیسیون ماده ۱۲ رسیدگی می‌نمودند و در مواردی که در زمان حاکمیت قانون سابق قاضی ماده ۵ اتخاذ تصمیم ننموده بود با ذکر ایراد، دادخواست را مردود اعلام می‌نمودند.

۴- شاکي در دادخواست خود به خلاف قانون بودن بند ۸ تفویض اختیار مورد شکایت اشاره نموده است و حال آن که بند ۸ تفویض اختیار موضوع نامه شماره ۷۱/۲۷۴۴۷-۱۳۹۵/۳/۲۴ این سازمان دقیقاً مطابق با حکم تبصره ۳ ماده ۱۳ آیین‌نامه اجرایی تبصره ۱ ماده ۳۱ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی است که مقرر می‌دارد: «در صورت صدور رأی مراجع رسیدگی‌کننده موضوع ماده ۱۲ به پرداخت جریمه، شرکت یا مؤسسه برون شهری متخلف موظف است ظرف یکماه از تاریخ ابلاغ رأی قطعی نسبت به پرداخت جریمه تعیین شده به حساب سازمان نزد خزانه داری کل اقدام نماید. ارائه خدمات سازمان و ادامه فعالیت شرکت یا مؤسسه برون شهری منوط به پرداخت جریمه و ارائه رسید مربوطه می‌باشد.» بدین ترتیب در مقرره مورد اعتراض هیچ‌گونه ضابطه جدیدی وضع نشده است و صرفاً تکلیف قانونی به وصول جریمه به ادارات استانی مورد تأکید رئیس سازمان متبوع قرار گرفته است. علی‌ای حال با عنایت به مراتب فوق‌الاشاره:

ایلاً: اختیارات قانونی سازمان در تشکیل کمیسیون ماده ۱۲ و تفویض اختیار مربوطه، ثانیاً: لازم‌الاجرا بودن تصمیمات کمیسیون ماده ۱۲ به لحاظ آخرین نظر و اراده قانونگذار، ثالثاً: وجود حق تظلم خواهی برای شرکتها و مؤسسات حمل و نقلی با عنایت به قابل اعتراض بودن تصمیمات کمیسیون ماده ۱۲ نزد شعب دیوان عدالت اداری و آراء متعدد قضایی صادره بر اساس این رویه، رابطاً: مردود بودن ادعای شاکي در خصوص غیرقانونی بودن بند ۸ دستورالعمل تفویض اختیار به دلیل انطباق کامل بند ۸ دستورالعمل مذکور با حکم تبصره ۳ ماده ۱۳ آیین‌نامه فوق‌الاشاره، لذا رد شکایت شاکي از محضر قضاات هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مورد استدعاست.

انجمن به استثناء پرداخت حق منظم عضویت هیچگونه تعهدی در قبال تعهدات مالی انجمن ندارند و مسئول دخل و خرج انجمن هیأت مدیره است» و از سوی دیگر اساسنامه مزبور نیز فاقد هرگونه حکمی دائر بر منوط بودن ثبت قرارداد خرید خدمتی داروسازان به مهر انجمن صنفی یادشده است. بنا به مراتب فوق، بند ۱۳-۲ از ضوابط تأسیس و اداره داروخانهها مصوب سال ۱۳۹۵ که بر مبنای آن ثبت قرارداد خرید خدمتی در سامانه براساس قانون کار ممههور به مهر انجمن به عنوان یکی از مدارک لازم جهت صدور پروانه مسئول فنی داروخانه اعلام شده، به دلایل مذکور خلاف قانون و خارج از حدود اختیار است و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ ابطال می‌شود.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری
معاون قضایی دیوان عدالت اداری - مهدی دربین

شماره ۹۹۰۳۱۸۳ ۱۴۰۰/۷/۱۸

بسمه تعالی

جناب آقای اکبرپور

رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۴۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۵۰۵ مورخ ۱۴۰۰/۵/۱۹ با موضوع: «ابطال بند ۲ شرایط اختصاصی آگهی استخدام سال ۱۳۹۴ استانداری فارس که ناظر بر الزام پذیرفته‌شدگان استخدام در شهرداری به ارائه تعهدنامه هفت ساله است، خلاف قانون و خارج از حدود اختیار مقام وضع کننده است.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد. مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - بدالله اسمعیلی فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۵/۱۹ شماره دادنامه: ۱۵۰۵ شماره پرونده: ۹۹۰۳۱۸۳

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکي: آقای ابراهیم آقایی بهجانی

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بند ۲ شرایط اختصاصی آگهی استخدام سال

۱۳۹۴ استانداری فارس

گردش کار: شاکي به موجب دادخواستی ابطال بند ۲ شرایط اختصاصی آگهی استخدام سال ۱۳۹۴ استانداری فارس را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده است که:

«احتراماً به استحضار می‌رساند اینجانب ابراهیم آقایی بهجانی در آزمون استخدامی ۱۳۹۴ استانداری فارس شرکت نموده و به صورت پیمانی برای خدمت در پست سازمانی کارشناس فرهنگی و اجتماعی شهرداری جهرم استخدام شدم. استانداری فارس در بند ۲ شرایط اختصاصی آگهی استخدام قید نموده بود، پذیرفته‌شدگان نهایی موظفند حداکثر ظرف مدت ۱۰ روز کاری پس از اعلام رسمی استانداری با شهرداری کلان شهر نسبت به ارائه مدارک لازم و تکمیل پرونده و ارائه تعهد محضری برای هفت سال مبنی بر عدم هرگونه انتقال و مأموریت به سایر شهرداریها و سازمانهای وابسته و نیز دستگاههای اجرایی دیگر اقدام نماید. عدم مراجعه و ارائه مدارک لازم در مهلت مقرر به منزله انصراف وی از استخدام تلقی خواهد شد پس از قبولی در آزمون کتبی و مصاحبه و تأیید گزینش و حراست، مدیرکل دفتر امور شهری و شوراهای استانداری فارس به موجب بند ۲ نامه شماره ۵۶/۴۲/۲۰۷۵۱/۹۵-۵۶/۴۲/۲۰۷۵۱/۹۵ دستور داد تعهدنامه موصوف را به عنوان یکی از مدارک مورد نیاز جهت تشکیل پرونده پرسنلی اخذ و پس از تکمیل مدارک، حکم کارگزینی ام را صادر نماید. این شرط به دلایل زیر مغایر قانون است: ۱- طبق ماده ۳ آیین‌نامه استخدام پیمانی، مدت قرارداد استخدام پیمانی یک سال تا سه سال است، بنابراین تعهد ۷ ساله مستخدم از این جهت که بیش از مدت قرارداد استخدامی است محمل قانونی ندارد. ۲- مطابق مفاد ماده ۹۲ آیین‌نامه استخدامی کارکنان شهرداریهای کشور انتقال و مأموریت مستخدمان شهرداری و سازمانهای وابسته به سایر دستگاهها و بالعکس بر اساس آیین‌نامه مأموریت و سایر مقررات مربوط با درخواست کتبی مستخدم و موافقت دستگاههای یاد شده مجاز است این امر به موافقت وزارت کشور استانداری موکول نشده است. ۳- شرایط استخدام مستخدمین پیمانی به موجب تبصره ماده ۶ قانون استخدام کشوری به موجب مصوبه هیأت وزیران است که در آیین‌نامه استخدام پیمانی، شرطی مبنی بر ارائه تعهدنامه محضری جهت خودداری از تقاضای مأموریت و انتقال وجود ندارد و موافقت با مأموریت و انتقال در هر حال به موافقت دستگاه محل خدمت مستخدم منوط می‌باشد، بنابراین مقرر کردن شرط مذکور خارج از حدود اختیارات وزارت کشور استانداری است. ضمناً در موضوع مشابه در پرونده کلاسه ۱۵۸۹/۹۶ منجر به صدور رأی شماره ۱۳۲۹ از هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مبنی بر ابطال شرط مذکور

اساسی هیچ فردی را نمی‌توان به عضویت در انجمنها اجبار نمود. همچنین به موجب ماده ۱۴ قانون نحوه فعالیت احزاب و گروههای سیاسی منابع مالی احزاب باید از طریق قانون تأمین و هزینه شود. ضمناً وفق تبصره ۴ ماده ۷ قانون اجرای سیاستهای کلی اصل ۴۴ قانون اساسی مرجع صادرکننده مجوز کسب و کار حق ندارد حتی با توافق متقاضی مجوز، هیچ شرط یا مدرک با هزینه‌ای بیش از آنچه در پایگاه اطلاع‌رسانی تصریح شده از متقاضی دریافت کند. ابطال از زمان تصویب درخواست شده است.»

متن مقرر مورد اعتراض به شرح زیر است:

«عنوان: ضوابط تأسیس و اداره داروخانهها

شماره: DMNA- PHM- 002

تاریخ شروع اجراء: ۱۳۹۵/۷/۲۵

تاریخ اعتبار: ۱۳۹۹/۷/۲۵

شماره بازنگری: ۰۲

ماده ۱۳- مدارک لازم جهت صدور پروانه مسئول فنی داروخانه:

.....

.....

۲-۱۳- ثبت قرارداد خرید خدمتی در سامانه بر اساس قانون کار ممههور به مهر انجمن. در پاسخ به شکایت مذکور، سرپرست دفتر بازرسی، رسیدگی به شکایات و امور حقوقی سازمان غذا و دارو به موجب لایحه شماره ۶۶۱/۲۴۷۶/د - ۱۴۰۰/۲/۲۶، نامه شماره ۶۶۵/۱۲۲۱۶۱ - ۱۳۹۵/۸/۵ - مدیرکل نظارت و ارزیابی دارو و مواد مخدر (سازمان غذا و دارو) ارسال کرده است که متن آن به قرار زیر است:

«معاون محترم غذا و دارو دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی سراسر کشور

موضوع: ابلاغ ضوابط تأسیس و اداره امور داروخانهها

سلام علیکم

به استناد «آیین‌نامه تأسیس و اداره داروخانهها» شماره ۶۶۵/۱۴۷۴۵۳ - ۱۳۹۳/۱۲/۵ و پیرو اصلاحات و پیشنهادات اعلام شده معاونت غذا و داروی دانشگاههای علوم پزشکی کشور و انجمن داروسازان ایران و تصویب کمیسیون قانونی ماده ۲۰ امور مربوط به داروخانهها و شرکت‌های توزیع‌کننده دارو بر روی ضابطه ابلاغی به شماره ۶۶۵/۶۰۴۰۵ - ۱۳۹۴/۵/۴، «ضوابط تأسیس و اداره داروخانهها» در ۵ فصل و ۲۶ ماده که به تصویب معاون وزیر و رئیس سازمان غذا و دارو رسیده است ابلاغ می‌گردد و از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجرا بوده و کلیه ضوابط، دستورالعملها و بخشنامه‌های قبلی از درجه اعتبار ساقط می‌باشد. لازم به یادآوری است که اجرای کلیه فرایندهای این ضابطه از طریق سامانه مدیریت امور داروخانهها به آدرسی WWW.PHARMACY.FDA.GOV.IR الزامی می‌باشد.»

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۶/۱۶ به ریاست معاون قضایی دیوان عدالت اداری در امور هیأت عمومی و با حضور معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

اولاً: به موجب اصل بیست و ششم قانون اساسی: «احزاب، انجمنهای سیاسی و صنفی و انجمنهای اسلامی یا اقلیتهای دینی شناخته شده آزادند، مشروط به اینکه اصول استقلال، آزادی، وحدت ملی، موازین اسلامی و اساس جمهوری اسلامی ایران را نقض نکنند. هیچکس را نمی‌توان از شرکت در آنها منع کرد یا به شرکت در یکی از آنها مجبور ساخت.» ثانیاً: براساس تبصره ۳ ماده ۷ قانون اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی (اصلاحی مصوب ۱۳۹۳/۴/۱) که قانون حاکم در زمان صدور مقرر مقرر مقرر اعتراض بوده است: «لایحه مراجعی که مجوز کسب و کار صادر می‌کنند، موظفند نوع، شرایط و فرآیند صدور، تمدید و لغو مجوزهایی که صادر می‌کنند را به همراه مبانی قانونی مربوطه ظرف مدت یک ماه پس از ابلاغ این قانون، تهیه و به هیأت مقررات زدایی و تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار مستقر در وزارت امور اقتصادی و دارایی ارسال کنند...» ثالثاً: مطابق ماده ۴ قانون سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۸۳: «لایحه اتباع ایرانی پزشک، دندانپزشک، دکتر داروساز و متخصصین و دکترای علوم آزمایشگاهی (حرفه‌ای یا متخصص) تشخیص طبی و لیسانسیه‌های پروانه‌دار گروه پزشکی به استثناء گروه پرستاران می‌توانند عضو سازمان باشند» و در نتیجه داروسازان مخیرند که عضو سازمان نظام پزشکی و تحت ضوابط و نظارت‌های آن باشند و حتی در این قانون نیز تکلیفی بر ممههور نمودن قراردادهای خرید خدمتی داروسازان وجود ندارد. رابطاً: انجمن صنفی داروسازان ایران مطابق قانون فعالیت احزاب، جمعیتها و انجمنهای سیاسی و صنفی و انجمنهای اسلامی یا اقلیتهای دینی مصوب سال ۱۳۶۰ تشکیل شده و عضویت در آن اختیاری است و در عین حال بر مبنای ماده (۸) اساسنامه انجمن مذکور: «اعضای

گردیده است. بنا بر جمیع جهات و مراتب مذکور ابطال شرط تعهد محضری عدم انتقال و مأموریت از معرفی نامه و آگهی استخدام مورد اعتراض را استدعا دارم. "

متن مقرر مورد شکایت به شرح زیر است:

" آگهی استخدام

حوزه معاونت هماهنگی امور عمرانی استانداری فارس جهت تأمین نیروی انسانی مورد نیاز از محل مجوز استخدامی شماره ۱۶۶۱۸۱-۱۳۹۴/۷/۱۸ سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور، تعداد ۱۹۴ نفر از افراد واجد شرایط را از طریق برگزاری آزمون توانمندیهای تخصصی، مصاحبه و گزینش به صورت پیمانی به شرح جدول انتهایی این آگهی استخدام می‌نماید.

تبصره - در مشاغل عملیاتی آتش نشانی (ردیفهای ۲۸ و ۲۹ جدول انتهایی آگهی) علاوه بر مراحل فوق آزمون عملی و تستهای پزشکی مربوطه هم برگزار خواهد شد.

ب - شرایط اختصاصی

۲- پذیرفته‌شدگان نهایی موظفند حداکثر ظرف مدت ۱۰ روز کاری پس از اعلام رسمی استانداری یا شهرداری کلانشهر نسبت به ارائه مدارک لازم و تکمیل پرونده و ارائه تعهد محضری برای هفت سال مبنی بر عدم هرگونه انتقال و مأموریت به سایر شهرداریها و سازمانهای وابسته و نیز دستگاههای اجرایی دیگر اقدام نمایند. عدم مراجعه و ارائه مدارک لازم در مهلت مقرر به منزله انصراف وی از استخدام تلقی خواهد شد. "

در پاسخ به شکایت مذکور، سرپرست دفتر مدیریت عملکرد، بازرسی و امور حقوقی استانداری فارس به موجب لایحه شماره ص ۵۶/۱۲/۱۷۸۶/۱۴۰۰ - ۱۴۰۰/۱/۲۳ توضیح داده است که:

" الاً: استانداری فارس به هیچ وجه مرجع تصویب‌کننده شرایط اختصاصی آگهی استخدام سال ۱۳۹۴ نبوده است، بلکه فقط ابلاغ‌کننده بوده و نقشی در تصویب آن نداشته است. لذا از آنجا که مرجع تصویب آگهی فوق وزارت کشور می‌باشد خواهان الزاماً می‌بایست درخواست ابطال خود را تصحیح نماید. مزید استحضار «دستورالعمل استخدام پیمانی در شهرداریها» حسب نامه شماره ۳۰۱-۱۳۹۴/۱/۸ وزیر کشور، به استانداریها و شهرداریهای سراسر کشور ابلاغ شده که طبق ماده ۲۳ دستورالعمل مذکور پذیرفته‌شدگان نهایی موظفانند نسبت به ارائه تعهد محضری برای ۷ سال اقدام نمایند.

ثانیاً: استانداری فارس فقط مرجع صدور نامه شماره ۵۶/۴۲/۲۰۷۵۱/۹۵ - ۱۳۹۵/۷/۱۲ می‌باشد و نامه اخیرالذکر نیز در تاریخ ۱۳۹۹/۱۰/۱۵ طی دادنامه قطعی صادره از شعبه ۲۶ تجدیدنظر دیوان عدالت اداری به شماره ۹۹۰۹۹۷۰۹۵۵۹۰۲۷۳۲ باطل اعلام شده است. لذا این بخش از درخواست خواهان نیز باید حذف (اصلاح) گردد. علی‌ای حال با عنایت به مراتب پیش گفته، از آن مقام قضایی به دلیل «عدم توجه شکایت» مستند به بند (پ) ماده ۵۳ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری و همچنین تبصره ماده ۸۰ قانون مال‌الذکر تقاضای رد شکایت مطروحه را می‌نماید. "

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۵/۱۹ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

به موجب ماده واحده لایحه قانونی شمول قانون استخدام کشوری درباره کارکنان شهرداریهای سراسر کشور (غیر از شهرداری پایتخت) مصوب ۱۳۵۸/۷/۱۹ شورای انقلاب اسلامی، گلیه مستخدمین شهرداریها و مؤسسات تابعه و وابسته و اتحادیه شهرداریهای کشور مشمول قانون استخدام کشوری هستند و به موجب تبصره ماده ۶ قانون استخدام کشوری مقرر شده است که شرایط استخدام پیمانی به موجب مصوبه هیأت وزیران تعیین می‌شود و در آیین‌نامه استخدام پیمانی (موضوع تصویب‌نامه شماره ۵۲۲۸۲/ت/۶۶۴-۱۳۶۸/۶/۱۵ هیأت وزیران) شرطی مبنی بر ارائه تعهدنامه محضری جهت خودداری از تقاضای مأموریت و انتقال وجود ندارد و موافقت با مأموریت و انتقال در هر حال منوط به موافقت دستگاه محل خدمت مستخدم است. بنا به مراتب فوق، بند ۲ شرایط اختصاصی آگهی استخدام سال ۱۳۹۴ استانداری فارس که ناظر بر الزام پذیرفته‌شدگان استخدام در شهرداری به ارائه تعهدنامه هفت ساله است، خلاف قانون و خارج از حدود اختیار بوده و بر مبنای استدلال فوق و به تبعیت از مفاد دادنامه‌های شماره ۱۳۲۹ - ۱۳۹۸/۷/۲، شماره ۱۲۱۷ الی ۱۲۲۲ - ۱۳۹۹/۱۰/۶ و شماره ۱۲۸۹ - ۱۳۹۹/۱۰/۹ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری، مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

شماره ۹۹۰۳۱۴۴

بسمه تعالی

جناب آقای اکبرپور

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۴۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۵۱ مورخ ۱۴۰۰/۶/۹ با موضوع: «اعلام تعارض، شرکت مخابرات ملزم به انعقاد قرارداد دائم و مستقیم با کارگزاران مخابرات روستایی شده است.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی‌فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۶/۹ شماره دادنامه: ۱۵۱۱ شماره پرونده: ۹۹۰۳۱۴۴

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

اعلام‌کننده تعارض: آقای رضا محمدی

موضوع: اعلام تعارض در آراء صادر شده از شعب دیوان عدالت اداری

گردش کار: شعب دیوان عدالت اداری در خصوص تکلیف شرکت مخابرات به انعقاد قرارداد دائم و مستقیم با کارگزاران مخابرات روستایی استدلال‌های متفاوتی داشته‌اند که منجر به صدور آرای متعارض شده است، بعضی از شعب با استدلال اینکه رأی هیأت حل اختلاف کار مبنی بر تکلیف شرکت مخابرات به انعقاد قرارداد دائم و مستقیم با کارگزار مخابرات روستایی طبق صراحت بند ۲ ماده ۸۳ قانون اصلاح برخی مواد قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴ مطابق مقررات بوده، شکایت شرکت مخابرات را نسبت به رأی اداره کار رد نموده و حکم به الزام شرکت مخابرات به انعقاد قرارداد دائم و مستقیم با کارگزار صادر کرده‌اند و از سوی دیگر شعبه ۶۷ بدوی دیوان عدالت اداری با استدلال اینکه شاکی با شرکت پیشگامان خدمات اول مخابرات تهران ممین تا تاریخ ۱۳۹۴/۱۱/۳۰ قرارداد داشته و قراردادی با شرکت مخابرات نداشته، لذا شکایت شاکی مبنی بر انعقاد قرارداد مستقیم با شرکت مخابرات را رد نموده و رأی اداره کار را تأیید می‌نماید.

گردش کار پرونده‌ها و مشروح آراء به قرار زیر است:

الف: شعبه ۶۲ بدوی دیوان عدالت اداری در خصوص دادخواست‌های شرکت مخابرات ایران (منطقه اردبیل) به خواسته اعتراض به آرای هیأت حل اختلاف اداره کار مبنی بر الزام شرکت مخابرات به انعقاد قرارداد با کارگزاران مخابرات روستایی، به موجب دادنامه‌های شماره ۱۳۹۴/۱۲/۴ - ۹۹۰۹۹۷۰۹۰۳۹۰۱۷۲۸ و شماره ۹۹۰۹۹۷۰۹۰۳۹۰۱۷۲۸ - ۱۳۹۹/۶/۳ به شرح زیر رأی به رد شکایت و الزام شرکت مذکور به انعقاد قرارداد با کارگزاران صادر کرده است:

از آنجا که استمرار پرداخت حق بیمه و انعقاد قرارداد مستقیم با کارگران پیمانکاران و کارگران مخابرات روستایی تا زمان بازنشستگی مصرح در ماده ۸۳ قانون اصلاح برخی مواد قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴ دلالت بر قرارداد دائم دارد و بخشنامه شماره ۱۴۱۷۲۸ - ۱۳۹۵/۵/۱ (۱۳۹۵/۸/۱) مدیرکل روابط کار و جبران خدمت مبنی بر تکلیف شرکت مخابرات به انعقاد قرارداد دائم با کارگزاران مخابرات روستایی مطابق دادنامه شماره ۱۱۵ - ۹۹۰۹۹۷۰۹۰۶۰۱۰۱۱۳ مورخ ۱۳۹۷/۵/۲۰ هیأت تخصصی بیمه کار و تأمین اجتماعی به لحاظ خلاف قانون نبودن ابطال نگردید بنابراین مستنداً به مواد ۱۰، ۱۱ و ۶۵ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری و مواد ۲، ۳ و ۱۵۷ قانون کار شکایت شاکی را غیروارد تشخیص حکم به رد شکایت و ابرام رأی معترض‌عنه صادر و اعلام می‌گردد.

آرای مذکور به موجب دادنامه‌های شماره ۹۹۰۹۹۷۰۹۵۶۹۰۲۵۵۳ - ۱۳۹۹/۷/۳۰ و ۹۹۰۹۹۷۰۹۵۶۹۰۲۵۵۹ - ۱۳۹۹/۷/۳۰ صادر شده از شعبه ۲۰ تجدیدنظر دیوان عدالت اداری عیلاً تأیید شده است.

ب: شعبه ۶۷ بدوی دیوان عدالت اداری در خصوص دادخواست آقای رضا محمدی به خواسته اعتراض به رأی هیأت حل اختلاف اداره کار و تقاضای الزام شرکت مخابرات استان اردبیل به انعقاد قرارداد مستقیم با ایشان به عنوان کارگزار مخابرات روستایی، به موجب دادنامه شماره ۱۵۲۱ - ۹۹۰۹۹۷۰۹۶۰۷۰۱۵۲۱ مورخ ۱۳۹۹/۷/۶ به شرح زیر رأی به رد شکایت و عدم الزام شرکت مخابرات استان اردبیل به انعقاد قرارداد با کارگزار، صادر کرده است:

با توجه به محتویات پرونده استنادی ارسالی از سوی اداره طرف شکایت، توجهاً به مفاد قرارداد کار مدت معین از تاریخ ۱۳۹۳/۱۲/۱ تا ۱۳۹۶/۱۱/۳۰ فی مابین شاکی و شرکت پیشگامان خدمات اول مخابرات تهران ممین مضبوط در صفحه ۱۳ پرونده که ممضی به امضای شاکی نیز می‌باشد استدلال مندرج در رأی معترض‌عنه صحیح است. لذا رسیدگی به موضوع و صدور رأی معترض‌عنه بر اساس دلایل و مستندات ابرازی و با

اجرای حکم مقرر در ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ از تاریخ تصویب خواستار شده است.

۲- رئیس دیوان عدالت اداری پس از بررسی، موضوع را در اجرای ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری به هیأت عمومی دیوان عدالت اداری ارجاع و در راستای حکم مقرر در این ماده قانونی از شورای اسلامی شهر رباط کریم درخواست شد نماینده خود را جهت شرکت در جلسه هیأت عمومی معرفی کند ولی نماینده‌ای از آن شورا در جلسه هیأت عمومی دیوان عدالت اداری حاضر نشد.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۶/۹ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

براساس ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲: «چنانچه مصوبه‌ای در هیأت عمومی ابطال شود، رعایت مفاد رأی هیأت عمومی در مصوبات بعدی، الزامی است. هرگاه مراجع مربوط، مصوبه جدیدی مغایر رأی هیأت عمومی تصویب کنند، رئیس دیوان موضوع را خارج از نوبت بدون رعایت مفاد ماده (۸۳) این قانون و فقط با دعوت نماینده مرجع تصویب‌کننده، در هیأت عمومی مطرح می‌نماید.» با توجه به اینکه براساس آرای متعدد هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از جمله دادنامه‌های شماره ۵۹۳ - ۱۳۹۵/۹/۲، شماره ۱۳۵۴ - ۱۳۹۵/۱۲/۱۷ و شماره ۴۴۳ - ۱۳۹۶/۵/۱۰ این هیأت وضع عوارض برای کسری، حذف یا عدم تأمین پارکینگ توسط شوراهای اسلامی شهر مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات تشخیص و ابطال شده است، بنابراین تعرفه شماره ۲ - ۱۲ از تعرفه عوارض و بهای خدمات شهرداری رباط کریم که تحت عنوان عوارض کسر پارکینگ برخلاف مفاد آرای صدرالذکر هیأت عمومی دیوان عدالت اداری و برای اجرا در سال ۱۴۰۰ به تصویب شورای اسلامی شهر رباط کریم رسیده، به دلایل مذکور در دادنامه‌های فوق‌الاشاره خلاف قانون و خارج از حدود اختیار است و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و مواد ۱۳، ۸۸ و ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ از تاریخ تصویب ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

شماره ۹۹۰۱۳۹۸ ۱۴۰۰/۷/۱۸

بسمه تعالی

جناب آقای اکبرپور

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۳۹۵۸۱۱۵۱۳ مورخ ۱۴۰۰/۶/۹ با موضوع: «دستورالعمل مشترک سازمان تأمین اجتماعی و بانک رفاه کارگران به شماره ۵۰۰/۴۵۸۱۱ مورخ ۱۳۸۱/۵/۲۲ ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی فرد

رعایت موازین قانونی صورت گرفته و شاکی ایراد و اعتراض موجه یا دلیلی که تخلف هیأت حل اختلاف از ضوابط قانونی را محرز و نقض و فسخ رأی مزبور را ایجاب نماید، ارائه و اقامه ننموده است، لذا دیوان شکایت مطروحه را غیروارد و بلاوجه دانسته، به استناد مفهوم مخالف ماده ۱۱ و ماده ۶۳ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری رأی به رد شکایت صادر و اعلام می‌نماید.

رأی مذکور به علت عدم اعتراض از سوی محکوم علیه در مهلت قانونی قطعی شده است. هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۶/۹ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

الف - تعارض در آراء محرز است.

ب - الّا: با توجه به حکم مقرر در بند ۸۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور و با عنایت به اینکه در ماده ۸۳ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴ مقرر شده است: «شرکت متولی (شرکت مخابرات ایران) مکلف به استمرار بیمه و قرارداد مستقیم با کارگران، پیمانکاران و کارگزاران روستایی تا زمان بازنشستگی طبق شرایط و ضوابط مقرر در قانون کار می‌باشد»، بنابراین فارغ از اینکه مشارالیهیم دارای قرارداد مستقیم با شرکت مخابرات روستایی بوده و یا با شرکت طرف قرارداد شرکت مخابرات روستایی رابطه قراردادی داشته‌اند، شرکت مخابرات مکلف به انعقاد قرارداد دائم و مستقیم با آنها است. ثانیا: براساس بند ۲ بخشنامه شماره ۱۴۱۷۲۸ - ۱۳۹۵/۸/۱ که به موجب رأی شماره ۱۱۵ - ۱۱۳ مورخ ۱۳۹۷/۵/۲۰ هیأت تخصصی کار، بیمه و تأمین اجتماعی دیوان عدالت اداری مورد تأیید قرار گرفته است، حکم مقرر در ماده ۸۳ قانون فوق‌الذکر مبنی بر الزام شرکت مخابرات ایران به انعقاد قرارداد مستقیم با کارگران و کارگزاران مخابرات روستایی تا زمان بازنشستگی، شامل تمامی کارگرانی است که قبل و در هنگام ابلاغ این قانون یعنی تاریخ ۱۳۹۳/۱۲/۴ طرف قرارداد شرکت مخابرات بوده‌اند، بنابراین شاکیان پرونده‌های مورد بررسی نیز که قبل از تصویب قانون یادشده دارای قرارداد مستقیم با شرکت مخابرات روستایی بوده‌اند، مشمول حکم مقرر در قوانین و بخشنامه مذکور هستند و آرای شماره ۱۷۲۸ - ۱۳۹۰/۹/۹۹۰۹۹۷ - ۱۳۹۹/۶/۳ و شماره ۱۷۳۴ - ۹۹۰۹۹۷۰۹۰۳۹۰۱۷۲۸ (صادر شده از شعبه ۶۲ بدوی دیوان عدالت اداری) که به موجب رأی شماره ۲۵۵۹ - ۹۹۰۹۹۷۰۹۵۶۹۰۲۵۵۹ (صادر شده از شعبه ۶۲ بدوی دیوان عدالت اداری) که به موجب رأی شماره ۲۵۵۳ - ۹۹۰۹۹۷۰۹۵۶۹۰۲۵۵۳ (صادر شده از شعبه ۲۰ تجدیدنظر دیوان عدالت اداری) تأیید شده و در مقام رسیدگی به اعتراض شرکت مخابرات نسبت به رأی مراجع حل اختلاف کار بر رد شکایت اصدار یافته‌اند و بر مبنای آنها شرکت مخابرات ملزم به انعقاد قرارداد دائم و مستقیم با کارگزاران مخابرات روستایی شده است، صحیح و منطبق با موازین قانونی تشخیص داده می‌شود. این رأی به استناد بند ۲ ماده ۱۲ و ماده ۸۹ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ برای شعب دیوان عدالت اداری و سایر مراجع اداری مربوط در موارد مشابه لازم‌الاتباع است.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

شماره ۱۳۶۷ ۱۴۰۰/۷/۱۸

بسمه تعالی

جناب آقای اکبرپور

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۳۹۵۸۱۱۵۱۲ مورخ ۱۴۰۰/۶/۹ با موضوع: «تعرفه شماره ۲ - ۱۲ از دفترچه عوارض و بهای خدمات سال ۱۴۰۰ شورای اسلامی شهر رباط کریم از تاریخ تصویب ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۶/۹ شماره دادنامه: ۱۵۱۲ شماره پرونده: ۰۰۰۱۳۶۷

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: آقای ایمان قوامی فرد

موضوع شکایت و خواسته: ابطال تعرفه شماره (۱۲-۲) از دفترچه عوارض و بهای

خدمات سال ۱۴۰۰ شورای اسلامی شهر رباط کریم

گردش کار: ۱- شاکی به موجب دادخواستی ابطال تعرفه شماره (۱۲-۲) از دفترچه عوارض و بهای خدمات سال ۱۴۰۰ شورای اسلامی شهر رباط کریم ناظر بر عوارض کسر پارکینگ را به ادعای مغایرت با دادنامه‌هایی از هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در

فهرست مربوطه را به صورت دیسکت همراه با مبالغ و فیش‌های پرداخت در اختیار بانک عامل قرار دهند.

تذکر - بانک عامل به بانکی اطلاق می‌گردد که شعب تأمین اجتماعی ارتباط اداری خود را از نظر ارسال لیست، چک، مکاتبات، تسویه حساب و ... با آن برقرار می‌نمایند. بدیهی است هر یک از شعب سازمان تأمین اجتماعی منحصراً با یک شعبه بانک رفاه به عنوان بانک عامل ارتباط خواهند داشت.

۵ - شعب بانک عامل موظفند حداکثر ظرف ۲۴ ساعت اطلاعات واصله را تفکیک و به شعب پرداخت‌کننده مستمري از طریق حواله بانکی و فاکس بدون اخذ کارمزد ارسال نمایند.

۶ - شعب بانک پرداخت‌کننده مستمري موظفند پس از دریافت اطلاعات مربوطه از بانک عامل، در مورد مقرر و هماهنگ با سایر شعب در ساعات اداری و بدون ایجاد محدودیت به محض مراجعه مستمري‌بگیران نسبت به پرداخت مستمري، مطابق با لیست‌های مربوطه و توأم با ارائه همزمان فیش پرداخت اقدام نمایند.

۷ - شعب بانک عامل موظفند صورت اسامی مستمري‌بگیران را که چهار ماه متوالی جهت دریافت مستمري خود مراجعه ننموده‌اند از شعب پرداخت‌کننده مستمري جمع‌آوری و بانک اطلاعات مربوطه به واحدهای سازمان تأمین اجتماعی (در ماه پنجم) اعلام نمایند.

در خاتمه متذکر می‌شود که چون حفظ شان و کرامت مستمري‌بگیران برای سازمان و بانک رفاه کارگران از ارزش و اعتبار بالایی برخوردار می‌باشد، لذا کلیه واحدهای اجرایی سازمان و شعب بانک رفاه مکلفند نهایت سعی و تلاش خود را در این امر مهم به کار بسته تا هر چه بیشتر رضایت مستمري‌بگیران عزیز را فراهم نمایند. مسئول حسن اجرای این دستورالعمل مدیرکل، معاونین بیمه‌ای و پشتیبانی، کارشناسان ارشد امور فنی مستمري‌ها و امور مالی اداره کل تهران بزرگ و روسا، معاونین بیمه‌ای و پشتیبانی، مسئولین امور فنی مستمري‌ها و امور مالی واحدهای اجرایی اداره کل مذکور و سرپرستان و معاونین سرپرستی و روسا و معاونین شعب بانک رفاه کارگران در تهران بزرگ می‌باشند. - مدیرعامل بانک رفاه کارگران - رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی "

در پاسخ به شکایت مذکور، اداره دعوای بانک رفاه کارگران به موجب لایحه شماره ۱۳۹۹/۹/۱۶ - ۱۱۷۸۶۱۴ توضیح داده است که:

" در پاسخ به شکایت مطروحه به استحضار می‌رساند، الّا: به استناد مصوبه مجمع عمومی فوق‌العاده بانک رفاه کارگران تاریخ ۸۹/۱۲/۲۱ و تصویب اساسنامه جدید این بانک مورخ ۱۳۹۰/۷/۲ توسط شورای پول و اعتبار، بانک رفاه کارگران از ردیف بانک‌های دولتی خارج و به بانک خصوصی تغییر شخصیت حقوقی داده است و مشخصاً به نحو خصوصی اداره می‌گردد که آگهی تغییرات این بانک نیز در تاریخ ۹۱/۳/۲۰ در اداره ثبت شرکتها و مؤسسات غیرتجاری تهران و در روزنامه رسمی به چاپ رسیده است. لذا با عنایت به مراتب مرقوم و به استناد بند (الف) از ماده ۱۰ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری رسیدگی به موضوع معنون نسبت به این بانک بلاشک خارج از صلاحیت دیوان عدالت اداری می‌باشد که در همین راستا شعبه ۶۶ بدوی دیوان مطابق دادنامه شماره ۹۹۰۹۹۷۰۹۰۱۶۰۱۶۹۸ - ۹۹۰۹۹۷۰۹۰۱۶۰۱۶۹۸/۵/۴ دعوی مشارالیه به طرفیت بانک را رد و صرفاً در مورد سازمان تأمین اجتماعی به جهت اینکه موضوع در صلاحیت و شایستگی هیأت عمومی بوده، به استناد ماده ۱۲ قانون مرقوم قرار عدم صلاحیت به شایستگی هیأت صادر نموده است.

ثانیاً: نظر به اینکه تعداد بی‌شماری از مستمري‌بگیران سازمان تأمین اجتماعی سالیان سال از مبالغ مستمري خود تاکنون برداشتی ننموده و این موضوع به لحاظ موارد امنیتی ممکن است مخاطراتی برای بانک و سازمان در صورت نشت پول در حساب‌های راکد را فراهم بیاورد، لذا با عودت مبالغ مزبور به سازمان ضمن رعایت موارد احتیاطی، هیچگونه خللی به حقوق مستمري‌بگیران وارد نمی‌گردد چرا که با مراجعه مجدد آنان و در اسرع وقت وجوه مزبور به حساب ایشان به صورت تمام و کمال واریز می‌گردد. حالیه با امعان نظر به مراتب فوق تقاضای رسیدگی شایسته و صدور رأی مقتضی مورد است. "

مدیرکل امور حقوقی و قوانین سازمان تأمین اجتماعی نیز به موجب لایحه شماره ۱۳۹۹/۱۰/۱۴ - ۷۱۰۰/۹۹/۷۱۳۲ توضیح داده است که:

" دستورالعمل مورد شکایت در جهت جلوگیری از سوء استفاده احتمالی و چگونگی پرداخت مستمري با در نظر گرفتن آرامش روحی و رفاه حال مستمري‌بگیران تصویب شده است. ضمناً طبق بند ۱ دستورالعمل معترض‌عنه، مستمري‌بگیران (به جز از کارافتادگان جزئی) می‌توانند در صورت تمایل به شعب تأمین اجتماعی مراجعه و فرم وکالتنامه را دریافت نمایند. بنابراین پس از تکمیل فرم با اراده و اختیار خود می‌توانند با ارائه فرم تکمیل شده به شعب بانک رفاه مبنی بر اعلام و تأیید شماره حساب بانکی و در نهایت اعاده فرم تأیید شده به شعب سازمان جهت واریز مستمري و مزایا متعلقه به حساب مربوطه اقدام نمایند. لازم به ذکر است که عقد وکالت یک عقد اذنی بوده و وکیل صرفاً می‌تواند در محدوده عقد و اختیارات اقدام کند. ماده ۱۰ قانون مدنی نیز ناظر بر حاکمیت اراده و اعتبار قراردادهای خصوصی نسبت به طرفین قرارداد در صورت عدم

مستمري نرسیده است. تأمین اجتماعی و یا بانک هیچگونه حقی ندارند که اگر من وجه مستمري خود را ۴ ماه برداشتم آن را که متعلق به حقوق بازنشستگی‌ام است اعاده نمایند. برداشت وجه و اعاده مستمري از حساب اشخاص بدون جلب نظر مقام قضایی جرم بوده و لذا توافق نامه مذکور به دلیل تضاد با منافع اشخاص و مخالفت با قوانین آمره از جمله ماده ۱۰ قانون مدنی و ماده ۶۶۸ قانون مجازات اسلامی قابل اجرا نیست. با توجه به مبهم بودن قرارداد ذکر شده در وکالتنامه موخده تقاضای ابطال قرارداد (توافق نامه) از آن هیأت مورد استدعاست "

شاکي در پاسخ به اخطار رفع نقص به موجب لایحه تکمیلی که با شماره ۹۹ - ۱۳۹۸ - ۵ در دبیرخانه هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به ثبت رسیده اعلام کرده است که:

" سازمان تأمین اجتماعی موظف است به استناد ماده ۷۶ قانون تأمین اجتماعی حقوق بازنشستگی پرداخت کند و در صورت فوت بیمه شده بازنشسته موضوع ماده ۸۰ قانون بازماندگان وی از مستمري بازماندگان بهره‌مند خواهند شد. با توجه به مواد مذکور سازمان مکلف به پرداخت حقوق بازنشستگی و مستمري بازماندگان است هیچ اشاره‌ای به عدم پرداخت یا برداشت از حساب ذینفع حقوق بازنشستگی و یا مستمري بازماندگان در صورت عدم دریافت آن در مدت ۴ ماه متصور نیست. با فرض انعقاد توافق نامه مذکور فی‌مابین تأمین اجتماعی و بانک رفاه به استناد ماده ۱۰ قانون مدنی که مقرر می‌نماید «قراردادهای خصوصی نسبت به کسانی که آن را منعقد نموده‌اند در صورتی که مخالف صریح قانون نباشد نافذ است» همچنین بر اساس ماده ۶ قانون مدنی قراردادهایی که برای نظم عمومی مشکل ایجاد می‌کند و بر خلاف نظم عمومی می‌باشد قابل رسیدگی نمی‌باشد و نیز به موجب ماده ۹۷۵ قراردادهای خصوصی که بر خلاف نظم عمومی می‌باشد نمی‌توان اجرا نمود و از آنجا که سازمان تأمین اجتماعی مکلف به پرداخت حقوق بازنشستگی و یا مستمري بازماندگان است نمی‌تواند رسماً بدون مجوز مقنن با ایجاد محدودیت زمانی مصرف وجوه واریزی به حساب بانکی بازنشستگان آن را مکلف به انجام امر نماید و مهلت ۴ ماه برای برداشت حقوق بدهد. دلایل و مجوز قانونی بانک صرفاً می‌تواند در خصوص برداشت از حساب را به دو دسته تقسیم نمود:

الف) دلایل قرار دادی ب) دلایل قانونی

اول - دلایل قراردادی: شامل ماده ۶ شرایط عمومی افتتاح حساب جاری یا شامل وکالت مندرج در قرارداد اعطای تسهیلات است که هیچ کدام از موارد مذکور به روش مندرج در قوانین توافق نامه مربوط نبوده و خارج از موضوع توافق می‌باشد.

دوم - دلایل قانونی: به موجب ماده ۱۰ قانون مدنی که مختصراً بیان شد لذا قراردادهای خصوصی نسبت به کسانی که آن را منعقد نموده‌اند در صورتی که مخالف صریح قانون نباشد نافذ است "

متن مقرر مورد شکایت به شرح زیر است:

" دستورالعمل مشترک سازمان تأمین اجتماعی و بانک رفاه کارگران همانطوری که آگاهی دارند چگونگی پرداخت مستمري با در نظر گرفتن آرامش روحی و رفاه حال مستمري‌بگیران از جایگاه خاص و اهمیت ویژه‌ای برخوردار می‌باشد با نگرش به تعداد روز افزون این عزیزان، شیوه کنونی در پرداخت مستمري متناسب با نیاز حال و آینده آنان نبوده و ایجاد تغییرات در سطح وسیع و اتخاذ شیوه نوین را طلب می‌نماید. در همین راستا توافق‌هایی به عمل آمده تا با استفاده از کلیه امکانات موجود مستمري کلیه بازنشستگان و از کارافتادگان کلی و بازماندگان منبعده در نزدیکترین شعبه بانک رفاه محل اقامت و یا شعبه مورد نظر آنان پرداخت گردد. شایان ذکر است که این روش منحصراً در کلیه واحدهای اجرایی سازمان تأمین اجتماعی در محدوده اداره کل تهران و بزرگ و به صورت پایلوت به مورد اجرا گذاشته می‌شود و در صورت موافقت طرح نسبت به تعمیم آن به سایر استان‌ها اقدام خواهد شد. مقتضی است دستور فرمایید واحدهای تابعه با رعایت دقیق مطالب مشروحه ذیل اقدامات لازم را معمول دارند:

۱- کلیه مستمري‌بگیران (به جز از کارافتادگان جزئی) در صورت تمایل می‌توانند به شعب تأمین اجتماعی مراجعه و فرم وکالتنامه را دریافت نمایند.

۲- شعب تأمین اجتماعی مربوطه موظفند پس از تنظیم فرم مورد نظر در دو نسخه، آن را مستقیماً به شخص مستمري‌بگیر تحویل تا با ارائه آن به شعبه بانک رفاه به منظور افتتاح حساب بانکی اقدام نمایند.

۳- شعب بانک رفاه موظفند پس از افتتاح حساب قرض‌الحسنه پس‌انداز به نام مستمري‌بگیر، نام و کد شعبه افتتاح‌کننده حساب و شماره حساب را در هر دو نسخه وکالتنامه ثبت و پس از مهر و امضاء، نسخه اول آن را به واحدهای اجرایی سازمان به منظور درج در لیست‌های پرداخت مستمري اعاده نموده و نسخه بعدی را نزد خود نگهداری نمایند.

تذکر - تخصیص شماره حساب و مستمري‌بگیران در هر شعبه بانک با کد کل ۲۰۹ و معین ۱۰ و شماره تفصیلی از ۶۰۰۰۰۱ الی ۷۰۰۰۰۰ خواهد بود.

۴ - شعب تأمین اجتماعی موظفند پس از اخذ شماره حساب بانکی در شده در فرم وکالتنامه، سایر اطلاعات مورد نیاز مستمري‌بگیران را در سیستم ثبت و در موعد مقرر

اجتماعی (با موضوع تلخیص و تجمیع بخشنامه‌ها، دستورالعملها و دستورهای اداری مربوط به مزایای متعلقه به مستمری‌بگیران) اصلاح شده است، ولی با توجه به اینکه مفاد بندهای ۲۳، ۲۴ و ۲۵ بخشنامه اخیرالذکر که طبق آن تنظیم و ارسال فرم وکالتنامه برای اشخاصی که از تاریخ ۱۳۷۸/۱۱/۱ مستمری‌بگیر شده‌اند، اجباری شده است و بدون آن، مستمری اشخاص واجد شرایط برقرار نمی‌شود و طبق بندهای ۲۴-۵ و ۲۵-۲ بخشنامه مذکور، ضمانت اجرای عدم برداشت مبلغ مستمری از حساب بانکی توسط مستمری‌بگیر، برگشت وجوه به سازمان تأمین اجتماعی اعلام شده است و فراز پایانی بند ۲۵-۱ بخشنامه یادشده که به تفاهم‌نامه‌های بین سازمان تأمین اجتماعی و بانکهای دیگر اشاره نموده، واجد همان اشکالات و ایرادات قانونی وارد بر دستورالعمل مورد شکایت است، در نتیجه بندهای مورد اشاره، تأییدی بر اجباری بودن تنظیم وکالتنامه برای مستمری‌بگیران و بازگشت مبالغ مستمری به حساب سازمان تأمین اجتماعی پس از گذشت بازه‌ای مشخص هستند. بنا به مراتب فوق، دستورالعمل مشترک سازمان تأمین اجتماعی و بانک رفاه کارگران به شماره ۱۳۸۱/۵/۲۲-۵۰۰۰/۴۵۸۱۱ خلاف قانون و خارج از حدود اختیار بوده و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

شماره ۹۹۰۲۳۳۸

۱۴۰۰/۷/۱۸

بسمه تعالی

جناب آقای اکبرپور

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۳۸۱/۵/۲۲-۵۰۰۰/۴۵۸۱۱ مورخ ۱۴۰۰/۶/۹ با موضوع: «ماده ۱۰ آیین‌نامه اجرایی تبصره ۸ الحاقی به ماده واحده قانون بیمه محصولات کشاورزی مصوب ۱۳۸۴/۹/۶ هیأت وزیران و تبصره آن در حدی که متضمن الزام افراد به مراجعه به کمیسیون موضوع ماده مذکور است و مانع از مراجعه افراد به مرجع قضایی پس از اتخاذ تصمیم در کمیسیون فوق‌الذکر است ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - بدالله اسمعیلی‌فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۶/۹ شماره دادنامه: ۱۵۱۴ شماره پرونده: ۹۹۰۲۳۳۸

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکلی: آقای ناصر مردان با وکالت آقای دانیال فرخ زاد

موضوع شکایت و خواسته: ابطال ماده ۱۰ آیین‌نامه اجرایی تبصره ۸ الحاقی به

ماده واحده قانون بیمه محصولات کشاورزی (مصوب ۱۳۸۴/۹/۶ هیأت وزیران)

گردش کار: آقای دانیال فرخ زاد به وکالت از آقای ناصر مردان به موجب دادخواستی

ابطال ماده ۱۰ آیین‌نامه اجرایی تبصره ۸ الحاقی به ماده واحده قانون بیمه محصولات

کشاورزی (مصوب ۱۳۸۴/۹/۶ هیأت وزیران) را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته

به طور خلاصه اعلام کرده است که:

۱- با توجه به اینکه در ماده مورد شکایت آیین‌نامه، نحوه جبران خسارت توسط

صندوق بیمه‌گر محدود شده است، بنابراین مغایر با قانون می‌باشد.

۲- با توجه به اینکه داور اجباری و تعیین چنین مرجعی خلاف اصل (از جمله

اصول ۳۴ و ۱۵۹ قانون اساسی) بوده و نیازمند قانونگذاری است (مانند هیأت داور بازار

اوراق بهادار، هیأت داور خصوصی‌سازی، هیأت داور قانون پیش‌فروش ساختمان و...)،

بنابراین هیأت وزیران نمی‌تواند مرجع اختصاصی برای حل و فصل اختلافات اشخاص

تعیین نماید و برای تحقق اصل ۳۴ و ۱۵۹ مانع ایجاد کند.

۳- مطابق ماده مورد شکایت، داور و خوانده می‌تواند یک شخص باشد. فرضاً صندوق بیمه

کشاورزی (طرف دعوی اصلی خسارت موضوع عقد بیمه) یک عضو هیأت داور بوده و حق رأی

دارد و طبیعتاً به ضرر خود رأی نخواهد داد. آنچه در ماده ۴۶۹ قانون آیین دادرسی مدنی مجاز

شناخته شده نیز ذینفع غیرمستقیم است و طرف دعوی هیچ‌گاه نمی‌تواند داور باشد.

از طرف دیگر با توجه به گسترده بودن اختیارات ناشی از این نوع رسیدگی و عدم

رعایت عمده تشریفات آیین دادرسی مدنی راجع به داور و حقوق دفاع و اصل تناظر

راجع به بیمه‌گذار، این گونه داور می‌تواند تالی فاسد داشته باشد. برای مثال، در رأی

داوری ۱۳۸۹/۹/۲۴، دو عضو دیگر هیأت داور (اداره کل دامپزشکی استان و تشکل

صنفاً مربوط در استان) دعوت نشده و رأی نداده‌اند. در این موارد حتی بیمه‌گذار نیز از

روند رسیدگی مطلع نخواهد شد تا بتواند دفاعیات خود را تبیین کند.

متن مقرر مورد اعتراض به شرح زیر است:

«آیین‌نامه اجرایی تبصره ۸ الحاقی به ماده واحده قانون بیمه محصولات کشاورزی»

مخالفت صریح با قانون می‌باشد که موید این است که وکالتنامه واجد اعتبار قانونی است. دستورالعمل مورد شکایت از آن جهت که اراده و اختیار مستمری‌بگیران لحاظ کرده مغایرتی با قوانین ندارد. وکالتنامه نیز با توجه به اینکه برخلاف نظم عمومی نمی‌باشد و برای جلوگیری از سوء استفاده احتمالی و چگونگی پرداخت مستمری است، مغایر با ماده ۷۹۵ قانون مدنی نخواهد بود. ضمن اینکه موارد مندرج در ماده ۶۶۸ قانون آیین دادرسی کیفری نیز باید با اعلام شکایت و در نهایت پس از رسیدگی منجر به حکم مبنی بر محکومیت مشخص گردند تا بتوان از آن استفاده کرد.

لازم به ذکر است که مطابق بند ۷ دستورالعمل معترض‌عنه، به منظور جلوگیری از سوء استفاده‌های احتمالی و برداشتهای من غیرحق از حسابهای مستمری‌بگیران و همچنین انباشت مبالغ واریزی به حساب مستمری‌بگیر با توجه به عدم برداشت به هر علتی (فوت مستمری‌بگیر و...) بانک رفاه کارگران موظف است هر ماهه فهرست مستمری‌بگیرانی که طی ۴ ماه از حساب خود مبلغی برداشت نکرده‌اند را به منظور بررسی انجام کنترل‌های لازم - از نظر استحقاق و استمرار شرایط دریافت مستمری - به سازمان اعلام کنند. همچنین این موضوع به منزله اسقاط حق مستمری‌بگیران نمی‌باشد و این حق نزد سازمان محفوظ است و در صورت تحقق بند ۷ دستورالعمل، در صورت مراجعه مستمری‌بگیر پس از ۴ ماه به شعبه مربوطه، مستمری‌های موقوفه به صورت یکجا به آنان پرداخت خواهد شد.

مدیرکل امور حقوقی و قوانین سازمان تأمین اجتماعی همچنین به موجب لایحه شماره ۷۱۰۰/۱۴۰۰/۲۷۵۱ - ۱۴۰۰/۴/۲۸ توضیح داده است که:

«موضوع اجرای توافق نامه مورد شکایت فیما بین سازمان و بانک رفاه و دستورالعمل و پرداخت آن با صدور بخشنامه تنقیح و تلخیص شماره ۱۱۵۸۰ - ۹۹/۱۲/۶ منتفی شده است و در سطر چهارم این بخشنامه تحت عنوان مبادی پرداخت مستمری طی بندهای ۲۳، ۲۴ و ۲۵ نحوه پرداخت مستمری از طریق بانک رفاه و سایر بانک‌ها به تفصیل تعیین شده است و در بند ۲۵ آن پرداخت مستمری از طریق سایر بانکها تسریع شده است و طی عبارت توجه ذیل بند ۲۴ آن صراحتاً لزوم مراجعه حضوری و اخذ وکالت نامه از مستمری‌بگیران منتفی شده است. بنابراین هر دو موضوع اعتراض شاکلی یعنی اعتراض به اجباری بودن وکالت و نیز لزوم اجبار باز نمودن حساب بانکی صرفاً نزد بانک رفاه منتفی شده است. لذا بنابر انتفاع موضوعات مورد شکایت و توافق نامه معترض‌عنه اساساً موضوع شکایت منتفی و رد شکایت از جهت مورد استدعاست. به علاوه صرف نظر از انتفاع موضوع شکایت به شرح فوق در توافق نامه معترض‌عنه نیز اجبار به اخذ وکالت صورت نگرفته است و در بند ۲ بخشنامه عبارت «چنانچه تمایل به دریافت مستمری از بانک را داشته باشد می‌تواند نسبت به تکمیل فرم وکالتنامه اقدام نماید» دلالت بر اختیار دارد و نه اجبار. همچنین در بند ۵ آن در ابتدا اعلام لیست اشخاصی که طی ۴ ماه مستمری دریافت ننمودند بر عهده بانک رفاه بوده و بررسی آن بر عهده سازمان تأمین اجتماعی و در آن تصریح شده چنانچه به دلایل قانونی قطع مستمری صورت بگیرد سازمان تأمین اجتماعی درخواست استرداد وجوه را از بانک خواهد نمود که در این امر هیچ نکته خلاف قانونی وجود ندارد.»

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۶/۹ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

اولاً: براساس ماده ۷۶ قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴/۴/۳، مشمولین قانون مذکور در صورت دارا بودن برخی شرایط، حائز حق استفاده از مستمری بازنشستگی اعلام شده‌اند لیکن شرط امضای وکالتنامه و افتتاح حساب در بانکی مشخص به عنوان یکی از شرایط فوق تعیین نشده است و بر همین اساس، هرچند در بند ۱ دستورالعمل مورد شکایت، واژه «تمایل» برای مستمری‌بگیران به کار رفته است، لیکن با توجه به اینکه از مفاد بندهای ۲ و ۳ دستورالعمل مورد اعتراض که برخورداری از مستمری را برای مستمری‌بگیران به امضای وکالتنامه و افتتاح حساب قرض‌الحسنه نزد بانک رفاه کارگران مشروط کرده، اجبار به اقدامات مذکور استنباط می‌شود؛ لذا دستورالعمل معترض‌عنه با ایجاد قیودی ماده ۷۶ قانون تأمین اجتماعی را فراتر از قانون محدود کرده است. ثانیاً: براساس بند ۷ دستورالعمل مورد شکایت، شعب بانک پرداخت‌کننده مستمری مکلف شده‌اند تا به جمع‌آوری و اعلام صورت اسامی مستمری‌بگیرانی که چهار ماه متوالی جهت دریافت مستمری خود مراجعه نکرده‌اند، بپردازند و ضمانت اجرای عدم برداشت مستمری توسط مستمری‌بگیر در این ماده بیان شده است و این در حالی است که توقیف حقوق مستمری‌بگیر و در نهایت اعاده آن به حساب سازمان تأمین اجتماعی به صرف عدم مراجعه مستمری‌بگیر در بازه زمانی خاصی، فاقد دلیل و مستند قانونی بوده و مصداق تصرف غیرقانونی در اموال دیگران به شمار می‌رود. ثالثاً: هرچند دستورالعمل مورد شکایت وفق بخشنامه تنقیح و تلخیص به شماره ۱۰۰۰/۹۹/۱۱۵۸۰ - ۱۳۹۹/۱۲/۶ سازمان تأمین

در سال ۱۳۹۹ مصوب شورای اسلامی شهر چمگردان از تاریخ تصویب ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.
مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یثالله اسمعیلی‌فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۶/۹ شماره دادنامه: ۱۵۱۷ شماره پرونده: ۹۹۰۲۳۳۳

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری
شاکی: شرکت فولاد مبارکه اصفهان

موضوع شکایت و خواسته: ابطال ۱- ردیف ۱ و ۲ تعرفه شماره ۱۹ از دفترچه عوارض محلی سال ۱۳۹۹ شورای اسلامی شهر چمگردان
۲- ردیف ۱ و ۲ ماده ۲۰ دفترچه عوارض محلی سال ۱۳۹۸ شورای اسلامی شهر چمگردان
گردش کار: شاکی به موجب دادخواستی ابطال ردیف ۱ و ۲ تعرفه شماره ۱۹ دفترچه عوارض محلی سال ۱۳۹۹ و ردیف ۱ و ۲ ماده ۲۰ دفترچه عوارض محلی سال ۱۳۹۸ شورای اسلامی شهر چمگردان را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده است که:

" به استحضار می‌رساند شورای اسلامی شهر چمگردان طبق ردیف ۱ و ۲ ماده ۲۰ تعرفه عوارض سال ۹۸ و مطابق ردیف ۱ و ۲ تعرفه شماره ۱۹ عوارض سال ۹۹ عوارضی تحت عنوان عوارض بقایای سطح شهر تصویب نموده که تعرفه مزبور در خصوص اراضی و اعیانی واقع در خارج از محدوده شهر شمولیت داشته که شهرداری هیچگونه خدماتی در رابطه با آنها ارائه نمی‌نماید و عوارض مزبور چندین برابر عوارض معمول در محدوده شهر در نظر گرفته شده است. مضاف بر اینکه وضع این قسم عوارض به موجب تبصره ۳ ماده ۲ قانون نوسازی و عمران شهری مصوب ۱۳۴۷ ممنوع اعلام گردیده است. لذا با توجه به این که قبلاً به موجب آراء متعدد صادره از هیأت عمومی دیوان عدالت اداری و از جمله رای شماره ۹۵۶/۹۵ - ۱۳۹۷/۱/۶ وضع عوارض مزبور مخالف قانون شناخته شده و ملغی اعلام گردیده است و شورای اسلامی شهر چمگردان برخلاف رای صادره اقدام به وضع عوارض مذکور نموده و شهرداری نیز بر اساس تعرفه غیرقانونی اقدام به صدور فیش عوارض نموده است. ابطال تعرفه‌های مزبور از آن مرجع عالی مورد استدعاست. همچنین با توجه به اینکه قبلاً هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به موجب رای ۹۵۶/۹۵ - ۹۷۱۱/۶ تعرفه مصوب شورای شهر شاهین شهر تحت عنوان بقایای سطح شهر را باطل اعلام نموده است، لذا استدعا دارد برابر مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری پرونده خارج از نوبت در هیأت عمومی مطرح و رسیدگی گردد و برابر ماده ۱۳ قانون مذکور اثر دادنامه به زمان تصویب آن تسری یابد."

متن تعرفه‌های مورد اعتراض به شرح زیر است:

الف - تعرفه شماره ۱۹ دفترچه عوارض محلی سال ۱۳۹۹ شورای اسلامی شهر چمگردان:

" تعرفه بهای خدمات شهرداری چمگردان - سال ۱۳۹۹
تعرفه: ۱۹ عنوان: بهای خدمات سطح شهر

ردیف	شرح خدمات	مبلغ
۱	عوارض اعیانی	$S_1 \times p_1 \times \% 1/5$
۲	عوارض عرصه	$S \times p \times \% 1/5$

توضیحات:

P: قیمت منطقه‌ای موضوع ماده ۶۴ قانون مالیات‌های مستقیم با اصلاحات بعدی

R: ارزش معاملاتی اعیان بر اساس ماده ۶۴ قانون مالیات‌های مستقیم

S: مساحت عرصه

S: مساحت اعیان

تبصره ۱: این تعرفه به صورت سالیانه بوده و مشمول آن قسمت از اراضی، ساختمان‌ها و مستحدثاتی که مشمول ماده ۲ قانون نوسازی و عمران شهری هستند نمی‌باشد.

ب - ماده ۲۰ دفترچه عوارض محلی سال ۱۳۹۸ شورای اسلامی شهر چمگردان:

" تعرفه بهای خدمات شهرداری چمگردان - سال ۱۳۹۸
ماده: ۲۰ عنوان: عوارض بقایای سطح شهر

ردیف	عنوان تعرفه عوارض	پیشنهادی
۱	عوارض اعیانی	$S_1 \times p_1 \times \% 1/5$
۲	عوارض عرصه	$S \times p \times \% 1/5$

توضیحات:

P: قیمت منطقه‌ای موضوع ماده ۶۴ قانون مالیات‌های مستقیم با اصلاحات بعدی

R: ارزش معاملاتی اعیان بر اساس ماده ۶۴ قانون مالیات‌های مستقیم

"ماده ۱۰ - در صورتی که بیمه‌گذار به هر دلیل به غرامت محاسبه‌شده و یا نحوه ارزیابی خسارت معترض باشد، موظف است ظرف یک هفته از تاریخ ابلاغ، اعتراض کتبی خود را به همان شعبه بانک کشاورزی تسلیم نماید؛ در این صورت موضوع جهت رسیدگی و اتخاذ تصمیم نهایی حداکثر ظرف یک ماه از تاریخ درخواست، در کمیسیون ویژه مطرح شده و نظر کمیسیون مذکور برای بیمه‌گر و بیمه‌گذار لازم‌الاجرا می‌باشد.

تبصره - کمیسیون ویژه متشکل از نمایندگان معاونت امور دام سازمان جهاد کشاورزی در استان، اداره کل دامپزشکی استان، مدیریت بانک کشاورزی استان، صندوق بیمه محصولات کشاورزی و تشکل صنفی مربوط در استان (حسب مورد اجداد، مادر، تخمگذار و یا گوستی) می‌باشد. مسؤلیت کمیسیون به عهده معاون امور دام سازمان جهاد کشاورزی استان می‌باشد و دبیرخانه آن در مدیریت بانک کشاورزی استان مستقر خواهد بود."

در پاسخ به شکایت مذکور، سرپرست معاونت امور حقوقی دولت (معاونت حقوقی رئیس جمهور) به موجب لایحه شماره ۴۴۷۷۸/۵۵۹۷۰ - ۱۴۰۰/۶/۱ توضیح داده است که:

" ۱- شرط مندرج در ماده ۱۶ قرارداد بیمه صندوق بیمه محصولات کشاورزی هیچ‌گونه تعارضی با اصول ۳۴ و ۱۵۹ قانون اساسی که به صلاحیت عام محاکم دادگستری و حق دادخواهی مردم اشاره داشته ندارد. شایان ذکر است که برخلاف آراء و تصمیمات داوران، تصمیم هیأت مندرج در ماده ۱۰ آیین‌نامه مورد اعتراض به لحاظ ماهیتی یک تصمیم اداری است که مانند هر تصمیم اداری دیگر قابل اعتراض و شکایت در مرجع صالح (دیوان عدالت اداری) است.

۲- بر اساس ماده ۹ آیین‌نامه مورد شکایت، بیمه‌گذار خسارت را مطابق ضوابط و شرایط بیمه‌نامه محاسبه و پرداخت می‌نماید و چنانچه بیمه‌گذار به هر دلیل معترض محاسبه صورت گرفته باشد، اعتراض خود را جهت طرح در کمیسیون ویژه‌ای که اعضای آن در تبصره ماده ۱۰ آیین‌نامه برشمرده شده است، طرح خواهد نمود. بنابراین عضویت صندوق بیمه محصولات کشاورزی در کمیسیون ویژه بنا به حضور اعضای دیگر کمیسیون و اتخاذ تصمیم به اتفاق آراء نمی‌تواند ناقض حقوق زیان‌دیده باشد. لذا ادعای ذینفع بودن طرف دعوا کاملاً مردود است و تشبیه موضوع با نهاد داوری موجه نیست.

نظر به مراتب فوق و با عنایت به اینکه ساز کار مقرر در ماده ۱۰ آیین‌نامه مورد شکایت و پیش‌بینی شیوه‌ای برای اعتراض بیمه‌گذار، به هیچ وجه نافی صلاحیت سایر مراجع قانونی برای رسیدگی به موضوع نیست و تصمیمات کمیسیون مزبور نیز قابل اعتراض در مراجع صالح است، در نتیجه مفاد مصوبه مورد شکایت که بر اساس اختیار اعطا شده از سوی قانونگذار به هیأت وزیران برای تصویب آیین‌نامه اجرایی قانون و تبیین نحوه اجرای حکم قانون است مغایرتی با قوانین مورد اشاره شاکی ندارد، لذا اتخاذ تصمیم شایسته دایر بر رد شکایت مطروحه مورد تقاضاست."

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۶/۹ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

براساس اصل ۱۵۹ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، مرجع رسمی تظلمات و شکایات، دادگستری است و تأسیس مراجع اختصاصی اداری برای رسیدگی به برخی دعاوی مطروحه بین مردم و دستگاه‌های دولتی به دلالت ماده ۱۰ قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور مدنی مصوب سال ۱۳۷۹ به حکم قانونگذار منوط است که این امر در رأی وحدت رویه شماره ۸۵ - ۱۳۶۹/۳/۲۹ و رأی شماره ۲۶۸ - ۱۳۸۱/۷/۲۸ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری نیز مورد تأکید قرار گرفته است. بنا به مراتب فوق، اطلاق ماده ۱۰ آیین‌نامه اجرایی تبصره ۸ الحاقی به ماده واحده قانون بیمه محصولات کشاورزی مصوب ۱۳۸۴/۹/۶ هیأت وزیران و تبصره آن در حدی که متضمن الزام افراد به مراجعه به کمیسیون موضوع ماده مذکور است و مانع از مراجعه افراد به مرجع قضایی پس از اتخاذ تصمیم در کمیسیون فوق‌الذکر می‌شود، خارج از حدود اختیار و مغایر با اصول فوق‌الذکر قانون اساسی است و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

شماره ۹۹۰۲۳۳۳

۱۴۰۰/۷/۱۸

بسمه تعالی

جناب آقای اکبر پور

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۴۰۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۵۱۷ مورخ ۱۴۰۰/۶/۹ با موضوع: «ماده ۲۰ تعرفه بهای خدمات شهرداری چمگردان در سال ۱۳۹۸ و ماده ۱۹ تعرفه بهای خدمات شهرداری چمگردان

S: عرصه اعیان

تبصره ۱: این تعرفه مشمول آن قسمت از اراضی، ساختمان‌ها و مستحدثاتی که مشمول ماده ۲ قانون نوسازی و عمران شهری هستند نمی‌باشد.

تبصره ۲: عوارض فوق برای کلیه اراضی و مستحدثات داخل محدوده به صورت سالیانه اخذ می‌شود.

مستحدثات عبارتند از نمای لوکس، آسانسور، سیستم‌های گرمایشی و سرمایشی که برای هر یک هر سال توسط کمیسیون ماده ۶۴ قانون مالیات‌های مستقیم با اصلاحات بعدی رقم تعیین می‌گردد.

در پاسخ به شکایت مذکور، رئیس شورای اسلامی شهر چمگردان به موجب لایحه شماره ۹۹/۱۰۷۳/ش - ۱۳۹۹/۱۲/۱۷ توضیح داده است که:

" در بند (ج) ماده ۱۷۴ قانون پنجم توسعه مصوب ۱۳۹۰ با اصلاحات بعدی، صراحتاً شوراهای اسلامی به وضع عوارض ناشی از مصرف و خدمات مکلف گردیده که شورای اسلامی شهر چمگردان نیز در چارچوب اختیارات قانونی حاصله و در خصوص خدمات ارائه شده اقدام به وضع و وصول عوارض و بهای خدمات متعرض‌عنه می‌نماید. همچنین مبرهن است مصوبات شوراهای اسلامی دیگر شهرها از لحاظ متن و طریقه وصول با مصوبه صادر شده از شورای اسلامی شهر چمگردان متفاوت است و بنا به همین تفاوت و یا جهات قانونی دیگر ممکن است دیوان عدالت اداری آنها را باطل نماید که ابطال آنها باعث ابطال مصوبه شورای شهر چمگردان نمی‌شود و در قوانین موجود کشور نیز چنین امری تصریح نشده است چرا که تقصیر در مصوبه شورای شهر چمگردان وجود ندارد به عبارت دیگر آرای هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در ارتباط با بخشنامه‌ها و مصوبات عام‌الشمول کشوری است که به صورت یکسان صادر و عیناً به تمامی دستگاه‌های اجرایی ذیربط به منظور اجرا ابلاغ شده است و از نظر مقنن مصوبات شوراهای شهر دامنه اجرای آن محدود و مختص به همان شهر مربوطه است و چگونگی اجرای مصوبات شهرهای مختلف با هم متفاوت است و انشاء دقیق مصوبه شورای اسلامی شهر چمگردان با تشابه ظاهری با مصوبات باطل شده و به صرف تشابه به ظاهر عنوان مصوبه که قبلاً توسط دیوان عدالت اداری اجرای آن به سبک و سیاق تدوین شده برای شهری خاص باطل شده است سایر مصوبات شوراهای شهر در کشور را بدون توجه به ماهیت مفاد مصوبات به صرف تشابه عنوان مصوبه ملغی دانست (ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲) از آنجا که مصوبات شورای اسلامی شهر وفق ماده ۸۰ قانون شوراهای اسلامی کشور به منظور بررسی و انطباق آنها با قوانین و مقررات قانونی به فرمانداری شهرستان مربوطه در مقام نماینده وزارت کشور ارسال می‌گردد که پس از اعلام عدم مغایرت مصوبه با قوانین موضوعه و دستورالعمل جاری موضوع جهت ابلاغ به دستگاه‌های اجرایی ارسال می‌گردد و تشریفات قانونی مصوبات مورد نظر با تکلیف قانونی شورا رعایت گردیده که خود موید عدم مغایرت مصوبات شورا با قوانین مقررات کشور است. آنچه گذشت تنها شمه‌ای از تجویزات قانونی در تصریح به این موضوع است که در متنازع فیه با عنایت به نص صریح ماده صد قانون شهرداریها و تبصره‌های ذیل آن مالکین اراضی و املاک واقع در محدوده شهر یا حریم باید قبل از هر اقدام عمرانی یا تفکیکی اراضی و شروع ساختمان از شهرداری پروانه اخذ نمایند و شورای اسلامی شهر چمگردان به عنوان عوارض محلی برای کلیه ساخت و سازها و فعالیت‌های عمرانی مالکین اراضی و املاک، عوارض محلی تصویب نموده که عوارض احداث و تأمین و ایجاد خطوط آب، پست‌های برق، گاز، مخبرات تصفیه خانه‌های آب و فاضلاب استخرهای بزرگ آب که به عنوان منبع آب استفاده و مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد و پس از طی مراحل قانونی منطبق با بند ۶ ماده ۷۱ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخابات شهرداران و همچنین تبصره ۱ ماده ۵۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده و سیر مراحل آن تصویب شده و فقط برای یک بار پخش می‌شود."

با توجه به اینکه درخواست شاکی مبنی بر اعمال حکم مقرر در ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری پذیرفته نشد، پرونده در اجرای ماده ۸۴ قانون پیش گفته به هیأت تخصصی شوراهای اسلامی دیوان عدالت اداری ارجاع و پس از بررسی و صدور نظریه در این هیأت به هیأت عمومی دیوان عدالت اداری ارجاع شد.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۶/۹ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

با توجه به اینکه براساس تبصره ۳ ماده ۲ قانون نوسازی و عمران شهری مصوب سال ۱۳۴۷ مقرر شده است که: «در شهر تهران از اول فروردین ماه ۱۳۴۸ و در سایر شهرها از تاریخی که وزارت کشور اجرای مقررات این ماده را اعلام می‌کند، عوارض سطح شهر و سایر

عوارض دریافتی از اراضی و ساختمانهای شهری ملغی می‌شود»، اخذ عوارض سطح شهر و عوارض نوسازی قابل تجمیع نیست و قانونگذار صرفاً برای شهرهایی که عوارض نوسازی در آنها قابل اعمال نیست، اخذ عوارض سطح شهر را پیش‌بینی کرده است. بنا به مراتب فوق، ماده ۲۰ تعرفه بهای خدمات شهرداری چمگردان در سال ۱۳۹۸ که تحت عنوان عوارض بقایای سطح شهر و ماده ۱۹ تعرفه بهای خدمات شهرداری چمگردان در سال ۱۳۹۹ که تحت عنوان بهای خدمات سطح شهر به تصویب شورای اسلامی شهر چمگردان رسیده، خلاف قانون و خارج از حدود اختیار است و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و مواد ۱۳ و ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری از تاریخ تصویب ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

شماره ۰۰۰۰۱۱۴

شماره ۱۴۰۰/۷/۱۸

بسمه تعالی

جناب آقای اکبرپور

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۳۸۹۱۱۵۱۸/۹۰۵۸۱۱۵۱۸/۹۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۵۱۸ مورخ ۱۴۰۰/۶/۹ با موضوع: «ماده ۹ آیین‌نامه چگونگی تشکیل، حدود وظایف و اختیارات و نحوه عملکرد انجمنهای صنفی و کانونهای مربوط مصوب سال ۱۳۸۹ از تاریخ تصویب ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۶/۹ شماره دادنامه: ۱۵۱۸ شماره پرونده: ۰۰۰۰۱۱۴

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: خانم مریم کرمی

موضوع شکایت و خواسته: ابطال ماده ۹ آیین‌نامه چگونگی تشکیل، حدود وظایف و اختیارات و نحوه عملکرد انجمن‌های صنفی و کانون‌های مربوط مصوب سال ۱۳۸۹

گردش کار: ۱- شاکی به موجب دادخواست و لایحه تکمیلی ابطال ماده ۹ آیین‌نامه چگونگی تشکیل، حدود وظایف و اختیارات و نحوه عملکرد انجمن‌های صنفی و کانون‌های مربوط مصوب سال ۱۳۸۹ را به جهت مغایرت با شرع درخواست کرده است.

۲- متن مقرر مورد شکایت به شرح زیر است:

" ماده ۹ - شرایط داوطلبان عضویت در هیأت مدیره و بازرسان تشکل‌های موضوع این آیین‌نامه به شرح زیر می‌باشد:

۱- تابعیت جمهوری اسلامی ایران

۲- التزام عملی به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

۳- عدم وابستگی به احزاب و گروه‌های سیاسی غیرقانونی

۴- نداشتن محکومیت قطعی کیفری موثر

۵- داشتن حسن شهرت

۶- عدم اعتیاد به مواد مخدر"

۳- قائم مقام دبیر شورای نگهبان در پاسخ به ادعای خلاف شرع بودن مقرر مورد شکایت به موجب نامه شماره ۹۷/۱۰۲/۶۹۵۱ - ۱۳۹۷/۶/۲۲ این گونه اعلام کرده است که:

" با توجه به حدود و اختیارات اعضای هیأت مدیره و بازرسان تشکل‌های مذکور، عدم ذکر شرایط ایمان، اسلام و وثاقت، دارای توالی فاسده بوده و خلاف شرع می‌باشد."

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۶/۹ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

با توجه به اینکه قائم مقام دبیر شورای نگهبان به موجب نامه شماره ۹۷/۱۰۲/۶۹۵۱ - ۱۳۹۷/۶/۲۲ و در مقام اعلام نظر فقهای شورای نگهبان در خصوص جنبه شرعی ماده ۹ آیین‌نامه چگونگی تشکیل، حدود وظایف و اختیارات و نحوه عملکرد انجمنهای صنفی و کانونهای مربوط مصوب سال ۱۳۸۹ اعلام کرده است که: «با توجه به حدود و اختیارات

اعضاء هیأت مدیره و بازرسان تشکل‌های مذکور، عدم ذکر شرایط ایمان، اسلام و وثاقت، دارای توالی فاسده بوده و خلاف شرع می‌باشد»، لذا در راستای اجرای حکم مقرر در تبصره ۲ ماده ۸۴ و ماده ۸۷ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ و از جهت تبعیت از نظر فقهای شورای نگهبان، ماده ۹ آیین‌نامه چگونگی

تشکیل، حدود وظایف و اختیارات و نحوه عملکرد انجمنهای صنفی و کانونهای مربوط مصوب سال ۱۳۸۹ از تاریخ تصویب ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

شماره ۹۹۰۱۴۷۹

۱۴۰۰/۷/۱۸

بسمه تعالی

جناب آقای اکبر پور

رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۴۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۵۲۲ مورخ ۱۴۰۰/۶/۹ با موضوع: «مواد ۱۱ و ۲۶ تعرفه عوارض شهرداری بسطام، ماده ۲۱ تعرفه عوارض شهرداری در جزین، ماده ۱۲ تعرفه عوارض شهرداری رودیان، ماده ۱۱ تعرفه خدمات شهرداری سرخه به استثناء بند ب، مواد ۲۸ و ۳۱ تعرفه عوارض شهرداری سمنان، ماده ۱۳ تعرفه عوارض شهرداری گرمسار، جز ۲ ماده ۷ تعرفه عوارض شهرداری مجن و مواد ۲۲ و ۳۵ تعرفه عوارض شهرداری مهدیشهر همگی مربوط به سال ۱۳۹۸ از تاریخ تصویب ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۶/۹ شماره دادنامه: ۱۵۲۲ شماره پرونده: ۹۹۰۱۴۷۹

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکلی: سازمان بازرسی کل کشور

موضوع شکایت و خواسته: ابطال ۱- مواد ۱۱ و ۲۶ تعرفه عوارض محلی سال

۱۳۹۸ شورای اسلامی شهر بسطام

۲- ماده ۲۱ تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۸ شورای اسلامی شهر در جزین

۳- ماده ۱۲ تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۸ شورای اسلامی شهر رودیان

۴- ماده ۱۱ تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۸ شورای اسلامی شهر سرخه به استثناء

(بند ب)

۵- مواد ۲۸ و ۳۱ تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۸ شورای اسلامی شهر سمنان

۶- ماده ۱۳ تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۸ شورای اسلامی شهر گرمسار

۷- جزء ۲ ماده ۷ تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۸ شورای اسلامی شهر مجن

۸- مواد ۲۲ و ۳۵ تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۸ شورای اسلامی شهر مهدیشهر

گردش کار: معاون حقوقی و نظارت همگانی سازمان بازرسی کل کشور به موجب

نامه شماره ۳۰۰/۱۳۹۸۲۵ - ۱۳۹۹/۵/۲۸ ابطال مواد ۱۱ و ۲۶ تعرفه عوارض محلی

شورای اسلامی شهر بسطام، ماده ۲۱ تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۸ شورای اسلامی

شهر در جزین، ماده ۱۲ تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۸ شورای اسلامی شهر رودیان،

ماده ۱۱ تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۸ شورای اسلامی شهر سرخه، مواد ۲۸ و ۳۱

تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۸ شورای اسلامی شهر سمنان، ماده ۱۳ تعرفه عوارض

محلی سال ۱۳۹۸ شورای اسلامی شهر گرمسار و جزء ۲ ماده ۷ تعرفه عوارض محلی

شورای اسلامی شهر مجن و مواد ۲۲ و ۳۵ تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۸ شورای

اسلامی شهر مهدیشهر همگی جهت اجرا در سال ۱۳۹۸ را خواستار شده و در جهت

تبیین خواسته اعلام کرده است که:

"احتراماً مصوبات شورای اسلامی شهرهای استان سمنان (بسطام، رودیان، در جزین،

سرخه، گرمسار، مجن، مهدیشهر و سمنان) در سال ۱۳۹۸ از جهت انطباق با قانون در

این سازمان مورد بررسی قرار گرفت که نتیجه آن به شرح زیر جهت استحضار و صدور

دستور شایسته اعلام می‌شود.

اولاً: به موجب ماده ۱۰۱ اصلاحی قانون شهرداری‌ها چگونگی تفکیک و افراز املاک

با مساحت بیش از ۵۰۰ مترمربع معین شده است و نسبت به اراضی با مساحت کمتر از

۵۰۰ متر مقرر شده است. ثانیاً: تصمیمات شوراهای و فصل ۱۰۵ قانون اساسی

جمهوری اسلامی ایران نباید مخالف قوانین کشور باشد. ثالثاً: هیأت عمومی دیوان عدالت

اداری، سابقاً به موجب دادنامه‌های شماره ۱۰۳۱ - ۹۶/۱۰/۱۲ و ۲۳ - ۹۷/۱/۲۱ مصوبات

شورای اسلامی شهر اردبیل در خصوص عوارض کسری حدنصاب تفکیک املاک و

دریافت عوارض تفکیک از اراضی زیر ۵۰۰ مترمربع را مغایر با قانون و خارج از حدود

اختیارات شورای اسلامی شهر مذکور اعلام داشته است.

بنا به مراتب مصوبات شورای اسلامی شهرهای استان سمنان مغایر با قوانین یادشده

و خارج از حدود اختیارات واضح تشخیص و ابطال آن با لحاظ ماده ۱۳ قانون تشکیلات و

آیین دادرسی دیوان عدالت اداری در هیأت عمومی دیوان (به صورت فوق‌العاده و خارج از

نوبت) مورد تقاضا می‌باشد.

متن تعرفه‌های مورد شکایت به شرح زیر است:

الف - مواد ۱۱ و ۲۶ تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۸ شورای اسلامی شهر بسطام

"ماده ۱۱- در مورد کسری مساحت واحدهای تجاری موضوع حدنصاب حداقل

مساحت هر واحد تجاری با توجه به ضوابط طرح جامع و تفصیلی واحدهای تجاری در

ضوابط طرح هرگاه تفکیک واحدهای تجاری به آرای کمیسیون ماده ۱۰۰ ابقا شوند، به ازای هر مترمربع کسری مساحت از حدنصاب ضوابط طرح جامع معادل ۱۵ P محاسبه و اخذ می‌گردد.

ماده ۲۶- لایحه برقراری عوارض کسری حدنصاب: چنانچه اراضی و عرصه دارای مستحقات کمتر از حدنصاب‌های مقرر در ضوابط و شهرسازی طرح‌های جامع و تفصیلی تفکیک گردند به ازای هر مترمربع کسری مساحت تفکیک مسکونی تا حدنصاب قانونی مسکونی ۶ برابر قیمت منطقه‌ای ۶P وصول گردد، لکن کسری مساحت تفکیک تجاری تا حدنصاب قانونی ۸ برابر قسمت منطقه‌ای ۸P در صورت تأیید واحد فنی شهرسازی طبق ضوابط اخذ گردد.

ب - ماده ۲۱ تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۸ شورای اسلامی شهر در جزین

"عوارض کسری حدنصاب تفکیکی

زمینهای با مساحت قابل تفکیک که دارای سند مالکیت بوده و از شهرداری تقاضای تفکیک بنمایند چنانچه در اثر اجرای تفکیک قطعاتی کمتر از حدنصاب ضوابط تفکیک را داشته باشند پس از موافقت شهرداری کمیسیون ماده ۵ به ازای هر مترمربع کسری حدنصاب مشمول عوارض این ماده طبق جدول ذیل می‌گردد:

کاربری	عوارض
مسکونی	۱۰ برابر قیمت منطقه ای
تجاری	۱۵ برابر قیمت منطقه ای
سایر	۸ برابر قیمت منطقه ای

تبصره - زمینهایی که در اثر اجرای پروژه‌های عمرانی شهرداری به قطعات کمتر از حدنصاب تفکیک شده‌اند مشمول این ماده نمی‌باشند.

ج - ماده ۱۲ تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۸ شورای اسلامی شهر رودیان

"عوارض کسری مساحت کمتر از حد نصاب تفکیک (رودیان)

این عوارض به مقدار کسری مساحت عرصه قطعات تفکیکی کمتر از حد نصاب تفکیک طرح هادی به شرح زیر تعلیق می‌گیرد. که در صورت:

۱- اسناد قدیمی و دارای اعیانی وضع موجود و قبل از تأسیس شهرداری و وارد شده

از خارج حریم به حریم یا محدوده شهر مشمول این عوارض نمی‌شوند.

۲- در تقاضاهای تفکیک عرصه رعایت ضوابط شهرسازی الزامی می‌باشد.

۳- عوارض این ماده مشمول املاک ماده ۱۸ قانون نوسازی و عمران شهری خواهد بود.

۴- عوارض این ماده برای هر قطعه در صورتی که تفکیک جدید حادث نشده و

تغییری حاصل نشود یک بار وصول خواهد شد.

۵ - برای اراضی مجاز که در اثر اجرای طرح شهرداری کمتر از حد نصاب تفکیک

شوند بعد از اجرای ماده ۴۵ قانون و لحاظ در آلبوم اجرایی طرح، ثبت مشمول عوارض

این ماده نمی‌باشد.

مسکونی	P ۸/۸ به ازای هر مترمربع
کارگاهی	P ۸/۸ به ازای هر مترمربع
تجاری	P ۱۹/۸ به ازای هر مترمربع
سایر کاربری ها	P ۴/۴ به ازای هر مترمربع

د - بندهای (الف) (ج) و (د) تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۸ شورای اسلامی شهر سرخه

"ماده ۱۱- تعرفه عوارض بر ارزش افزوده حاصل از تفکیک اراضی در داخل محدوده

خدمات شهری و حریم شهر. (سرخه)

قطعات تفکیکی تا ۴۰۰ مترمربع معاف و نسبت به مازاد آن تا ۵۰۰ مترمربع تا ۱۰٪

ارزش ریالی قسمت مازاد آن متعلق به شهرداری است (ارزش ریالی آن در کمیته درآمد

شهرداری تعیین و باید به تصویب شورای اسلامی شهر برسد)

چنانچه قطعات تفکیکی دارای حد نصاب نباشند علاوه بر بند الف و ب

بند ۱) تا ۱۰٪ زیر حدنصاب معادل ۲٪ مساحت قطعات تفکیکی زیر حدنصاب یا

معادل ریالی آن به قیمت کارشناسی روز.

بند ۲) تا ۲۰٪ زیر حدنصاب معادل ۳/۵٪ مساحت قطعات تفکیکی زیر حدنصاب یا

معادل ریالی آن به قیمت کارشناسی روز.

بند ۳) تا ۳۰٪ زیر حدنصاب معادل ۵٪ مساحت قطعات تفکیکی زیر حدنصاب یا

معادل ریالی آن به قیمت کارشناسی روز.

بند ۴) تا ۴۰٪ زیر حدنصاب معادل ۶/۵٪ مساحت قطعات تفکیکی زیر حدنصاب یا

معادل ریالی آن به قیمت کارشناسی روز.

بند ۵) تا ۵۰٪ زیر حدنصاب معادل ۸٪ مساحت قطعات تفکیکی زیر حدنصاب یا

معادل ریالی آن به قیمت کارشناسی روز.

بر مبنای بند (ب) همین ماده و در خصوص عرصه کمتر از ۵۰۰ مترمربع بر مبنای جدول ذیل محاسبه و اخذ گردد.

در صورتی که مالکین الباقی پلاک به شهرداری مراجعه نمایند، عوارض بر مبنای قیمت روز در سال مراجعه محاسبه و اخذ گردد.

15p	مسکونی	30p	تجاری خدماتی
15p	اداری	15p	صنعتی و کارگاهی
		10p	انباری و سایر کاربری ها

ح: ماده ۱۴۷ و ۱۴۸

املاکی که از طریق مواد ۱۴۷ و ۱۴۸ قانون ثبت تفکیک شده‌اند می‌بایست در زمان صدور پروانه $40 \times p \times s$ و همچنین هزینه آماده‌سازی وصول گردد.

تبصره: املاک خارج از محدوده در زمان ورود به محدوده شهر از این ماده تبعیت می‌کنند. ماده ۳۱: سایر عوارض (سمنان)

عنوان	نحوه محاسبه
صدور مجوز تخریب	$P \times 5\%$ به ازای هر مترمربع
سراپاداری	تا $20 \text{ مترمربع} = 1 \text{ تر}$ ، مازاد بر 20 مترمربع به ازای هر مترمربع 4 تر
استخر، سونا، جکوزی	$6 \times \text{Tr}$
سالن اجتماعات	$1 \times \text{Tr}$
پذیره تأسیسات شهری	پذیره = $400 \text{ تر} + 100 \times p \times s$
عوارض احداث خانه کارگری در باغ	$10 \times P$
کاهش و حذف سطح نورگیر	$5 \times \text{Tr} = \text{کاهش سطح نورگیر}$: $10 \text{ تر} (s \times) = \text{حذف سطح نورگیر}$
احداث پیش آمدگی زیر ارتفاع مجاز	تا $10 \text{ سانتی متر} = 1 \text{ تر}$ $s \times 1 \text{ تر}$ مساحت پیش آمدگی = s مازاد بر 10 سانتی متر به ازای هر مترمربع $4 \times \text{تر}$
احداث انباری پس از صدور پایانکار	تا $4 \text{ متر} \times 10 \times p \times s$ مازاد بر 4 متر به ازای هر مترمربع: $15 \times p$
تجاوز به معبر	عرصه = $300 \times p$ اعیان $4 \times \text{تر}$
تبدیل زیرزمین به مسکونی	$1 \times \text{تر}$ اگر به صورت واحد مستقل باشد وصول عوارض راه مستقل الزامی می‌باشد. کسر پارکینگ به کمیسیون ماده صد ارجاع گردد.
اجرای سقف کاذب	مالکینی که به علت افزایش ارتفاع موظف به کاهش ارتفاع از طریق اجرای سقف کاذب می‌گردند در زمان تخلف به ازای هر مترمربع سقف کاذب نیم برابر تراکم قابل وصول خواهد بود.
کسری حد نصاب اراضی	به ازای هر مترمربع کسری حد نصاب معادل 5 p با همان کاربری

متر مکعب				
۲۱	سکوها و بار اندازها هر مترمربع	۱۱۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	۸۰۰۰۰۰
۲۲	دیوار کشی با هر نوع مصالح متر طول	۱۱۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	۸۰۰۰۰۰
۲۳	اضافه نمودن بیشتر از ارتفاع مجاز به ازای هر سانتی متر در سطح بنا	۱۶۰۰۰	۱۴۰۰۰	۱۰۰۰۰
۲۴	ارزش معاملاتی پارکینگ به قیمت تمام شده، مترمربعی	---	---	---
الف	یک طبقه، یک واحد مسکونی	۲۳۰۰۰۰	۲۲۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰
ب	تا دو واحد مسکونی	۴۷۰۰۰۰	۴۵۰۰۰۰	۴۰۰۰۰۰
ج	دو واحد مسکونی بیشتر	۵۹۰۰۰۰	۵۶۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰
د	غیر مسکونی	۶۵۰۰۰۰	۶۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰

الف - در صورتیکه کمیسیون بدوی ماده صد رأی مبنی بر ابقاء بنا و جریمه صادر نماید و شهرداری در مهلت مقرر قانونی اعتراض ننماید مالک مکلف است ظرف مدت یک ماه از تاریخ ابلاغ رأی کمیسیون ماده صد، نسبت به ترتیب پرداخت جریمه کمیسیون ماده صد اقدام نماید. در غیر این صورت پس از مهلت مقرر پرونده در کمیسیون ماده ۷۷ یا در مراجع قضائی مطرح و حقوق شهرداری و همچنین خسارت تاخیر تادیه بر مبنای قانون دریافت خواهد شد.

ب - مبنای جریمه کمیسیون ماده ۱۰۰ سال ساخت بنا و مبنای محاسبه کلیه عوارض متعلقه به روز می‌باشد.

ج - چنانچه رأی کمیسیون ماده صد مبنی بر تخریب صادر گردد و عملیات تخریب توسط شهرداری انجام شود هزینه عملیات تخریب علاوه ۱۵٪ (پانزده درصد) محاسبه و از مالک و مالکین (ذینفع یا ذینفعیان) دریافت خواهد شد.

بند ۶) زیر ۵۰٪ زیر حدنصاب معادل ۹/۵٪ مساحت قطعات تفکیکی زیر حدنصاب یا معادل ریالی آن به قیمت کارشناسی روز.

د) چنانچه سند مالکیت از طریق ماده ۱۴۷ قانون ثبت و اسناد و املاک به چند قطعه تفکیک گردیده است علاوه بر وصول مندرجات تبصره الف و ب ماده مذکور ۲/۵٪ مساحت زمین یا معادل ریالی آن به قیمت کارشناسی روز نیز وصول خواهد شد.

هـ - مواد ۲۸ و ۳۱ تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۸ شورای اسلامی شهر سمنان

"ماده ۲۸ - عوارض بر ارزش افزوده ناشی از تفکیک عرصه (سمنان)

الف - هر نوع تفکیک

زمین‌هایی که پس از هر نوع تفکیک (قبل از زمان قانون اصلاح ماده ۱۰۱) به شهرداری مراجعه می‌نمایند در صورتی که حق و حقوق شهرداری ناشی از تفکیک (واگذاری عرصه) پرداخت نشده باشد یا تفکیک بر اساس ماده ۱۰۱ و قبل از سال ۹۰ (قبل از قانون اصلاح سال ۹۰) می‌باشد عوارض تفکیک به شرح ذیل وصول می‌گردد.

مسکونی	۲ P
تجاری	۴/۵ P
خدماتی	۴ P
اداری	۳/۵ P
صنعتی	۲ P
سایر کاربری ها	۲/۵ P

تبصره: صرفاً اراضی دولتی براساس نامه شماره ۷۹۱۷۲ - ۹۰/۵/۲۴ وزارت کشور مشمول پرداخت عوارض تفکیک بوده که براساس جدول فوق محاسبه و اخذ می‌شود.

ب: تفکیک ماده ۱۰۱

۱- پلاک‌هایی که دارای مساحت پیش از ۵۰۰ مترمربع و دارای قرارداد واگذاری با سند مالکیت بوده و بعد از سال ۹۰ تقاضای تفکیک می‌نمایند عوارض تفکیک طبق ماده ۱۰۱ قانون وصول می‌باشد.

۲- جهت تفکیک اراضی بیش از ۵۰۰ مترمربع در اجرای اصلاحیه ماده ۱۰۱ قانون شهرداری مورخ ۱۳۹۰/۱/۲۸ جهت تأمین سرانه فضای عمومی و خدماتی و احداث شوارع و معابر عمومی براساس جدول ذیل اقدام گردد.

مساحت طبق سند مالکیت قبل از تفکیک (مترمربع)	سرانه (عمومی و خدماتی)	شوارع و معابر از باقی مانده
از ۷۵۰ تا ۷۵۰	۲۰٪	۵٪
از ۱۰۰۰ تا ۷۵۱	۲۰٪	۱۰٪
از ۲۰۰۰ تا ۱۰۰۱	۲۰٪	۱۵٪
از ۴۰۰۰ تا ۲۰۰۱	۲۵٪	۲۰٪
بیش از ۴۰۰۱	۲۵٪	۲۵٪

۳- میزان اصلاحی متعلقه به زمین جزء عرصه واگذار شده شوارع محسوب می‌شود. ضمناً هزینه آماده‌سازی معابر دسترسی به پلاک در اینگونه اراضی به صورت جداگانه می‌بایست وصول گردد.

۴- در صورتی که کمتر از درصدهای مشخص شده در جدول، عرصه جهت سرانه و عرصه جهت شوارع واگذار گردد تفاوت تا مقدار فوق در جدول بالا بر اساس تبصره ۴ ماده ۱۰۱ قانون به نرخ کارشناسی محاسبه و اخذ می‌شود.

۵ - با عنایت به اینکه سقف واگذاری در سرانه و شوارع ۲۵٪ می‌باشد در صورت واگذاری بیش از مقدار مشخص شده، شهرداری هیچ هزینه‌ای بابت اضافه واگذاری به مالک پرداخت نمی‌نماید.

۶ - در صورتی که پلاک از طریق ماده ۱۴۷ و ۱۴۸ اداره ثبت تفکیک شده و بر حسب مورد مشمول عوارض بر اساس تعرفه مصوب باشد مشروط به پرداخت هزینه‌های تفکیک از ماده ۱۴۷ و ۱۴۸ به میزان ۵٪ تا از مجموع جدول فوق کسر می‌گردد.

ج: عوارض بر ارزش افزوده ناشی از تبدیل یک به چند عرصه کمتر از ۵۰۰ مترمربع

مسکونی	$(s+n) \times (n-1) \times 15p$
تجاری و خدماتی	$(s+n) \times (n-1) \times 30p$
صنعتی و کارگاهی	$(s+n) \times (n-1) \times 15p$
اداری	$(s+n) \times (n-1) \times 25p$

د: افراز

املاکی که مشمول افراز می‌گردند در زمان مراجعه به شهرداری به میزان سهم خود از ملک اصلی عوارض بر حسب میزان مساحت، در خصوص عرصه بیش از ۵۰۰ مترمربع

سال ۹۰ و اصلاح ماده ۱۰۱ قانون شهرداری تفکیک شده باشند و حقوق و عوارض شهرداری را پرداخت نموده‌اند - به موجب تبصره ۳ ماده ۱۰۱ - اصلاحی سال ۹۰ مقرر گردیده با توجه به ارزش افزوده ایجاد شده از عمل تفکیک برای مالک زمین شهرداری سمنان مجاز است تا ۲۵٪ باقیمانده اراضی را دریافت نماید. بنابراین باید به استناد ماده ۱۰۱ - اصلاحی قانون شهرداری در مورد تفکیک اراضی دریافت ارزش افزوده ناشی از تفکیک از مالک توسط شهرداری‌ها تجویز شده است و ماده ۲۸ تعرفه عوارض سال ۹۸ شهرداری سمنان مستند به تبصره ۳ ماده ۱۰۱ قانون شهرداری اصلاحیه سال ۹۰ عوارض ارزش افزوده ناشی از تفکیک عرضه زمین مربوط به اراضی که قبل از سال ۹۰ تفکیک شده‌اند و برای اراضی تفکیک شده ارزش افزوده به وجود آمده و مالکین مکلف به پرداخت ارزش افزوده ناشی از تفکیک ملک خود می‌باشند. سازمان بازرسی کل کشور ماده ۳۱ تعرفه سال ۹۸ کسری حد نصاب اراضی را خارج از حدود و وظایف و مغایر با قوانین اعلام نموده است همانطور که مستحضرند عنوان جدول وصول عوارض (صدور مجوز تخریب) می‌باشد با این توضیح ساختمان‌هایی که قبلاً احداث شده - مالکین آن قصد تخریب دارند و پس صدور پایانکار سالهای قبل تا زمان تخریب ملک نسبت به بنای احداثی تخلفاتی داشته باشند و در حال حاضر قصد تخریب بنا را دارند لذا شهرداری جهت پرداخت عوارض کسری حدنصاب اقدام نمایند بنابراین مالکین که در بنای ساختمان بعد از صدور پایانکار تخلفاتی داشته باشند مشمول عوارض کسب حدنصاب خواهند شد.

رئیس شورای اسلامی شهر سرخه نیز به موجب لایحه ۴۷۸ - ۱۳۹۹/۷/۲۸ توضیح داده است که:

" به استناد اختیارات ماده ۷۱ قانون شوراهای اسلامی شهر و این شورا نسبت به تصویب پیشنهاد تعرفه عوارض محلی شهر سرخه شهرداری سرخ اقدام نموده است. با توجه به اختیارات تفویضی تبصره ۱ ماده ۵۵ قانون مالیات بر ارزش افزوده که می‌فرماید (برقراری تعرفه، افزایش، کاهش یا لغو عوارضی که تکلیف آن در این قانون مشخص نشده، شورای شهر می‌تواند نسبت به تصویب آن اقدام نماید و برای تفکیک زیر ۵۰۰ متر تکلیف آن در تبصره ذیل ماده ۱۰۱ مشخص نبوده است. در صورت لغو مصوبه برای تفکیک زیر حد نصاب قانونی شهروندان دچار مشکل خواهند شد.

رئیس شورای اسلامی شهر گرمسار نیز به موجب لایحه شماره ۶۰۸ - ۱۳۹۹/۸/۱۰ توضیح داده است که:

" فلسفه تصمیم این نوع عوارض در شورای اسلامی شهر گرمسار که به نظر می‌رسد با اصول و قوانین نشریات نیز تطبیق دارد عبارتند از: مالکین بزرگ و عمده در سطح شهرها برای دور زدن قوانین و سوء استفاده از خلاهای قانونی در جهت فرار از پرداخت حقوق بیت المال اعم از آنچه که در ماده ۱۰۱ اصلاحی قانون به شهرداری و آنچه که در ماده ۱ قانون نوسازی و عمران شهری و ماده ۲ مصوبه شورای عالی و معماری شهرداری مصوب ۱۳۵۱ ضوابط و مقررات مربوط به تأمین فضاهای عمومی و خدماتی شهرها مصوب ۱۳۶۹/۱۰/۲ که صاحب اراضی دولتی و غیردولتی برای استفاده از مزایای اراضی محدوده خدماتی شهر و کسب اجازه قطعه‌بندی و تفکیک ساختمان‌سازی پس از رعایت مقررات زمین شهری لازم بوده جهت تأسیسات و تجهیزات خدمات عمومی واگذار نماید مالکین با سوء استفاده از این مطلب بدون مراجعه به شهرداری با خرد نمودن اراضی و املاک خود و تفکیک محیطی آن هم به موجب مباحثه نامه عادی بین اشخاص در واقع اقدام به تفکیک نموده و متأسفانه چون در قوانین ثبتی (ماده ۱۴۷ و قانون تعیین تکلیف اراضی و املاک فاقد سند رسمی) استعلام از شهرداری پیش‌بینی نشده اداره ثبت نیز اقدام به صدور سند می‌نماید علی‌الظاهر اقدام مذکور قانونی و عاری از مشکل می‌باشد اما در باطن در آن فساد نهفته است.

استحضار دارید اصل و رویه حاکم در پذیرش افزاز عملی و تقسیم نام‌های عادی می‌باشد لکن تا جایی که به حقوق اشخاص دیگر لطمه وارد نشود به عبارت دیگر هیچ شخصی نمی‌تواند استفاده از حق خود را وسیله اضرار به غیر قرار دهد آن هم در مواقعی که حقوق عامه و خدمات عمومی عام المنفعه در میان باشد (اصل ۱۴۱ قانون اساسی) با مقدمه فوق قانون افزاز و فروش املاک مشاع مصوب ۱۳۵۷ از قوانین آمره می‌باشد که تخلف از آن جایز نیست زیرا نتیجه آن نقض قوانین و مقررات شهرداریها (حقوق مربوط به رعایت برهای اصلاحی و حق السهم و غیره) و در نتیجه نقض حقوق عامه می‌گردد به عبارت دیگر اشخاص نباید استفاده از مقررات مواد ۱۴۷ و ۱۴۸ و یا قانون تعیین تکلیف اراضی و املاک فاقد سند رسمی را وسیله دور زدن سایر قوانین از جمله قوانین و مقررات فوق‌الذکر قرار دهند. در ما نحن فیه مالکین رسمی اقدام به تقسیم عادی اراضی تحت تملک نموده و هر یک از اشخاص پس از این تفکیک عادی از طریق مواد ۱۴۷ و ۱۴۸ قانون ثبت مبادرت به اخذ سند رسمی مالکیت نموده و از این راستا هیچ یک از مقررات و ضوابط شهری رعایت نگردیده و در این خصوص نیز حقوق بیت المال نیز پرداخت نشده، استحضار دارید پلاکهای ثبتی دارای سند مالکیت دارای سابقه

و - ماده ۱۳ تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۸ شورای اسلامی شهر گرمسار " ماده ۱۳ - حق السهم تفکیک اراضی به استناد قانون اصلاح ماده ۱۰۱ قانون شهرداری مصوب ۹۰/۲/۷ مالکین زمینهای شهری به هنگام تفکیک مشمول واگذاری بلاعوض و رایگان درصدی از زمین خود به شهرداری می‌باشند. مقادیر واگذاری زمین بلاعوض و نحوه محاسبه آن به شرح ذیل خواهد بود.

۱- تفکیک اراضی با کاربری مسکونی:

الف - اراضی مورد تفکیک تا مساحت ۵۰۰ مترمربع: (توجه به تبصره ۳) ۶٪ مساحت عرصه

ب - اراضی مورد تفکیک از مساحت ۵۰۰ تا ۲۰۰۰ مترمربع ۷٪ مساحت عرصه

پ - اراضی مورد تفکیک از مساحت ۲۰۰۰ تا ۵۰۰۰ مترمربع ۵٪ کاربریهای عمومی + ۸٪ مساحت عرصه

ت - اراضی مورد تفکیک از مساحت ۵۰۰۰ تا ۱۰۰۰۰۰ مترمربع ۵٪ کاربریهای عمومی + ۱۰٪ مساحت عرصه

ث - اراضی مورد تفکیک از مساحت ۱۰۰۰۰ مترمربع به بالا مطابق با ماده ۱۰۱ قانون شهرداری

تبصره ۱- در صورتی که تجمیع پلاک‌های نامنظم (از نظر شکل هندسی) به منظور تفکیک مجدد به صورت منظم و بر اساس اصول شهرسازی باشد، حق السهم اخذ نمی‌گردد. لازم به ذکر است که سقف مساحت آن حداکثر ۱۰۰۰ مترمربع (کل پلاکها) و تفکیک تا (n+1) قطعه می‌باشد. (توضیح: n تعداد قطعات قبل از تفکیک می‌باشد)

تبصره ۲- عوارض حق السهم در خصوص عرصه‌های تا ۵۰۰ مترمربع فقط شامل آن عرصه‌هایی می‌گردد که مشمول ماده ۱۴۷ شده‌اند.

ز - جزء ۲ ماده ۷ تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۸ شورای اسلامی شهر مجن " جزء ۲ ماده ۷: عوارض کسری حد نصاب

جدول شماره ۳ تعرفه صفحه ۱۰

نوع عوارض		پیشنهاد شهرداری و مصوب شورا سال ۱۳۹۸
کسری حد نصاب تفکیک کاربری اراضی	مسکونی	اراضی تفکیکی تا کمتر از ۵۰ مترمربع کسری از حد نصاب معادل 8p
		اراضی تفکیکی تا بیش از ۵۰ مترمربع کسری حد نصاب معادل 12p
تجاری		اراضی تفکیکی تا کمتر از ۲۰ متر 12p
		اراضی تفکیکی تا کمتر از ۲۰ متر 12p
سایر		0p

تبصره ۱- هرگونه تغییر در ضوابط طرح تفصیلی (تفکیک کمتر از حد نصاب) پس از اخذ مجوز از کمیسیون ماده ۵ قابل اجرا می‌باشد.

تبصره ۲: کاربری مقصد ملاک محاسبه ارزش معاملات است.

ح - مواد ۲۲ و ۳۵ تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۸ شورای اسلامی شهر مهدیشهر " ماده ۲۲ - چنانچه اراضی و عرصه دارای مستحقات کمتر از حدنصاب‌های مقرر در ضوابط و شهرسازی طرح‌های جامع و تفصیلی تفکیک گردند به ازای هر مترمربع کسری مساحت تفکیک مسکونی تا حد نصاب قانونی، ۳ برابر تراکم وصول گردد. لکن کسری مساحت تفکیک تجاری تا حدنصاب قانونی ۲۶ برابر قیمت منطقه‌ای ۲۶p در صورت تأیید واحد فنی شهرسازی طبق ضوابط اخذ گردد.

ماده ۳۵- عوارض کسری حدنصاب در سال ۱۳۹۸ - میزان مساحت کسری حدنصاب در هر قطعه × تراکم منطقه‌ای × ۲/۵ قیمت منطقه‌ای دارایی در سال ۹۸ ملاک عمل کلیه عوارضات اعم از ساختمانی، نوسازی و غیره می‌باشد و در صورتی که عوارض قیمت منطقه‌ای در سال ۹۸ تغییر نکند با افزایش ۳۰ درصدی قیمت ۹۷ ملاک عمل خواهد بود. در پاسخ به شکایت مذکور، رئیس شورای اسلامی شهر سمنان به موجب لایحه شماره ۱۰۷۱ - ۱۳۹۹/۷/۲۰ توضیح داده است که:

" به استحضار قضات هیأت عمومی دیوان عدالت اداری می‌رساند به موجب ماده ۲۸ - تعرفه عوارض سال ۹۸ شهرداری سمنان عوارض ناشی از تفکیک عرصه معین گردیده و در بند (الف) ماده مذکور صریح اعلام شده زمین‌هایی که پس از هر نوع تفکیک قبل از زمان اصلاح ماده ۱۰۱ - قانون شهرداری (سال ۹۰) به شهرداری مراجعه نمایند و حقوق شهرداری ناشی از تفکیک پرداخت نشده باشد عوارض تفکیک بر اساس ماده ۱۰۱ قانون شهرداری قبل از اصلاحیه سال ۹۰ دریافت خواهد شد بنابراین به استناد ماده ۲۸ تعرفه عوارض مورد شکایت عوارض ارزش افزوده منحصر به زمین‌هایی تعلق می‌گیرد که قبل از

ثبتي مي‌باشد و به هر نحوي مالك مي‌تواند از انتقال آن به خريدار خودداري نموده كه در اينجا از طريق مواد ۱۴۷ و ۱۴۸ قانون ثبت اقدام به اخذ سند مالكيت مي‌نمايد آن هم بدون پرداخت حقوق شهرداري يعني نوعي فساد.

رئيس شوراي اسلامي شهر در جزين نيز به موجب لايحه شماره ۸۹۱- ۱۳۹۹/۸/۱۰ توضيح داده است كه:

" به استحضار مي‌رساند همانگونه كه مستحضريد در بطن ماده ياد شده عبارت پس از موافقت كميسيون ماده ۵ شوراي عالي شهرسازي درج گرديده كه مبين آن است كه در صورتي كه تفكيك زير حد نصاب ضوابط شهرسازي با نظر مثبت كميسيون مذكور انجام گردد، مشمول عوارض مي‌گردد. بنا بر اين شوراي اسلامي به شهرداري اختيار تفكيك زير حد نصاب را نداده ولي با توجه به ارزش افزوده ايجاد شده براي مالك عوارض اين ماده قابل وصول گرديده است."

رئيس شوراي اسلامي شهر روديان نيز به موجب لايحه شماره ۵۸۵- ۱۳۹۹/۷/۱۳ توضيح داده است كه:

" به استحضار مي‌رساند همانگونه كه در توضيحات ماده ۱۳ ذكر گرديده عوارض مذكور به استناد تبصره ۴ ماده واحده قانون تعيين وضعيت املاك واقع در طرح‌هاي دولتي و شهرداريها مصوب ۶۷/۸/۲۹ تهيه و تصويب گرديده و تاكنون نيز همچگونه دريافتي از اين محل نداشته ايم. در رابطه با بند ۱۲ نيز همچگونه دريافتي نداشته و از لايحه عوارض حذف خواهد شد."

ضمناً عليرغم ابلاغ دادخواست و ضمائم آن به شوراي اسلامي شهرهاي بسطام، مجن و مهديشهر تا زمان رسيدگي به پرونده در هيأت عمومي ديوان عدالت اداري پاسخي از اين شوراها واصل نشده است.

پرونده در اجرائي ماده ۸۴ قانون تشكيلات و آيين دادرسي ديوان عدالت اداري به هيأت تخصصي شوراهاي اسلامي ديوان عدالت اداري ارجاع شد و هيأت مذكور به موجب دادنامه شماره ۱۰۲۱۰-۹۰۶۰۹۹۷۰۹۰۶۰۱۴۰۰/۴/۱۹- بند (ب) ماده ۱۱ تعرفه عوارض محلي سال ۱۳۹۸ شوراي اسلامي شهر سرخه را قابل ابطال تشخيص نداد و رأي به رد شكايست صادر كرد. رأي مذكور به علت عدم اعتراض از سوي رئيس ديوان عدالت اداري و يا ده نفر از قضات ديوان عدالت اداري قطعيت يافت.

رسيدگي به مواد ۱۱ و ۲۶ تعرفه عوارض محلي شوراي اسلامي شهر بسطام، ماده ۲۱ تعرفه عوارض محلي شوراي اسلامي شهر در جزين، ماده ۱۲ تعرفه عوارض محلي شوراي اسلامي شهر روديان، ماده ۱۱ تعرفه عوارض محلي شوراي اسلامي شهر سرخه به استثناء بند (ب)، مواد ۲۸ و ۳۱ تعرفه عوارض محلي شوراي اسلامي شهر سمنان، ماده ۱۳ تعرفه عوارض محلي شوراي اسلامي شهر گرمسار، جزء ۲ ماده ۷ تعرفه عوارض محلي شوراي اسلامي شهر مجن و مواد ۲۲ و ۳۵ تعرفه عوارض محلي شوراي اسلامي شهر مهديشهر همگي جهت اجرا در سال ۱۳۹۸ در دستور كار هيأت عمومي قرار گرفت.

هيأت عمومي ديوان عدالت اداري در تاريخ ۱۴۰۰/۶/۹ با حضور رئيس و معاونين ديوان عدالت اداري و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب ديوان تشكيل شد و پس از بحث و بررسي با اكثريت آراء به شرح زير به صدور رأي مبادرت كرده است.

رأي هيأت عمومي

با توجه به اينكه در آراء متعدد هيأت عمومي ديوان عدالت اداري از جمله دادنامه شماره ۳۱۵ مورخ ۱۳۹۹/۴/۱۳ و دادنامه شماره ۱۰۰۶- ۱۳۹۶/۱۰/۵ اين هيأت وضع عوارض تفكيك عرصه اراضي و اعيان ساختمانها و همچنين وضع عوارض براي كسري حدنصاب تفكيك توسط شوراهاي اسلامي شهرها مغاير با قانون و خارج از حدود اختيارات تشخيص و ابطال شده است و مطابق ماده ۷ قانون تأسيس شوراي عالي شهرسازي و معماری ايران شهرداري مكلف به اجرائي مصوبات شوراي عالي شهرسازي و معماری ايران طبق ماده ۲ است و براساس تبصره اين ماده، در موارد ابهام و اشكال و اختلاف نظر در نحوه اجرائي طرح‌هاي جامع و تفصيلي شهري موضوع ماده ۵ مراتب در شوراي عالي شهرسازي مطرح و نظر شوراي عالي قطعي و لازم‌الاجرا خواهد بود و از سوي ديگر كسري حد نصاب تفكيك يك امر عمدي است و در قبال آن خدماتي ارائه نمي‌شود، بنا بر اين مواد ۱۱ و ۲۶ تعرفه عوارض شهرداري بسطام، ماده ۲۱ تعرفه عوارض شهرداري در جزين، ماده ۱۲ تعرفه عوارض شهرداري روديان، ماده ۱۱ تعرفه خدمات شهرداري سرخه به استثناء بند (ب)، مواد ۲۸ و ۳۱ تعرفه عوارض شهرداري سمنان، ماده ۱۳ تعرفه عوارض شهرداري گرمسار، جزء ۲ ماده ۷ تعرفه عوارض شهرداري مجن و مواد ۲۲ و ۳۵ تعرفه عوارض مهديشهر كه جملگي جهت اجرا در سال ۱۳۹۸ و در رابطه با عوارض تفكيك عرصه اراضي و اعيان ساختمانها و عوارض براي كسري حدنصاب تفكيك وضع شده‌اند، خلاف قانون و خارج از حدود اختيار هستند و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و مواد ۱۳ و ۸۸ قانون تشكيلات و آيين دادرسي ديوان عدالت اداري مصوب سال ۱۳۹۲ از تاريخ تصويب ابطال مي‌شوند.

رئيس هيأت عمومي ديوان عدالت اداري - حكمتعلي مظفري

شماره ۹۹۰۱۶۰۶

بسمه تعالي

جناب آقای اکبرپور

رئيس هيأت‌مديره و مديرعامل محترم روزنامه رسمي جمهوري اسلامي ايران

يك نسخه از رأي هيأت عمومي ديوان عدالت اداري به شماره دادنامه ۱۴۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۵۲۴ مورخ ۱۴۰۰/۶/۹ با موضوع: «بند ج شيوه‌نامه اجرائي پرداخت فوق‌العاده محروميت از مطب دانشگاه علوم پزشكي مشهد در قسمتي كه مبادرت به تضييق دايره شمول آن كرده ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمي به پيوست ارسال مي‌گردد.

مدير كل هيأت عمومي و هيأتهاي تخصصي ديوان عدالت اداري - يداالله اسمعيلي فرد

تاريخ دادنامه: ۱۴۰۰/۶/۱۶ شماره دادنامه: ۱۵۲۴ شماره پرونده: ۹۹۰۱۶۰۶

مرجع رسيدگي: هيأت عمومي ديوان عدالت اداري

شاكي: خانم منيره عباسپور

موضوع شكايست و خواسته: ابطال بند (ج) شيوه‌نامه اجرائي پرداخت فوق‌العاده محروميت از مطب دانشگاه علوم پزشكي مشهد ۲- الزام به پرداخت فوق‌العاده محروميت از مطب

گردش كار: شاكي به موجب دادخواست و لايحه تكميلي ابطال بند (ج) شيوه‌نامه اجرائي پرداخت فوق‌العاده محروميت از مطب دانشگاه علوم پزشكي مشهد و الزام به پرداخت فوق‌العاده محروميت از مطب را خواستار شده است و در جهت تبين خواسته اعلام كرده است كه:

" به استحضار مي‌رساند با استناد به اجرائي بند ۱۴ ماده ۵۴ آيين‌نامه استخدامي كاركنان غيرهيأت علمي دستورالعمل برقراري فوق‌العاده حق محروميت از مطب در هيأت امنا مطرح و با تاكيد و تسري ضوابط مربوط به قانون اجازه پرداخت حق محروميت از مطب مصوب ۱۳۶۶/۹/۲۲ مجلس شوراي اسلامي كه اصل دستورالعمل به پيوست مي‌باشد. همچنين به پيوست رأي هيأت ديوان عدالت اداري به شماره ۱۷۴۷- ۱۳۹۷/۸/۱۵ با موضوع شكوايي مشابه به حضور تقديم مي‌گردد. لذا با توجه به اينكه دانشگاه علوم پزشكي مشهد بر اساس شيوه‌نامه تنظيمي دانشگاه دايره شمول افراد براي دريافت حق محروميت از مطب رامحدود به افراد خاص كرده است. با توجه به اينكه اينجانب جانباز ۳۰٪ خواهر شهيد و فرزند جانباز كارمند رسمي باپست كارشناس مسئول امور دارويي با سابقه ۱۸ سال خدمت در بيمارستان روانپزشكي ابن سينا و دكتر حجازي مشهد با سخت‌ترين شرايط كار و حداقل امكانات كه فاقد داروخانه مستقل از سيستم دولتي مي‌باشم و طبق نص صريح قانون مشمول دريافت حق محروميت از مطب مي‌باشم لذا خواهشمند است مساعدت لازم را در اين موضوع نموده و تقاضاي ابطال شيوه‌نامه اجرائي ابلاغي از سوي دانشگاه علوم پزشكي و متعاقباً پرداخت معوقات و فوق‌العاده محروميت از مطب را دارم."

۲- متن مقررره مورد شكايست به شرح زير است:

"ج) مشمولين

شاغلين گروه پزشكي و غيرپزشكي (ماده‌هاي يك و دو بند الف شيوه‌نامه) كه داراي رابطه استخدامي رسمي - رسمي آزمائشي - پيماني و قرارداد كار معين مي‌باشند به قرار ذيل:

۱- كليه روسا و معاونين ايشان، مشاورين، مديران - معاون مدير، رئيس اداره يا گروه، كارشناس مسئول شاغل در حوزه رياست و ستاد معاونت‌هاي رياست دانشگاه و دانشكده‌ها

۲- مدير شبكه، معاون مدير شبكه (معاون بهداشتي و معاون درمان)، پزشك اپيدميولوژيست شبكه، كارشناس مسئول امور دارويي شبكه، روسا و مديران بيمارستانهاي شهرستان

۳- روسا و مديران بيمارستان‌هاي شهرستان مشهد

۴- روسا و معاونين مراكز بهداشت پنجگانه مشهد، پزشك اپيدميولوژيست مركز، كارشناس مسئول امور دارويي مركز

۵- شاغلين در مراكز ارتباطات فوريت‌هاي پزشكي ۱۱۵ - و MCMC (مركز پايش مراقبت‌هاي درماني) به شرط اشتغال تمام وقت. ضمناً فوق‌العاده محدوديت از مطب به كارمندان ذيل تعلق نمي‌گيرد:

متعهدين خدمت كه در برنامه تحول نظام سلامت بصورت تمام وقت فعال باشند.

مشمولين طرح پزشك خانواده

مشمولين خدمت طرح پزشكان و پيراپشكان "

علي رغم ابلاغ دادخواست و ضمائم آن به دانشگاه علوم پزشكي مشهد، تا زمان رسيدگي به پرونده در جلسه هيأت عمومي ديوان عدالت اداري پاسخي از آن دانشگاه واصل نشده است.

دارای صلاحیت در قیمت گذاری املاک متقاضی دریافت پروانه ساخت و «اخذ بخشی از املاک روستاییان (۱۰ درصد ارزشی که بنیاد مسکن برای اراضی روستایی تعیین می‌کند) در قبال موافقت با تغییر کاربری یا ورود اراضی به محدوده روستا» می‌داند که با رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در رأی فوق‌الذکر ابطال گردیده است.

علی‌هذا باتوجه به اینکه بنیاد مسکن به عنوان مؤسسه عمومی غیردولتی از شمول ماده ۴ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت خارج است و با توجه به اینکه شیوه‌نامه تعیین این حقوق مستنداً به تبصره بند (ب) ماده ۵ قانون منع فروش و واگذاری اراضی فاقد کاربری مسکونی مصوب ۱۳۸۱/۵/۶ و ماده ۴ قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن مصوب ۱۳۸۷ به تصویب رسیده و استانداری استان اصفهان دارای صلاحیت قانونی برای وضع مقرر و شیوه‌نامه نحوه دریافت حق تفکیک اراضی روستایی نیستند. لذا درخواست ابطال شیوه‌نامه مورد اعتراض اصرداری از سوی استانداری استان اصفهان را از آن مقام محترم می‌نمایم. گفتنی است در حال حاضر بنیاد مسکن انقلاب اسلامی فلاورجان طبق شیوه‌نامه یادشده از سوی استانداری، مجدداً ضوابط بخشنامه ابطال شده فوق‌الذکر را با بیان دیگری در مقابل اقبال آسب پذیر و مستضعف روستایی اجرا کرده و به صورت غیرقانونی از آنها دریافت وجوه کلان می‌نماید. لذا با تقدیم این شکایت از آن مقام درخواست می‌نمایم دستور فرمایید وفق بند ۱ ماده ۱۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲/۳/۲۵ ابطال شیوه‌نامه مورد اعتراض مورد عنایت قرار گیرد.

متن مقرر مورد اعتراض به شرح زیر است:

«به استناد ماده ۴ قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن و با توجه به تبصره ذیل بند (ب) ماده ۵ قانون منع فروش و واگذاری اراضی فاقد کاربری مسکونی و بند ۱۰ و تبصره ذیل ماده ۷۸ قانون تشکیلات و وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵/۳/۱ و اصلاحات بعدی مورخ ۱۳۹۶/۴/۲۰ و مستند به ماده ۱۹ اساسنامه بنیاد مسکن و شیوه‌نامه مصوب شورای مرکزی بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، اصلاحیه شیوه‌نامه تفاهم با مالکین متقاضی دریافت خدمات فنی در روستاها به شماره ۱۹۴/۴/ص - ۱۳۹۹/۶/۳۰ و با توجه به جلسات هماهنگی برگزار شده فیما بین دفتر امور روستایی و شوراهای استانداری و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان اصفهان تفاهم‌نامه سال ۱۳۹۸ مورد بازبینی و با انجام اصلاحات به شرح زیر تدوین و تنظیم گردد. ۱- مقرر گردید درخواست تفکیک پلاک توسط متقاضی به دهیاری به همراه مدارک مورد نیاز شامل مدارک شناسایی و مدارک مالکیت (سند شش دانگ یا مشاعی و قولنامه‌های عادی) نقشه موقعیت محل را جهت تشکیل پرونده به دهیاری تحویل و سپس از طریق بخشداری و یا فرمانداری جهت تأیید فنی طرح و دریافت خدمات فنی با هماهنگی فرمانداری و رعایت شیوه‌نامه و ماده ۷۸ قانون مزبور، به بنیاد مسکن انقلاب اسلامی شهرستان ارسال گردد.

تبصره: مقرر شد در خصوص روستاهای فاقد دهیاری و دارای طرح تعیین محدوده فرایند تشکیل پرونده و ارسال مدارک به بنیاد مسکن توسط بخشداری انجام گردد.

۲- تفکیک پلاک جهت فرزندان فاقد مسکن برای یک نوبت پلاک جهت اراضی با مساحت تا ۵۰۰ مترمربع با رعایت حدنصاب تفکیک معاف از پرداخت هزینه خدمات فنی می‌باشد.

۳- تفکیک پلاک مربوط به افراد تحت پوشش نهادهای حمایتی شامل کمیته امداد امام خمینی بهزیستی، بنیاد شهید و امور ایثارگران با ۸۰ درصد هزینه ارائه خدمات فنی موضوع بند ۹ تعیین خواهد شد.

۴- نحوه محاسبه هزینه ارائه خدمات فنی بر اساس شیوه‌نامه بنیاد مسکن انقلاب اسلامی به شماره ۲۱۹۲/ص - ۱۳۹۹/۶/۳۰ می‌باشد.

۵- نحوه هزینه کرد درآمد حاصل از ارائه خدمات فنی تفکیک بر اساس تبصره ۳ بند (ب) شیوه‌نامه اقدام می‌گردد.

۶- در خصوص واریز وجوه محاسبه شده مقرر شد حسابی به صورت خاص توسط مدیر بنیاد مسکن انقلاب اسلامی شهرستان تشخیص داده شود و در خصوص تعیین تکلیف سهم اراضی ناشی از تفاهم‌نامه با مالکین و یا برداشت وجوه حاصله نیز صرفاً براساس صورتجلسه فیما بین فرمانداری، بخشداری و مدیر بنیاد مسکن انقلاب اسلامی شهرستان انجام گردد و منحصرً جهت انجام امور عمرانی همان روستا و در سایر موارد به تشخیص فرماندار هزینه خواهد شد.

۷- صورت مالی حساب مورد نظر هر شهرستان به صورت گزارش‌های فصلی از طرف بنیاد مسکن شهرستان در اختیار فرمانداری و از طرف بنیاد مسکن استان در اختیار دفتر امور روستایی استانداری قرار خواهد گرفت.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۶/۱۶ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

الف - با توجه به اینکه بر مبنای بند (۱۴) ماده (۵۴) آیین‌نامه اداری و استخدامی کارمندان غیرهیأت علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور مصوب سال ۱۳۹۱: «مؤسسه مجاز است به دارندگان مدرک دکتری در رشته‌های گروه پزشکی (پزشکی، دندانپزشکی، دامپزشکی، داروسازی و علوم آزمایشگاهی) که تمام وقت برابر مقررات در واحدهای مختلف مؤسسه شاغل می‌باشند، مشروط به اینکه در مراکز تشخیصی، آموزشی، درمانی، مطب، داروخانه، آزمایشگاه، بیمارستان، درمانگاه و سایر واحدهای بخش خصوصی و خیریه و ... به فعالیت انتفاعی تخصصی اشتغال نداشته باشند، فوق‌العاده حق محرومیت از مطب پرداخت نماید. تا تصویب دستورالعمل مربوط توسط هیأت امناء، مبلغ فوق‌العاده محرومیت از مطب، برابر ضوابط قبلی همچنان قابل پرداخت می‌باشد» و از سوی دیگر با عنایت به اینکه هیأت امنای دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان خراسان رضوی براساس اختیار ناشی از بند «ب» ماده (۲۰) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۸۹ که در ماده (۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب سال ۱۳۹۵ نیز تکرار و تنفیذ شده، به شرح ماده واحده موضوع دستورالعمل برقراری فوق‌العاده محرومیت از مطب کارکنان غیرهیأت علمی، تصریحاً افراد مشمول بهره‌مندی از فوق‌العاده مذکور را مشخص کرده و تشخیص شرایط و افراد مشمول ماده واحده را برعهده رئیس مؤسسه نهاده است، فلذا بند «ج» شیوه‌نامه اجرایی پرداخت فوق‌العاده محرومیت از مطب دانشگاه علوم پزشکی مشهد در قسمتی که مبادرت به تضییق دایره شمول آن کرده، خلاف قوانین و مقررات مذکور و خارج از حدود اختیار مرجع تصویب‌کننده تشخیص می‌شود و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ ابطال می‌شود.

ب - در خصوص خواسته دیگر شاکای مبنی بر الزام به پرداخت فوق‌العاده محرومیت از مطب، نظر به موردی بودن آن، جهت رسیدگی به شعبه دیوان عدالت اداری ارجاع می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

شماره ۵۴۳۰۰۰۰

۱۴۰۰/۷/۱۸

بسمه تعالی

جناب آقای اکبر پور

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۴۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۵۲۵ مورخ ۱۴۰۰/۶/۱۶ با موضوع: «شیوه‌نامه تفاهم با مالکین متقاضی دریافت خدمات فنی در روستاها ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی‌فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۶/۱۶ شماره دادنامه: ۱۵۲۵ شماره پرونده: ۵۴۳۰۰۰۰

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکای: آقای امید سلیمی بنی

موضوع شکایت و خواسته: ابطال شیوه‌نامه تفاهم با مالکین متقاضی دریافت خدمات فنی در روستاها

گردش کار: شاکای به موجب دادخواستی ابطال شیوه‌نامه تفاهم با مالکین متقاضی دریافت خدمات فنی در روستاها را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده است که:

«به استناد این شیوه‌نامه بنیاد مسکن انقلاب اسلامی در شهرستان‌های مختلف از جمله شهرستان فلاورجان، مجدداً ضوابط تبصره ۳ بند ۷ شیوه‌نامه تفاهم با مالکین متقاضی تفکیک اراضی روستایی بنیاد مسکن انقلاب اسلامی در خصوص تملک اراضی روستایی، که در رأی شماره ۱۴۴۳-۱۳۹۸/۷/۱۶ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری ابطال شده است را مجدداً با ساز و کار جدیدی برقرار ساخته‌اند و همچنان بر خلاف حق اقدام به اخذ وجوه غیرقانونی از روستاییان که جزو مستضعف‌ترین اقشار هستند می‌نمایند. بر این اساس بنیاد مسکن شهرستان فلاورجان مطابق با این شیوه‌نامه ابطال شده مجدداً

گردش کار: ۱- شاکي به موجب دادخواستی ابطال ماده ۱۷ تعرفه عوارض محلی سال ۱۴۰۰ شورای اسلامی شهر مرند را به ادعای مغایرت با دادنامه‌هایی از هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در اجرای ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ را خواستار شده است.

۲- متن مقرر در مورد شکایت به شرح زیر است:

” ماده ۱۷ - ضوابط احداث پارکینگ:

پیش‌بینی و تأمین پارکینگ در ساختمانها الزامی بوده و بایستی مطابق ضوابط طرح جامع یا هادی یا تفصیلی و در اجرای ماده ۱ قانون توسعه حمل و نقل و مدیریت مصرف سوخت و آیین‌نامه اجرایی آن نسبت به ایجاد پارکینگ اقدام گردد.

تبصره ۱: در صورت تبدیل پارکینگ ساختمانهای دارای پروانه به استفاده غیرپارکینگ، موضوع باید توسط کمیسیون ماده ۱۰۰ رسیدگی و با توجه به قانون و اهمیت و ضرورت موضوع و مفاد پروانه، رأی برگشت به حالت اولیه و قلع آثار تبدیلی صادر گردد. در صورتی که بر خلاف آن توسط کمیسیون ماده ۱۰۰ ابقاء و عدم امکان ایجاد پارکینگ در قسمت دیگر ساختمان نباشد علاوه بر اعتراض به رأی بدوی توسط شهرداری و در صورت صدور رأی تجدیدنظر (قطعی) و تأیید رأی بدوی یا ابقای تخلف مذکور برابر رأی کمیسیون اجرا خواهد شد.

ساختمان‌هایی که بدون تأمین پارکینگ به صورت غیرمجاز (مازاد یا فاقد پروانه) احداث شوند مشمول مقررات این ماده و عوارض ابقای اعیانی‌ها خواهد بود.

تبصره ۲: شهرداریها موظفند هر نوع درآمد حاصل از این ماده را به حساب جداگانه‌ای واریز و صرفاً جهت احداث پارکینگ‌های عمومی هزینه نمایند.

هزینه تأمین پارکینگ در هر شهرداری با رعایت ضوابط شهرسازی و از جمله نامه ارسالی از سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور به شماره ۴۷۵۳۱ مورخ ۹۷/۹/۲۷ در مورد موارد استثنایی اخذ هزینه پارکینگ و واریز آن به حساب ویژه پارکینگ به شرح زیر:

۱- مستلزم قطع درختان کهنسال

۲- در میادین و خیابانهای شریانی

۳- عرض کوچه و عرض قطعه

۴- فرم و شیب و زمین

۵- بازارهای قدیمی اعم از سرا و تیمچه‌ها

در موارد استثنایی (فوق) که امکان ایجاد و احداث پارکینگ و یا استفاده از آن با توجه به شرایط امکان پذیر نباشد وصول هزینه عدم تأمین پارکینگ طی درخواست متقاضی به شهرداری مبنی بر آمادگی مالک بر مصالحه فیما بین در خصوص این موضوع و سلب اعتراض در آینده از خود با تسلیم تعهد محضری و تأیید کارشناس رسمی دادگستری و کارشناس شهرداری با تنظیم صلح نامه‌ای معوض غیرقابل اسقاط در تملک املاک شهرداری با فرمول برای مسکونی $(P + 30/1000) \times 30 \times 400$ و تجاری $(2P + 30/1000) \times 3 \times 400$ به طوری که حداقل هزینه یک واحد عدم تأمین پارکینگ در مسکونی $120/000/000$ ریال و در تجاری $200/000/000$ ریال کمتر نخواهد بود اقدام نماید. شایان ذکر است در خصوص قطعات (میلاد، بعثت و ولیعصر) که درخواست پروانه نمایند و امکان تأمین پارکینگ میسر نباشد با رعایت مفاد این ماده طبق فرمول تجاری اقدام و موضوعیت «حداقل» در این ماده قابل اعمال نبوده و همچنین در محاسبه عوارض عدم امکان ایجاد پارکینگ در کوی‌های یاد شده با فرمول‌های این ماده، حداقل P پیش‌بینی شده در ماده ۵ تعرفه قابل اعمال نمی‌باشد. شهرداری مجاز به صدور پروانه ساختمانی بدون تأمین فضای باز نیست. مگر با درخواست مالک و مصالحه با صاحب ملک با فرمول $40P$ برای هر متر کسری فضای باز اقدام خواهد شد و مصرف آن صرفاً جهت احداث فضاهای باز شهری و پارکینگ‌های عمومی هزینه می‌گردد.

۳- رئیس دیوان عدالت اداری پس از بررسی، موضوع را در اجرای ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری به جهت مغایرت با دادنامه‌های هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره ۱۳۵۴-۱۳۹۵/۱۲/۱۷، ۱۱۸۶-۱۳۹۹/۱۰/۲ و ۱۱۶-۱۳۹۲/۲/۲۳ به هیأت عمومی دیوان عدالت اداری ارجاع و در راستای حکم مقرر در این ماده قانونی از شورای اسلامی شهر مرند درخواست شد نماینده خود را جهت شرکت در هیأت عمومی معرفی کند و در همین رابطه آقایان جعفر حق جو (رئیس شورای اسلامی شهر مرند) و اصغر فضل زاده (نماینده حقوقی شورای اسلامی شهر مرند) جهت دفاع از مصوبه شورای اسلامی شهر مرند در جلسه هیأت عمومی شرکت کردند. هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۶/۱۶ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

براساس ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲: «چنانچه مصوبه‌ای در هیأت عمومی ابطال شود، رعایت مفاد رأی هیأت عمومی

۸- با توجه به اینکه در این تفاهم‌نامه محوریت تفکیک اراضی بنیاد مسکن تعیین شده است اخذ مصوبات از دفتر مرکزی و پاسخگویی به مراجع نظارتی و مسئولین اقدامات اجرایی نیز به عهده آن بنیاد می‌باشد.

۹- اعتبار این تفاهم‌نامه به مدت یک سال می‌باشد و پس از ارزیابی عملکرد یکساله در صورت لزوم با توافق طرفین تمدید خواهد شد. - معاون امور عمرانی و استانداری - مدیرکل دفتر امور روستایی و شوراهای استانداری - مدیرکل بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان اصفهان

مدیرکل دفتر بازرسی، مدیریت عملکرد و امور حقوقی استانداری اصفهان به موجب لایحه شماره ۲۰/۱۴/۲۵۵۰۹ - ۲۰/۳/۲۰ - ۱۴۰۰/۳/۲۰ توضیح داده است که:

” در خصوص شکایت آقای امید سلیمی بنی به استحضار می‌رساند، پس از صدور رأی شماره ۱۴۴۳-۱۳۹۸/۷/۱۶ از سوی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری و ابطال تبصره ۳ بند ۷ شیوه‌نامه تفاهم با مالکین متقاضی تفکیک اراضی روستایی، موضوع از طریق بنیاد مسکن انقلاب اسلامی کشور در معاونت قضایی در امور اقتصادی، اراضی و شهرسازی آن دیوان پیگیری و پس از اصلاح شیوه‌نامه مذکور طی شماره ۴۱۹۴-۱۳۹۹/۶/۳۰ به کلیه استانها جهت اجرا ابلاغ و متعاقب این امر و مطابق قوانین و مقررات جاری، شیوه‌نامه معترض‌عنه در تاریخ ۱۳۹۹/۱۱/۸ طی شماره ۱۰۶۱۷۸ با حضور نمایندگان سازمان بازرسی کل کشور و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان تدوین و به کلیه فرمانداری‌ها ابلاغ گردید. علی‌الحال با عنایت به مشروحه فوق‌الاشعار و اینکه تدوین شیوه‌نامه جدید با هماهنگی ایجاد شده فی مابین بنیاد مسکن انقلاب اسلامی کشور و دیوان عدالت اداری تدوین و ابلاغ شده، لذا صدور رأی شایسته مبنی بر رد شکایت شاکي مورد استدعا می‌باشد.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۶/۱۶ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

با وجود اینکه هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به موجب رأی شماره ۱۴۴۳-۱۳۹۸/۷/۱۶ خود اعلام کرده است که حکم مقرر در تبصره بند (ب) ماده ۵ قانون منع فروش و واگذاری اراضی فاقد کاربری مسکونی مصوب سال ۱۳۸۱ و ماده ۴ قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن مصوب سال ۱۳۸۷ متضمن اعطای صلاحیت و اختیاری به بنیاد مسکن انقلاب اسلامی برای اخذ بخشی از املاک مردم در قبال موافقت با تغییر کاربری یا ورود اراضی به محدوده روستا نیست، ولی مجدداً شیوه‌نامه تفاهم با مالکین متقاضی دریافت خدمات فنی در روستاها مستند به مواد قانونی مذکور به تصویب رسیده و با عنایت به اینکه بر مبنای احکام مقرر در موازین قانونی یادشده اختیاری به دولت و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی داده نشده است تا نسبت به دریافت هزینه ارائه خدمات فنی در ازای تفکیک پلاک و سایر وظایف مقرر در مواد مذکور اقدام نمایند، بنابراین از این جهت وضع شیوه‌نامه تفاهم با مالکین متقاضی دریافت خدمات فنی در روستاها خارج از اختیار مرجع تصویب‌کننده آن بوده و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

شماره ۰۰۰۱۱۲۰

۱۴۰۰/۷/۱۸

بسمه تعالی

جناب آقای اکبر پور

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۴۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۵۲۶ مورخ ۱۴۰۰/۶/۱۶ با موضوع: «ماده ۱۷ تعرفه عوارض محلی سال ۱۴۰۰ شورای اسلامی شهر مرند در قسمت عوارض کسر پارکینگ از تاریخ تصویب ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۶/۱۶ شماره دادنامه: ۱۵۲۶ شماره پرونده: ۰۰۰۱۱۲۰

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکي: آقای صمد نجفی یالدوری

موضوع شکایت و خواسته: ابطال ماده ۱۷ تعرفه عوارض محلی سال ۱۴۰۰

شورای اسلامی شهر مرند در قسمت عوارض کسر پارکینگ

تعرفه شماره ۲۴- بهای خدمات احداث پارکینگ برای واحدهای مسکونی، تجاری، اداری و غیره
مورد عمل برای سال ۱۴۰۰

ردیف	بهای خدمات	ماخذ و نحوه محاسبه عوارض	منشاء قانونی	توضیحات
۱	مسکونی تا سه طبقه تک واحدی و چند واحدی	۷۵ P	بند ۱۶ ماده ۸۰ قانون موسوم به شوراها و بنصره ۱ ماده ۵۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده	تبصره ۱- با توجه به اینکه بر اساس ضوابط طرحهای توسعه شهری احداث و تأمین پارکینگ برای ساختمانها ضروری می‌باشد. شهرداریها مکلفند مالکین را ملزم به تأمین یا احداث پارکینگ در همان ساختمان یا در محل دیگری در محدوده شهر (با تأیید شهرداری) نمایند. تبصره ۲- در موارد استثنا منطبق با بخشنامه شماره ۳۴۳/۱۳۹۷-۷۱/۳۳ وزارت کشور از جمله موارد ذیل شهرداری می‌تواند بر اساس ضوابط طرحهای توسعه شهری یا مجوز مراجع قانونی (کمیسیونهای ماده ۵ یا کمیته‌های فنی طرحهای هادی) بدون تأمین پارکینگ، پروانه ساختمانی صادر نماید. ۱- ساختمان در بر خیابانهای سریع السیر به عرض ۴۵ متر و بیشتر قرار داشته و دسترسی به محل اتومبیل رو نداشته باشد. ۲- ساختمان در فاصله یکصد متری تقاطع خیابانهای با عرض ۲۰ متر و بیشتر واقع شده و دسترسی به محل اتومبیل رو نداشته باشد. ۳- ساختمان در محلی قرار گرفته باشد که ورود به پارکینگ مستلزم قطع درختان کهن باشد که شهرداری اجازه قطع آن را نداشته است. ۴- ساختمان در بر کوچه‌هایی قرار گرفته باشد که به علت عرض کم کوچه، امکان عبور اتومبیل نباشد. ۵- ساختمان در بر معبری قرار گرفته باشد که به علت شیب زیاد، احداث پارکینگ در آن از نظر فنی مقدور نباشد. تبصره ۲- شیب مقرر در بند ۵ بر اساس ضوابط فنی و شهرسازی تعیین می‌گردد. تبصره ۳- شهرداریها مکلفند عوارض دریافتی از پارکینگهای تأمین نشده را برای احداث پارکینگهای عمومی هزینه نمایند. تبصره ۵- بر اساس رأی قطعی شماره ۱۴۸۱-۱۴۷۷ مورخ ۸۶/۱۲/۱۳ مورخ ۱۴۷۷-۱۴۸۱-۱۴۷۷ مورخ ۸۶/۱۲/۱۳ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری نظر به اینکه قانونگذار به شرح تبصره ۶ ماده ۱۰۰ قانون شهرداری تکلیف عدم رعایت پارکینگ و یا کسری آن را معین و متخلف را بر اساس رأی کمیسیونهای مقرر در آن ماده به پرداخت جریمه محکوم نموده وصول عوارض در مورد عدم رعایت پارکینگ و یا کسری آن خلاف هدف و حکم مقنن است.
۲	مسکونی از سه طبقه به بالا تک واحدی و چند واحدی	۹۴ P		
۳	تجاری	۱۳۵ P		
۴	اداری	۱۲۴ P		
۵	سایر کاربریها	۱۱۲/۵ P		بهای خدمات تأمین پارکینگ، هر واحد از ۱۵۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال کمتر نباشد و از ۲۵۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال بیشتر نباشد

۳- رئیس دیوان عدالت اداری پس از بررسی، موضوع شکایت و خواسته در اجرای ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲، با توجه به مغایرت با دادنامه‌های شماره ۱۱۷۹ و ۱۱۸۰ - ۱۳۹۶/۱۱/۱۷ به هیأت عمومی دیوان عدالت اداری ارجاع کرد و در راستای حکم این ماده قانونی از شورای اسلامی شهر شازند درخواست شد نماینده خود را جهت شرکت در جلسه هیأت عمومی دیوان عدالت اداری معرفی کند و در همین راستا نماینده‌های آن شورا، آقایان سعید زمانی (سرپرست واحد درآمد) و رمضان نجمی (رئیس شورای اسلامی) شهر شازند جهت دفاع از مصوبه در جلسه هیأت عمومی حاضر شدند.
هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۶/۱۶ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

براساس ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲: «چنانچه مصوبه‌ای در هیأت عمومی ابطال شود، رعایت مفاد رأی هیأت عمومی در مصوبات بعدی، الزامی است. هرگاه مراجع مربوط، مصوبه جدیدی مغایر رأی هیأت عمومی تصویب کنند، رئیس دیوان موضوع را خارج از نوبت بدون رعایت مفاد ماده ۸۳ این قانون و فقط با دعوت نماینده مرجع تصویب‌کننده، در هیأت عمومی مطرح می‌نماید.» با توجه به اینکه براساس رأی متعدد هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از جمله دادنامه‌های شماره ۱۱۷۹ - ۱۳۹۶/۱۱/۱۷ و ۱۱۸۰ - ۱۳۹۶/۱۱/۱۷ مصوبات شوراهای اسلامی شهر در رابطه با اخذ کارمزد درخصوص استرداد عوارض ابطال شده است و براساس دادنامه‌های شماره ۵۹۳ - ۱۳۹۵/۹/۲، ۱۳۵۴ - ۱۳۹۵/۱۲/۱۷ و ۴۴۳ - ۱۳۹۶/۵/۱۰ این هیأت وضع عوارض برای کسری، حذف یا عدم تأمین پارکینگ توسط شوراهای اسلامی شهر مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات تشخیص و ابطال شده است، بنابراین تعرفه شماره ۱۷ از تعرفه بهای خدمات سال ۱۴۰۰ شهرداری شازند که تحت عنوان بهای خدمات استرداد وجوه به مؤدیان حاصل از انصراف به حساب شهرداری شورا اسلامی شازند رسیده و تعرفه شماره ۲۴ از تعرفه بهای خدمات سال ۱۴۰۰ شهرداری شازند که تحت عنوان بهای خدمات تأمین پارکینگ برای واحدهای مسکونی، تجاری، اداری و غیره به ازای هر مترمربع به تصویب شورای اسلامی شازند رسیده، برخلاف مفاد آرای صدرالذکر هیأت عمومی دیوان عدالت اداری است و به دلایل مذکور در دادنامه‌های فوق‌الاشاره خلاف قانون و خارج از حدود اختیار هستند و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و مواد ۱۳، ۸۸ و ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ از تاریخ تصویب ابطال می‌شوند.
رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

در مصوبات بعدی، الزامی است. هرگاه مراجع مربوط، مصوبه جدیدی مغایر رأی هیأت عمومی تصویب کنند، رئیس دیوان موضوع را خارج از نوبت بدون رعایت مفاد ماده ۸۳ این قانون و فقط با دعوت نماینده مرجع تصویب‌کننده، در هیأت عمومی مطرح می‌نماید.» با توجه به اینکه براساس رأی متعدد هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از جمله دادنامه‌های شماره ۱۱۶ مورخ ۱۳۹۲/۲/۲۳، ۱۳۵۴ مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۷ و ۱۱۸۶ مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۲ این هیأت وضع عوارض برای کسری، حذف یا عدم تأمین پارکینگ توسط شوراهای اسلامی شهر مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات تشخیص و ابطال شده است، بنابراین قسمت مربوط به عوارض کسر پارکینگ از ماده ۱۷ تعرفه عوارض محلی سال ۱۴۰۰ شهرداری مرنده که برخلاف مفاد آرای صدرالذکر هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به تصویب شورای اسلامی این شهر رسیده، به دلایل مذکور در دادنامه‌های فوق‌الاشاره خلاف قانون و خارج از حدود اختیار است و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و مواد ۱۳، ۸۸ و ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ از تاریخ تصویب ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

شماره ۰۰۰۱۳۰۹

۱۴۰۰/۷/۱۸

بسمه تعالی

جناب آقای اکبر پور

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۴۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۵۲۸ مورخ ۱۴۰۰/۶/۱۶ با موضوع: «تعرفه شماره ۱۷ و ۲۴ از تعرفه بهای خدمات سال ۱۴۰۰ شهرداری شازند از تاریخ تصویب ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۶/۱۶ شماره دادنامه: ۱۵۲۸ شماره پرونده: ۰۰۰۱۳۰۹

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکلی: آقای ایمان قوامی فرد

موضوع شکایت و خواسته: ابطال ۱- تعرفه شماره ۱۷ از تعرفه بهای خدمات

سال ۱۴۰۰ شهرداری شازند (تحت عنوان بهای خدمات استرداد وجوه به مؤدیان حاصل از انصراف به حساب شهرداری شازند)

۲- تعرفه شماره ۲۴ از تعرفه بهای خدمات سال ۱۴۰۰ شهرداری شازند (تحت عنوان بهای خدمات تأمین پارکینگ برای واحدهای مسکونی، تجاری، اداری و غیره به ازای هر مترمربع)

گردش کار: ۱- شاکلی به موجب دادخواستی ابطال ۱- تعرفه شماره ۱۷ از تعرفه بهای خدمات سال ۱۴۰۰ شهرداری شازند (تحت عنوان بهای خدمات استرداد وجوه به مؤدیان حاصل از انصراف به حساب شهرداری شازند) ۲- تعرفه شماره ۲۴ از تعرفه بهای خدمات سال ۱۴۰۰ شهرداری شازند (تحت عنوان بهای خدمات تأمین پارکینگ برای واحدهای مسکونی، تجاری، اداری و غیره به ازای هر مترمربع را در اجرای حکم مقرر در ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ با ادعای مغایرت با آرائی از هیأت عمومی دیوان عدالت اداری خواستار شده است.

۲- متن مقرر مورد اعتراض به شرح زیر است:

تعرفه شماره ۱۷ تعرفه بهای خدمات شهرداری شازند مورد عمل برای سال ۱۴۰۰

ردیف	نوع بهای خدمات	ماخذ و نحوه محاسبه بهای خدمات منشاء قانونی	توضیحات
۱	بهای خدمات استرداد وجوه به مؤدیان حاصل از انصراف به حساب شهرداری	بند ۱۶ ماده ۸۰ قانون موسوم به شوراها و تبصره ۱ ماده ۵۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده	مودیانی که قبل از مهلت مقرر در پروانه ساختمانی (بار اول) از احداث بنا صرف نظر نمایند و درخواست ابطال پروانه را داشته باشند شهرداری می‌تواند پس از کسر ۱۰٪ نسبت به عودت وجوه واریزی اقدام نماید و (عوارض نوسازی یا سطح شهر، آتش نشانی و فضای سبز) قابل استرداد نبوده و در خصوص وجوه واریزی به حساب آموزش و پرورش، نظام مهندسی، بیمه و غیره تعهدی ندارد.

شماره ۰۰۱۲۹۹

۱۴۰۰/۷/۱۸

بسمه تعالی

جناب آقای اکبرپور

رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۴۰۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۵۲۹ مورخ ۱۴۰۰/۶/۱۶ با موضوع: «بند ۲ تعرفه شماره ۳-۲۰ از تعرفه عوارض و بهای خدمات محلی سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ شورای اسلامی شهر زرین شهر از تاریخ تصویب ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۶/۱۶ شماره دادنامه: ۱۵۲۹ شماره پرونده: ۰۰۱۲۹۹

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکي: آقای ایمان قوامی فرد

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بند ۲ تعرفه شماره ۳-۲۰ از تعرفه عوارض و

بهای خدمات محلی سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ شورای اسلامی شهر زرین شهر

گردش کار: ۱- آقای ایمان قوامی فرد به موجب دادخواستی ابطال بند ۲ تعرفه شماره ۳-۲۰ از تعرفه عوارض و بهای خدمات محلی سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ شورای اسلامی شهر زرین شهر را در اجرای ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری به ادعای مغایرت با دادنامه‌هایی از هیأت عمومی دیوان عدالت اداری خواستار شده است.

۲- متن مقرره‌های مورد شکایت به شرح زیر است:

" الف - تعرفه عوارض محلی شهرداری زرین شهر

تعرفه شماره ۳-۲۰

تعرفه عوارض خدمات شهری

ردیف	نوع عوارض	نحوه محاسبه عوارض مصوب سال قبل	نحوه محاسبه عوارض مصوب بهمن ماه ۹۹	توضیحات
۱	عوارض توسعه خدمات آتش نشانی	عوارض ۰/۰۶٪ زیربنا و تراکم	عوارض ۰/۰۶٪ زیربنا و تراکم	تبصره ۱: عوارض این تعرفه هنگام صدور و در ساختمانی بدون پروانه پس از ابقاء بنا توسط کمیسیون ماده ۱۰۰ قابل وصول می‌باشد. تبصره ۲: کلیه املاکی که داخل حریم و یا داخل محدوده با کاربری عمومی یا بدون پروانه احداث می‌گردد پس از ابقاء بنا توسط کمیسیون ماده ۱۰۰، عوارض این تعرفه قابل وصول می‌باشد. تبصره ۳: وصول عوارض موضوع این تعرفه صرفاً عوارض زیربنا یا پذیره و تراکم می‌باشد و مشمول سایر عوارضات نخواهد شد. تبصره ۴: در صورت احداث بنا ملازم بر مساحت مندرج در پروانه و پس از ابقاء بنا توسط کمیسیون ماده ۱۰۰ این تعرفه برای مساحت اضافه شده محاسبه و قابل وصول می‌باشد.
۲	عوارض توسعه خدمات فضای سبز	عوارض ۰/۰۶٪ زیربنا و تراکم	عوارض ۰/۰۶٪ زیربنا و تراکم	

تعرفه عوارض محلی شهرداری زرین شهر

تعرفه شماره ۳-۲۰

تعرفه عوارض خدمات شهری

ردیف	نوع عوارض	نحوه محاسبه عوارض مصوب سال قبل	نحوه محاسبه عوارض مصوب بهمن ماه ۹۸	توضیحات
۱	عوارض توسعه خدمات آتش نشانی	عوارض ۰/۰۶٪ زیربنا و تراکم	عوارض ۰/۰۶٪ زیربنا و تراکم	تبصره ۱: عوارض این تعرفه هنگام صدور و در ساختمانی بدون پروانه پس از ابقاء بنا توسط کمیسیون ماده ۱۰۰ قابل وصول می‌باشد. تبصره ۲: کلیه املاکی که داخل حریم و یا داخل محدوده با کاربری عمومی یا بدون پروانه احداث می‌گردد پس از ابقاء بنا توسط کمیسیون ماده ۱۰۰، عوارض این تعرفه قابل وصول می‌باشد. تبصره ۳: وصول عوارض موضوع این تعرفه صرفاً عوارض زیربنا یا پذیره و تراکم می‌باشد و مشمول سایر عوارضات نخواهد شد. تبصره ۴: در صورت احداث بنا ملازم بر مساحت مندرج در پروانه و پس از ابقاء بنا توسط کمیسیون ماده ۱۰۰ این تعرفه برای مساحت اضافه شده محاسبه و قابل وصول می‌باشد.
۲	عوارض توسعه خدمات فضای سبز	عوارض ۰/۰۶٪ زیربنا و تراکم	عوارض ۰/۰۶٪ زیربنا و تراکم	

۳- رئیس دیوان عدالت اداری پس از بررسی، موضوع را در اجرای ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری با توجه به مغایرت با دادنامه‌های شماره ۷۴۶ - ۱۳۹۶/۸/۹، ۱۸۸ - ۱۳۹۸/۲/۱۷ و ۱۱۴۷ - ۱۳۹۹/۹/۲۵ به هیأت عمومی دیوان عدالت اداری ارجاع و در راستای حکم این ماده قانونی از شورای اسلامی شهر زرین شهر درخواست شد نماینده خود را جهت شرکت در جلسه هیأت عمومی دیوان عدالت اداری معرفی کند و در همین راستا آقای علی سلیمیان ریزی (رئیس شورای اسلامی شهر زرین شهر) جهت دفاع از مصوبه آن شورا در جلسه هیأت عمومی حاضر شد.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۶/۱۶ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

براساس ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲: «چنانچه مصوبه‌ای در هیأت عمومی ابطال شود، رعایت مفاد رأی هیأت عمومی در مصوبات بعدی، الزامی است. هرگاه مراجع مربوط، مصوبه جدیدی مغایر رأی هیأت عمومی تصویب کنند، رئیس دیوان موضوع را خارج از نوبت بدون رعایت مفاد ماده ۸۳ این قانون و فقط با دعوت نماینده مرجع تصویب‌کننده، در هیأت عمومی مطرح می‌نماید.» با توجه به اینکه براساس آرای متعدد هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از جمله دادنامه‌های شماره ۷۴۶ مورخ ۱۳۹۶/۸/۹، ۱۸۸ مورخ ۱۳۹۸/۲/۱۷ و ۱۱۴۷ مورخ ۱۳۹۹/۹/۲۵ این هیأت وضع عوارض و هزینه نگهداری فضای سبز ابطال شده است، بنابراین ردیف ۲ تعرفه شماره ۳-۲۰ از تعرفه عوارض محلی شهرداری زرین شهر که تحت عنوان عوارض توسعه خدمات فضای سبز به تصویب شورای اسلامی این شهر رسیده، برخلاف مفاد آرای صدرالذکر هیأت عمومی دیوان عدالت اداری بوده و به دلایل مذکور در دادنامه‌های فوق‌الاشاره خلاف قانون و خارج از حدود اختیار است و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و مواد ۱۳، ۸۸ و ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ از تاریخ تصویب ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

شماره ۰۰۱۰۷۶

۱۴۰۰/۷/۱۸

بسمه تعالی

جناب آقای اکبرپور

رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۴۰۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۵۳۰ مورخ ۱۴۰۰/۶/۱۶ با موضوع: «تبصره ۵ از فصل سوم سایر درآمدها از دفترچه تعرفه عوارض و بهای خدمات سال ۱۴۰۰ شورای اسلامی شهر هچیرود از تاریخ تصویب ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۶/۱۶ شماره دادنامه: ۱۵۳۰ شماره پرونده: ۰۰۱۰۷۶

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکي: آقای کاظم موسی زاده بناب

موضوع شکایت و خواسته: ابطال تبصره ۵ از فصل سوم سایر درآمدها از دفترچه

تعرفه عوارض و بهای خدمات سال ۱۴۰۰ شورای اسلامی شهر هچیرود

گردش کار: ۱- شاکي به موجب دادخواستی ابطال تبصره ۵ از فصل سوم سایر درآمدها از دفترچه تعرفه عوارض و بهای خدمات سال ۱۴۰۰ شورای اسلامی شهر هچیرود را به ادعای مغایرت با دادنامه‌هایی از هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در اجرای ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ را خواستار شده است.

۲- متن تعرفه مورد اعتراض به شرح زیر است:

" اخذ حق تفکیک برابر جدول زیر می‌باشد

عوارض تفکیک:

کاربری	مساحت تا ۵۰۰ متر	مازاد بر ۵۰۰ متر تا ۱۰۰۰ متر	مازاد بر ۱۰۰۰ متر تا ۲۰۰۰ متر	مازاد بر ۲۰۰۰ متر
مسکونی	٪۴	٪۵	٪۶	مطابق با مصوبه جلسه کمیسیون ماده ۱۰۱ شهرداری و شورای شهر
غیرمسکونی	٪۳	٪۴	٪۵	مطابق با مصوبه جلسه کمیسیون ماده ۱۰۱ شهرداری و شورای شهر

توسط استاندار استان گلستان مساعدت و همکاری که ریاست و کارگروه گندوم و آرد و نان استان می‌باشد صادر و به رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت اعلام گردیده ولی متأسفانه ریاست سازمان صنعت، معدن و تجارت گلستان برابر مصوب (۱-د) که آن هم مغایر با اصل ۱۳۸ بوده که طی این دادخواست ابطال بند (۱-د) مصوبه کمیسیون نظارت مورد استدعاست. ضمناً در همین رابطه توجه قضات را به دادنامه شماره ۸۰۷ - ۱۳۹۵/۱۰/۱۴ و تبصره ۱ ماده ۲۶ قانون نظام صنفی و تبصره ۲ ماده ۷ قانون برنامه چهارم توسعه معطوف می‌نمایم.

متن مقرر در شکایت به شرح زیر است:

" صدور پروانه کسب در خصوص نانوائی آزادپز (بدون آرد یارانه ای، نیمه یارانه ای) با رعایت ضوابط خاص پیوستی با درج مهر (فاقد سهمیه آرد) و اخذ تعهد محضری مبنی بر عدم تقاضای سهمیه آرد یارانه‌ای و نیمه یارانه‌ای بر روی پروانه کسب بلامانع می‌باشد. " در پاسخ به شکایت مذکور، رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان گلستان به موجب لایحه شماره ۱۳۹۳/۱۱/۲۸ - ۱۴۰۰/۱۱/۲۹ توضیح داده است که:

" با عنایت به ضوابط خاص ابلاغی مورخ ۱۳۹۷/۵/۴ وزیر وقت صنعت، معدن و تجارت در خصوص صدور پروانه کسب نانوائی (آزادپز و یارانه ای) و تاکید بر ضرورت جلوگیری از صدور بدون محدودیت مجوز نانوائی با توجه به پرداخت یارانه گندم به مصرف کنندگان و کشاورزان در قالب مابه التفاوت قیمت خرید تضمینی گندم و همچنین عدم امکان افزایش یارانه‌ها پس از اجرای قانون هدفمندسازی یارانه‌ها در سال ۱۳۸۹ و توجه به رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری (موضوع دادنامه شماره ۸۰۷۰۰۸۰۰۸۰۷۰۹۰۵۸۰۰۹۰۹۵۱۰۰۹۵۱۰۱۴) مبنی بر عدم محدودیت صدور مجوز نانوائی، کمیسیون نظارت مرکز استان به منظور اجرای قانون سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی مبنی بر عدم محدودیت صدور مجوز همچنین اجرای دادنامه هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۳۹۸/۹/۳۰ شرایط صدور پروانه کسب برای واحدهای صنفی نانوائی را فراهم آورده متقاضیان می‌بایست نسبت به تأمین آرد واحد صنفی خود اقدام می‌نمودند.

با عنایت به دادنامه شماره ۱۶۳۷ - ۱۳۹۹/۱۱/۷ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مبنی بر ابطال بندهای ۱ الی ۴ ضوابط ابلاغی مورخ ۱۳۹۷/۵/۴ وزیر وقت و نامه شماره ۶۰/۳۳۱۷۴۷ - ۱۴۰۰/۱۱/۸ معاونت بازرگانی داخلی وزارت، در خصوص ابلاغ دادنامه مذکور و صدور پروانه کسب نانوائی مقرر گردیده اتحادیه صنف ذیربط صرفاً در حدود قانون نظام صنفی و مقررات آن از جمله آیین‌نامه اجرایی ماده ۱۲ قانون نظام صنفی (موضوع نحوه صدور و تمدید پروانه کسب) مبادرت به اخذ درخواست متقاضیان و صدور پروانه کسب نموده و صدور پروانه کسب برای متقاضیان تحت هیچ عنوان تعهدی برای دولت به منظور تأمین ماده اولیه و تخصیص یا عدم تخصیص آرد ایجاد نخواهد نمود، لذا طرف داشتن پروانه کسب صرفاً مجوز قانونی صنفی تولید و عرضه نان برابر مقررات و تحت نظارت اتحادیه و سایر نهادهای نظارتی ذیربط بوده و طبقاً دارنده واحد خیابانی می‌بایست نسبت به تأمین آرد آزاد اقدام نماید. لازم به ذکر است با امعان نظر به بخشنامه اخیر وزارت متبوع و صدور مجوز برای کلیه متقاضیان (بدون تعهد به ارائه آرد یارانه ای) مصوبه مورخ ۱۳۹۸/۹/۳۰ (مورد درخواست خواهان مبنی بر ابطال) در خصوص تعهد متقاضی جهت تأمین آرد، کان لم یکن تلقی می‌گردد. لذا مراتب جهت استحضار و بهره‌برداری قضایی به حضور ایفاد می‌گردد.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۶/۱۶ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

هرچند با توجه به تکالیف دولت در مواد ۵ و ۶ قانون هدفمند کردن یارانه‌ها مصوب سال ۱۳۸۸ و تصویب‌نامه شماره ۵۱۲۵۲ت/۹۷۴۷۷ هـ - ۱۳۹۳/۸/۲۶ هیأت وزیران در خصوص تعیین میزان یارانه آرد و نان در قوانین بودجه سالانه و توسعه نانوائیهای صنعتی و آزادپز و آزادسازی تدریجی قیمت نان، دولت تعهد قانونی به تحویل آرد یارانه‌ای و نیمه یارانه‌ای به نانوائیهای تازه تأسیس ندارد، ولی با عنایت به اینکه براساس تبصره ۳ ماده ۷ قانون اجرای سیاستهای کلی اصل چهارم و چهارم قانون اساسی (اصلاحی مصوب ۱۳۹۳/۴/۱) که قانون حاکم در زمان صدور مقرر مورد اعتراض بوده است: «کلیه مراجعی که مجوز کسب و کار صادر می‌کنند، موظفند نوع، شرایط و فرآیند صدور، تمدید و لغو مجوزهایی که صادر می‌کنند را به همراه مبانی قانونی مربوطه ظرف مدت یک ماه پس از ابلاغ این قانون، تهیه و به هیأت مقررات زدایی و تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار مستقر در وزارت امور اقتصادی و دارایی ارسال کنند...» و اخذ تعهد محضری مبنی بر عدم تقاضای سهمیه آرد یارانه‌ای و نیمه یارانه‌ای در روند صدور مجوز برای تأسیس

۳- رئیس دیوان عدالت اداری پس از بررسی، موضوع را در اجرای ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری به جهت مغایرت با دادنامه‌های هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره ۳۱۵ - ۱۳۹۶/۴/۱۳، ۴۵۹ - ۱۳۸۹/۱۰/۲۰ و ۱۰۱۸ - ۱۳۹۳/۶/۱۷ به هیأت عمومی دیوان عدالت اداری ارجاع و در راستای حکم مقرر در این ماده قانونی از شورای اسلامی شهر هجیروود درخواست شد نماینده خود را جهت شرکت در هیأت عمومی معرفی کند و در همین رابطه آقایان مهدی طالبی ولنی (رئیس شورای اسلامی شهر هجیروود) و مهدی صمدی لرگانی (مسئول واحد حقوقی شهرداری شهر هجیروود) جهت دفاع از مصوبه شورای اسلامی شهر هجیروود در جلسه هیأت عمومی شرکت کردند.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۶/۱۶ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

براساس ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲: «چنانچه مصوبه‌ای در هیأت عمومی ابطال شود، رعایت مفاد رأی هیأت عمومی در مصوبات بعدی، الزامی است. هرگاه مراجع مربوط، مصوبه جدیدی مغایر رأی هیأت عمومی تصویب کنند، رئیس دیوان موضوع را خارج از نوبت بدون رعایت مفاد ماده ۸۳ این قانون و فقط با دعوت نماینده مرجع تصویب‌کننده، در هیأت عمومی مطرح می‌نماید.» با توجه به اینکه براساس آرای متعدد هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از جمله دادنامه‌های شماره ۴۵۹ - ۱۳۸۹/۱۰/۲۰، ۱۰۱۸ - ۱۳۹۳/۶/۱۷ و ۳۱۵ - ۱۳۹۶/۴/۱۳ این هیأت، وضع عوارض تفکیک عرصه کمتر از ۵۰۰ مترمربع توسط شوراهای اسلامی شهر خلاف قانون تشخیص و ابطال شده است، بنابراین تبصره ۵ فصل سوم سایر درآمدهای تعرفه عوارض و بهای خدمات سال ۱۴۰۰ شهرداری هجیروود که در رابطه با اخذ حق تفکیک در عرصه‌های کمتر از ۵۰۰ مترمربع به تصویب شورای اسلامی این شهر رسیده، برخلاف مفاد آرای صدرالذکر هیأت عمومی دیوان عدالت اداری بوده و به دلایل مذکور در دادنامه‌های فوق‌الاشاره خلاف قانون و خارج از حدود اختیار است و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و مواد ۱۳، ۸۸ و ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ از تاریخ تصویب ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

شماره ۹۹۰۳۳۲۶

۱۴۰۰/۷/۱۸

بسمه تعالی

جناب آقای اکبر پور

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۳۹۸/۹/۳۰ مورخ ۱۴۰۰/۶/۱۶ با موضوع: «مصوبه مورخ ۱۳۹۸/۹/۳۰ کمیسیون نظارت مرکز استان گلستان صرفاً از جهت ایجاد الزام به سپردن تعهد به منظور صدور پروانه کسب ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد. مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۶/۱۶ شماره دادنامه: ۱۵۳۱ شماره پرونده: ۹۹۰۳۳۲۶

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکلی: آقای محمد رحمتی

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بند ۱- د مصوبات کمیسیون نظارت مرکز استان گلستان مورخ ۱۳۹۸/۹/۳۰ ابلاغی به شماره ۱۲۸/۴/۵۶۳۰۹ - ۱۳۹۸/۱۰/۷ گردش کار: شاکلی به موجب دادخواست و لوائح تکمیلی ابطال بند ۱- د مصوبات کمیسیون نظارت مرکز استان گلستان مورخ ۱۳۹۸/۹/۳۰ ابلاغی به شماره ۱۲۸/۴/۵۶۳۰۹ - ۱۳۹۸/۱۰/۷ را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده است که:

" برابر اصل ۲۸: هر کس حق دارد شغلی را که بدان مایل است و مخالف اسلام و مصالح عمومی و حقوق دیگران نیست برگزیند و دولت موظف است بار عایت نیاز جامعه به مشاغل گوناگون برای همه افراد امکان اشتغال به کار و شرایط مساوی را برای احراز مشاغل نمایند که متأسفانه سازمان صنعت، معدن و تجارت استان گلستان برابر مصوبه کمیسیون نظارت طبق بند (۱-د) مصوبه مورخ ۱۳۹۸/۹/۳۰ و مستند به نامه شماره ۱۲۸/۴/۵۶۳۰۹ - ۱۳۹۸/۱۰/۷ درج مهر (فاقد سهمیه آرد) و اخذ تعهد محضری که موجب تضییع حق و حقوق مساوی شهروندی و مغایر و مخالف با متن و روح قوانین و اصل ۱۳۸ قانون اساسی بوده و از طرفی تخصیص سهمیه طی مساعدتهای لازم و مقتضی

۳- بند ۴۶ - ۴ آیین‌نامه تکمیلی تعرفه‌های برق که نامبرده درخواست ابطال آن را نموده نیز در راستای اجرای تکلیف قانونی فوق‌الذکر تدوین گردیده و به موجب آن مشترک حق دسترسی به اماکن خود جهت برقراری انشعاب برق، قرائت وسایل اندازه‌گیری، بازرسی وسایل اندازه‌گیری، سیم کشی و تعمیر و قطع خطوط انشعاب و ... را به نمایندگان قانونی شرکت واگذار نموده است بدیهی است بدون دارا بودن این اختیارات، انجام وظایف و تکالیف قانونی از سوی شرکتهای برق متعذر می‌گردد.

با عنایت به مراتب فوق اعمال حق قانونی مقرر در بند مورد اعتراض از سوی مأمورین شرکتهای برق که مأمورین خدمات عمومی محسوب می‌گردند، نه تنها از مصادیق تعرض به حقوق مالکانه اشخاص قلمداد نمی‌گردد، بلکه در تطابق کامل با قوانین و مقررات موجد حق مذکور و قاعده فقهی مسلم «اذن در شیء اذن به لوازم آن است» نیز می‌باشد، چرا که این حق دسترسی، لازمه و ابزار اصلی انجام وظیفه برق‌رسانی از سوی شرکتهای برق بوده و بدون پیش‌بینی آن انجام اموری چون برقراری انشعاب، سنجش مصرف مشترکین، تعمیر و نگهداری خطوط و ... سایر تکالیف محوله به شرکتهای برق امکان پذیر نمی‌گردد. علیهذا به استناد دلایل قانونی فوق‌الذکر و با تقدیم این لایحه، رد دعوای مطروحه به طرفیت این شرکت مورد استدعا می‌باشد.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۶/۱۶ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

اولاً: با توجه به اصل قانونی بودن جرایم و مجازاتها که در اصل سی و ششم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و ماده ۲ قانون مجازات اسلامی مصوب سال ۱۳۹۲ منعکس شده، تعیین جرم بودن یا نبودن یک فعل یا ترک فعل از شئون قانونگذار است و مقامات دولتی نمی‌توانند از طریق وضع مقررات اجرایی (ولو در قالب اخذ تعهد از اشخاص) نسبت به جرم انگاری یا نفی جرم بودن یک فعل یا ترک فعل اقدام نمایند. ثانیاً: براساس بند ۴ اصل یکصد و پنجاه و ششم قانون اساسی، قانونگذار اساسی با توجه به مقتضیات خاص حقوقی و قضایی حاکم بر موضوع تشخیص جرم و تعیین مجازات که باید برمبنای احراز عناصر سه‌گانه لازم برای تحقق جرم و تعیین مجازات متناسب برای مرتکب صورت بگیرد، کشف جرم و تعقیب و مجازات و تعزیر مجرمین را از وظایف قوه قضائیه اعلام کرده و در اصل سی و ششم قانون اساسی نیز حکم به مجازات و اجرای آن را تنها از طریق دادگاه صالح امکان پذیر دانسته است و مقامات دولتی حق ندارند از طریق وضع مقررات اجرایی در روند ایفای این مسئولیت مهم توسط قوه قضائیه و دادگاههای زیرمجموعه آن دخالت نمایند. ثالثاً: براساس ماده ۵۸۰ قانون مجازات اسلامی: «هر یک از مستخدمین و مأمورین قضایی یا غیرقضایی یا کسی که خدمت دولتی به او ارجاع شده باشد، بدون ترتیب قانونی به منزل کسی بدون اجازه و رضای صاحب منزل داخل شود، به حبس از یک ماه تا یک سال محکوم خواهد شد. مگر اینکه ثابت نماید به امر یکی از رؤسای خود که صلاحیت حکم را داشته است مکره به اطاعت امر او بوده، اقدام کرده است که در این صورت مجازات مزبور در حق امر اجرا خواهد شد و اگر مرتکب یا سبب وقوع جرم دیگری نیز باشد، مجازات آن را نیز خواهد دید و چنانچه این عمل در شب واقع شود مرتکب یا امر به حد اکثر مجازات مقرر محکوم خواهد شد.» رابعاً: براساس ماده ۱۵۲ قانون مجازات اسلامی که در فصل دوم بخش چهارم قانون مذکور و در رابطه با موانع مسئولیت کیفری وضع شده: «هرکس هنگام بروز خطر شدید فعلی یا قریب‌الوقوع از قبیل آتش سوزی، سیل، طوفان، زلزله یا بیماری به منظور حفظ نفس یا مال خود یا دیگری مرتکب رفتاری شود که طبق قانون جرم محسوب می‌شود، قابل مجازات نیست مشروط بر اینکه خطر را عملاً ایجاد نکند و رفتار ارتكابی با خطر موجود متناسب و برای دفع آن ضرورت داشته باشد» و با توجه به امکان استناد به ماده فوق در فرضی که مأمور دولت به ضرورت مرتکب جرم ورود غیرقانونی می‌شود، مبنایی برای وضع مقرره مورد شکایت و غیروارد اعلام کردن طرح شکایت و دعوا علیه شرکت توزیع برق و کارکنان آن با استناد به مواردی مانند ورود به عتق یا ورود غیرقانونی وجود ندارد. بنا به مراتب، قسمت اخیر بند ۴۶ - ۴ آیین‌نامه تکمیلی تعرفه‌های برق که براساس آن طرح شکایت و دعوا علیه شرکت توزیع برق و کارکنان آن با استناد به مواردی مانند ورود به عتق یا ورود غیرقانونی غیروارد اعلام شده، خلاف قانون و خارج از حدود اختیار مرجع تصویب‌کننده آن است و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

نانوایی دارای مبنای قانونی نیست، بنابراین مصوبه مورخ ۱۳۹۸/۹/۳۰ کمیسیون نظارت مرکز استان گلستان صرفاً از جهت ایجاد الزام به سپردن تعهد به منظور صدور پروانه کسب که مبنای قانونی ندارد، خلاف قانون و خارج از حدود اختیار است و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

شماره ۹۹۰۲۸۹۶

۱۴۰۰/۷/۱۸

بسمه تعالی

جناب آقای اکبر پور

رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۴۰۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۵۳۲ مورخ ۱۴۰۰/۶/۱۶ با موضوع: «قسمت اخیر بند ۴۶-۴ از آیین‌نامه تکمیلی تعرفه‌های برق وزارت نیرو ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۶/۱۶ شماره دادنامه: ۱۵۳۲ شماره پرونده: ۹۹۰۲۸۹۶

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکي: آقای محمدعلی آصفی راد

موضوع شکایت و خواسته: ابطال قسمت اخیر بند ۴۶ - ۴ از آیین‌نامه تکمیلی

تعرفه‌های برق وزارت نیرو به شماره سند ۱ مورخ ۱۳۷۵/۶/۱۰ و شماره تجدیدنظر ۳ مورخ ۱۳۷۹/۵/۲۶

گردش کار: شاکي به موجب دادخواستی ابطال قسمت اخیر بند ۴۶ - ۴ از آیین‌نامه تکمیلی تعرفه‌های برق وزارت نیرو به شماره سند ۱ مورخ ۱۳۷۵/۶/۱۰ و شماره تجدیدنظر ۳ مورخ ۱۳۷۹/۵/۲۶ را خواستار شده است و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده است که:

" احتراماً با توجه به بند ۴۶ - ۴ آیین‌نامه تعرفه‌های تکمیلی برق که در واقع نوع مصونیت برای کارکنان شرکت توزیع برق ایجاد کرده است و خلاف اصل ۲۲ قانون اساسی و ماده ۵۸۰ قانون مجازات اسلامی است. تقاضای ابطال بند ۴۶ - ۴ دسترسی اماکن در آیین‌نامه تعرفه تکمیلی برق که خلاف قانون است مورد استدعاست. " متن مقرر مورد شکایت به شرح زیر است:

" آیین‌نامه تکمیلی تعرفه‌های برق

بند ۴۶ - ۴ دسترسی به اماکن: مشترک حق دسترسی به اماکن خود به منظور برقراری انشعاب برق، قرائت وسایل اندازه‌گیری، بازرسی وسایل اندازه‌گیری، سیم کشی و سایر وسایل و تأسیسات مربوطه و همچنین تعمیر کردن و قطع نمودن انشعاب برق و برداشتن اموال متعلق به شرکت را به نمایندگان شرکت که هویتشان مشخص باشد اعطا می‌نماید. بنابراین برای موارد فوق طرح شکایات و ادعاهایی از قبیل ورود به عتق یا غیرقانونی به ملک غیرعلیه شرکت و کارکنان آن وارد نخواهد بود. "

در پاسخ به شکایت مذکور، مدیرکل دفتر حقوقی شرکت مدیریت تولید، انتقال و توزیع نیروی برق ایران به موجب لایحه شماره ۱۴۰۰/۷۰۱/۴۲۹ مورخ ۱۴۰۰/۴/۲ توضیح داده است که:

" ۱- شرکتهای برق در راستای خدمت‌رسانی و تأمین برق عمومی که مطابق قانون اساسی از وظایف اصلی دولت محسوب می‌گردد، حسب درخواست متقاضی از طریق دایر کردن خطوط نیرو و نصب وسایل اندازه‌گیری به استناد مقررات مندرج در آیین‌نامه تکمیلی تعرفه‌های برق که به موجب اختیارات حاصل از مواد ۷ و ۹ قانون سازمان برق ایران از سوی وزارت نیرو تصویب گردیده نسبت به برقراری انشعاب برق اقدام می‌نمایند.

۲- همچنین بر اساس جزء ۱- ۳۹ - ۴ بند ۳۹ - ۴ آیین‌نامه تکمیلی تعرفه‌های برق، مشترک مکلف و مسئول مرئی نگهداشتن و قابل دسترسی بودن محل وسایل اندازه‌گیری برق بوده و به هیچ عنوان حق جابجایی انشعاب و وسایل آن را ندارد و چنانچه پس از نصب وسایل اندازه‌گیری با تغییر در وضعیت ملک یا ساختمان خود، هرگونه مانعی جهت دسترسی مأمورین برق به آنها ایجاد نماید، شرکت می‌تواند به هزینه مشترک طبق مفاد آیین‌نامه یاد شده، دستگاه‌های مزبور را به محل مناسب منتقل نماید. ضمن اینکه مطابق بند ۳۸ - ۴ آیین‌نامه نیز مکلف به سالم نگهداشتن وسایل و تجهیزات منصوبه بوده و تحت هیچ عنوان حق دستکاری وسایل و یا پلمب‌های نصب شده بر روی آنها را نخواهد داشت.

شماره ۹۹۰۱۵۸۶

۱۴۰۰/۷/۱۸

بسمه تعالی

جناب آقای اکبر پور

رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۱۴۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۵۳۴ مورخ ۱۴۰۰/۶/۱۶ با موضوع: «فراز از اول ماده ۱۰ و ماده ۱۴ آیین نامه استخدامی دهیاریهای کشور (موضوع تصویب نامه شماره ۷۸۳۳۵/ت/۵۵۳۴۳ مورخ ۱۳۹۸/۶/۲۶ هیأت وزیران) ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۶/۱۶ شماره دادنامه: ۱۵۳۴ شماره پرونده: ۹۹۰۱۵۸۶

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: آقای سجاد کریمی پاشاکی

موضوع شکایت و خواسته: ابطال مواد ۱۰ و ۱۴ آیین نامه استخدامی کارکنان

دهیاری ها با اصلاحات بعدی (موضوع تصویب نامه شماره ۷۸۳۳۵/ت/۵۵۳۴۳ - ۱۳۹۸/۶/۲۶ هیأت وزیران)

گردش کار: شاکی به موجب دادخواستی ابطال مواد ۱، ۷، ۱۰، ۱۱ و ۱۴ آیین نامه استخدامی کارکنان دهیاری ها با اصلاحات بعدی (موضوع تصویب نامه شماره ۷۸۳۳۵/ت/۵۵۳۴۳ - ۱۳۹۸/۶/۲۶ هیأت وزیران) را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته به طور خلاصه اعلام کرده است که:

۱- در خصوص اعتراض به ماده ۱۰ آیین نامه مورد شکایت: در این ماده با تفکیک تخلفات دهیاران و تخلفات کارکنان دهیاری رسیدگی به تخلفات دهیاران را بر اساس قانون رسیدگی به تخلفات اداری و رسیدگی به تخلفات کارکنان دهیاری را بر اساس قانون کار تصریح نموده اولاً: از آنجا که کارکنان دهیاری ها تابع قانون کار دانسته شده اند لذا نمی توان بخشی از کارکنان را تابع قانون رسیدگی به تخلفات اداری و دیگران را تابع یک آیین نامه انضباطی دانست زیرا هر دو گروه، از کارکنان دهیاری محسوب می شود و چون میان کار و دستمزد مشاغل دهیاری ملازمه وجود دارد لذا نمی توان دهیار را به لحاظ امور اداری تابع قانون رسیدگی به تخلفات اداری و امور دستمزد تابع قانون کار دانست چون که وفق ماده ۱۸ قانون رسیدگی به تخلفات اداری مشمولین قانون کار مستثنی از این قانون محسوب شده اند. این امر تبعیض ناروا بوده چگونه می توان تصور نمود که مافوق دهیار در شهر وظایف و تخلفات ناشی از آن تابع قانون رسیدگی به تخلفات اداری محسوب گردد و آنگاه کارکنان مآذون او تابع آیین نامه انضباطی قانون کار باشد؟ (۲) در خصوص اعتراض به ماده ۱۴ آیین نامه مورد شکایت: از آنجا که احتساب سوابق خدمتی آن هم با وضعیت مقرر معترض عنه که بر حاکمیت قانون کار بر دهیاری ها تصریح داشته است خدمات کارکنان شاغل در دهیاری ها را با ماهیت کارگری محسوب خواهد نمود و در قوانین حاکم بر امور استخدامی از جمله قانون مدیریت خدمات کشوری و نیز قانون استخدام کشوری حکمی نمی توان یافت که تجویز بر احتساب سوابق کارگری پس از جذب به عنوان کارمند داده باشد لذا چنانچه این اشخاص صرفاً در مشاغل کارگری موضوع مشاغل ۳۲ گانه قانون استخدام کشوری و یا ماده ۱۲۴ قانون مدیریت خدمات کشوری قرار گیرند امکان احتساب سوابقشان وجود دارد و در سایر موارد امکان احتساب سوابق شان وجود نخواهد داشت بنابراین مقرر نیز فاقد مبنای قانونی و خارج از حدود اختیارات و تکالیف قانونی مرجع مصوب وضع شده است.

متن مقرره های مورد اعتراض به شرح زیر است:

« هیأت وزیران در جلسه ۱۳۹۸/۶/۲۰ به پیشنهاد شماره ۱۴۱۷۰ - ۱۳۹۷/۲/۴ وزارت کشور و به استناد اصل ۱۳۸ قانون اساسی جمه تصویب کرد: آیین نامه استخدامی دهیاری های کشور موضوع تصویب نامه شماره ۳۶۹۹/ت/۲۶۹۲۳ - ۱۳۸۳/۴/۱۳ به شرح زیر اصلاح می شود:

.....

.....

ماده ۱۰: به تخلفات دهیاران بر اساس قانون رسیدگی به تخلفات اداری و به تخلفات کارکنان دهیاری بر اساس قانون کار رسیدگی می شود.

ماده ۱۴: در صورت استخدام کارکنان دهیاری در سایر دستگاه های اجرایی سابقه خدمت مرتبط آنها به عنوان سنوات خدمت قابل قبول محاسبه می شود.

در پاسخ به شکایت مذکور، رئیس امور تنظیم لوائح و تصویب نامه ها و دفاع از مصوبات دولت به موجب لایحه شماره ۴۳۸۷۲/۱۶۳۴۷ - ۱۴۰۰/۲/۱۹ به طور خلاصه توضیح داده است که:

« اولاً: چون دولت به کارگیری کارکنان دهیاری ها را بر اساس قانون کار مجاز دانسته بنابراین طبق ماده ۱۸ قانون رسیدگی به تخلفات اداری مرجع رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان دهیاری ها بر اساس قانون کار خواهد بود و در مورد دهیاران نیز هیأت وزیران بر اساس اختیاری که در تصویب مقررات استخدامی داشته است صرفاً دهیاران را از جهت تعیین حقوق و مزایا تابع قانون کار اعلام داشته لذا رسیدگی به تخلفات آنان صرفاً بر اساس قانون رسیدگی به تخلفات اداری ملاک است. ثانیاً: مطابق قانون احتساب سوابق خدمت مستخدمین وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و شرکت های دولتی در نهادهای انقلاب اسلامی مصوب سال ۱۳۶۴ اجازه داده شده سابقه خدمت در نهادهای انقلاب اسلامی جزو سابقه خدمت دولتی منظور شود و دهیاری ها از ارگان هایی است که بعد از انقلاب اسلامی توسط مقنن به وجود آمده که بنابراین دهیاری ها از مؤسسات انقلابی محسوب می شود و قانون فهرست نیز این قبیل مؤسسات را نهاد محسوب کرده است.»

در اجرای ماده ۸۴ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری پرونده به هیأت تخصصی استخدامی دیوان عدالت اداری ارجاع می شود و هیأت مذکور به موجب دادنامه شماره ۲۲۴ - ۱۴۰۰/۵/۴، مواد ۱، ۷ و ۱۱ آیین نامه استخدامی کارکنان دهیاری ها با اصلاحات بعدی (موضوع تصویب نامه شماره ۷۸۳۳۵/ت/۵۵۳۴۳ - ۱۳۹۸/۶/۲۶ هیأت وزیران) را قابل ابطال تشخیص نداد و رأی به رد شکایت صادر کرد. رأی مذکور به طّت عدم اعتراض از سوی رئیس دیوان عدالت اداری و یا ده نفر از قضات دیوان عدالت اداری قطعیت یافت.

« رسیدگی به مواد ۱۰ و ۱۴ آیین نامه استخدامی کارکنان دهیاری ها با اصلاحات بعدی (موضوع تصویب نامه شماره ۷۸۳۳۵/ت/۵۵۳۴۳ - ۱۳۹۸/۶/۲۶ هیأت وزیران) در دستور کار هیأت عمومی قرار گرفت.»

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۶/۱۶ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

الف - اولاً: به موجب ماده واحده قانون تأسیس دهیاری های خودکفا در روستاهای کشور مصوب سال ۱۳۷۷ دهیاریها از مصادیق مؤسسات عمومی غیردولتی بوده و بر مبنای حکم مقرر در ماده ۱۱۷ قانون مدیریت خدمات کشوری از شمول مقررات قانون مذکور خارج هستند. ثانیاً: بر اساس تبصره ۱ ماده واحده قانون تأسیس دهیاری های خودکفا در روستاهای کشور مقرر شده است که: «آیین نامه نحوه اداره امور و مقررات استخدامی و مالی دهیاریها توسط وزارت کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.» بنا به مراتب فوق و با توجه به اینکه بر اساس ماده ۱۸ قانون رسیدگی به تخلفات اداری، مشمولان قانون کار از شمول این قانون خارج بوده و تابع مقررات مربوط به خود خواهند بود، بنابراین اطلاق فراز اول ماده ۱۰ آیین نامه استخدامی دهیاری های کشور مصوب ۱۳۸۳/۴/۱۳ و اصلاحی ۱۳۹۸/۶/۲۶ هیأت وزیران که رسیدگی به تخلفات دهیاران را به طور مطلق مشمول قانون رسیدگی به تخلفات اداری دانسته، در مواردی که دهیار به موجب قانون کار بکارگیری شده است، مغایر با ماده ۱۸ قانون رسیدگی به تخلفات اداری است و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری ابطال می شود.

ب - با توجه به اینکه بر اساس ماده واحده قانون تأسیس دهیاری های خودکفا در روستاهای کشور مصوب سال ۱۳۷۷ دهیاریها از مصادیق مؤسسات عمومی غیردولتی هستند، بنابراین خدمت در آنها به منزله سابقه خدمت دولتی تلقی نمی شود و مستفاد از حکم مقرر در ماده ۱۵۱ قانون استخدام کشوری (اصلاحی مصوب سال ۱۳۵۹) این است که احتساب خدمت در دستگاه های غیردولتی مانند شهرداریها به عنوان سابقه خدمت دولتی نیاز به تصریح قانونگذار دارد. ضمن آنکه به موجب تبصره ۱ ماده واحده قانون نحوه تأثیر سوابق خدمت غیردولتی در احتساب حقوق بازنشستگی و وظیفه و مستمری کارکنان دولت مصوب سال ۱۳۷۲ مقرر شده است که سنوات خدمت مستخدمین دولت، شهرداریها و نهادهای انقلاب اسلامی در شرکتها و مؤسسات غیردولتی جهت احتساب سنوات خدمت لازم برای بازنشستگی، اعطاء پایه، درجه یا نظایر آن منظور نخواهد شد. با توجه به مراتب فوق، اطلاق ماده ۱۴ آیین نامه استخدامی دهیاری های کشور (الحاقی ۱۳۹۸/۶/۲۶) از این حیث که سنوات خدمتی کارکنان دهیاریها را به عنوان «سنوات خدمت قابل قبول» در دستگاه های اجرایی محاسبه کرده، در مواردی که دستگاه اجرایی جزء مؤسسات عمومی غیردولتی است، خلاف قانون و خارج از حدود اختیار است و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری ابطال می شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

شماره ۰۰۲۰۹۸

۱۴۰۰/۷/۱۸

بسمه تعالی

جناب آقای اکبرپور

رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه‌های ۱۴۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۵۴۷ الی ۱۴۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۵۵۰ مورخ ۱۴۰۰/۶/۲۳ با موضوع: «اعلام تعارض با توجه به اینکه در طول سالهای ۱۳۸۶ و ۱۳۸۷ به موجب مصوبه شماره ۷۶۲۲۹ت۴۰۹۹۶هـ مورخ ۱۳۸۸/۴/۱۰ هیأت وزیران هیچ یک از نقاط شهری و از جمله اسلام‌آباد غرب در فهرست مناطق محروم موضوع قانون جذب نیروی انسانی به نقاط محروم و دورافتاده و مناطق جنگی قرار نگرفته است بنابراین حکم به رد شکایت صحیح و منطبق با موازین قانونی است.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۶/۲۳ شماره دادنامه: ۱۵۴۷ الی ۱۵۵۰

شماره پرونده: ۰۰۲۰۹۸ - ۰۰۱۶۸۲ - ۰۰۱۶۱۹ - ۰۰۱۶۱۸ - ۰۰۱۸۹۴ - ۰۰۱۸۹۳ - ۰۰۱۸۹۱ - ۰۰۱۸۹۰ - ۰۰۱۸۸۹ - ۰۰۱۸۸۸ - ۰۰۱۸۸۷ - ۰۰۱۸۸۶ - ۰۰۱۷۴۵ - ۰۰۳۰۹۶ - ۰۰۲۸۲۰ - ۰۰۲۵۱۹ - ۰۰۲۲۲۶ - ۰۰۲۲۲۵ - ۰۰۲۱۳۲ - ۰۰۲۰۳۱ - ۰۰۱۸۹۶ - ۰۰۱۸۹۵ - ۰۰۰۳۴۵ - ۰۰۰۳۴۴ - ۰۰۰۳۴۳ - ۰۰۰۳۴۲

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

اعلام‌کننده تعارض: آقایان و خانم‌ها: حشمت اله شهبازی، عباس رستمی، زهرا ضیاء بخش، پوران شریفی، کامران کریمی، تورج اردشیری، رشید احمدیان، حسن سنجایی، غلامرضا مولایی، ابراهیم یاری، همایون نوروزی، یداله اسمعیلی فرد، کشاورز باباخانی، صفدر مصفايي، سعید شبنم زاده، میترا میرزایی، نادیا حسینی، زینب سلیمانی، فروزان چلیپا، صغری محمدی، مرضیه گلزاری، زهرا کریمی، فاطمه پرویزی، سروناز احسان پور، ملیحه مظفری و حمیرا حیات غیبی و اداره کل امور مالیاتی استان کرمانشاه

موضوع: اعلام تعارض در آراء صادر شده از شعب دیوان عدالت اداری

گردش کار: شعب دیوان عدالت اداری در خصوص دادخواست برخی از کارمندان شاغل در شهرستان اسلام‌آباد غرب مبنی بر پرداخت حقوق و فوق‌العاده مرخصی مناطق محروم برای سالهای ۱۳۸۶ و ۱۳۸۷ آراء متعارض صادر کرده‌اند. شعبه ۳۰ بدوی با این استدلال که مزایای مرخصی مناطق محروم و جنگی از سال ۱۳۸۶ تا سال ۱۳۸۸ فقط به کارکنان شاغل در دهستان‌ها و روستاهای موضوع مصوبه شماره ۷۶۲۲۹/۴۰۹۹۶ - ۱۳۸۸/۴/۱۰ هیأت وزیران تعلق گرفته و محل خدمت شاکي دهستان نبوده است، حکم به رد شکایت صادر کرده است، اما شعب ۳۸ و ۴۰ بدوی با این استدلال که محل خدمت شاکيان شهرستان اسلام‌آباد غرب بوده و مطابق رأی شماره ۷۲۳ - ۱۳۸۶/۸/۲۲ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری اعلام شهرستان به عنوان منطقه محروم در سال ۱۳۸۰ حاکی از محرومیت آن شهرستان از سالهای قبل بوده است، حکم به ورود شکایت صادر کرده‌اند.

گردش کار پرونده‌ها و مشروح آراء به قرار زیر است:

الف: شعبه ۳۰ بدوی دیوان عدالت اداری در خصوص دادخواست آقای حشمت اله شهبازی و به خواسته مطالبه ۲ ماه مرخصی مناطق محروم از سال ۱۳۸۶ تا سال ۱۳۸۷ و به طرفیت دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه به موجب دادنامه شماره ۹۸۰۹۹۷۰۹۰۲۳۰۴۰۴۳ - ۱۳۹۸/۱۲/۱۳ به شرح زیر رأی به رد شکایت صادر کرده است:

نظر به اینکه مزایای مرخصی مناطق محروم و جنگی از سال ۱۳۸۶ تا ۱۳۸۸ فقط مشمول کارکنان شاغل در نقاط دهستانها و روستاهای موضوع مصوبه شماره ۴۰۹۹۶/۷۶۲۲۹ - ۱۳۸۸/۴/۱۰ هیأت وزیران در خصوص تعیین مناطق محروم می‌گردد لذا از آنجایی که محل خدمت شاکي در نقاط دهستانها و روستاهای موضوع مصوبه مذکور نبوده خواسته شاکي در خصوص سالهای مذکور وجاهت قانونی نداشته و حکم به رد شکایت در این خصوص صادر و اعلام می‌گردد.

رأی مذکور به موجب دادنامه شماره ۹۵۵۸۰۲۱۳۷ - ۹۹۰۹۹۷۰۹۵۵۸۰۱۳۹۹/۵/۱ صادر شده از شعبه ۲۵ تجدیدنظر دیوان عدالت اداری تأیید شده است.

ب: شعبه ۴۰ بدوی دیوان عدالت اداری در خصوص دادخواست آقای بهرام نوروزی به طرفیت دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه و به خواسته مطالبه فوق‌العاده مرخصی خدمت در مناطق محروم و دورافتاده در سالهای ۱۳۸۶ و ۱۳۸۷ به موجب دادنامه شماره ۹۸۰۹۹۷۰۹۰۲۴۰۲۲۰۳ - ۱۳۹۸/۹/۱۹ به شرح زیر رأی به ورود شکایت صادر کرده است:

نظر به اینکه بر اساس اسناد ابرازی و احکام کارگزینی پیوستی پرونده خدمت شاکي در شهرستان اسلام‌آباد غرب محرز است و با توجه به اینکه مطابق رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره ۷۲۳ - ۱۳۸۶/۸/۲۲ و اعلام شهرستان به عنوان منطقه محروم در سال ۱۳۸۰ حاکی از این امر است که شهرستان محل خدمت مزبور قبل از آن سال نیز محروم بوده است و به موجب مواد ۱ و ۲ از قانون جذب نیروی انسانی به نقاط محروم پرداخت فوق‌العاده جذب و مرخصی مناطق محروم علاوه بر مرخصی استحقاقی برای کارکنان مناطق یاد شده تجویز گردیده است لذا توجهاً به مراتب فوق البیان شکایت نامبرده را وارد تشخیص و مستنداً به مواد ۱۰، ۱۱، ۵۸ و ۶۵ از قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری حکم به ورود شکایت مشارالیه و الزام طرف شکایت به اجابت خواسته شاکي مستنداً به آراء وحدت رویه به شماره‌های ۴۹۵ و ۴۹۶ - ۱۳۸۹/۱۱/۱۱ و ۳۵ و ۳۶ - ۱۳۹۲/۱۱/۲۶ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری برابر آخرین حکم کارگزینی در حق شاکي صادر و اعلام می‌گردد.

ج: شعبه ۳۸ بدوی دیوان عدالت اداری در خصوص دادخواست آقایان محمد گنجی و کیومرث خدایاری به طرفیت دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه و به خواسته الزام به پرداخت وجوه مرخصی مناطق محروم در سالهای ۱۳۸۶ و ۱۳۸۷ به موجب دادنامه‌های شماره ۹۸۰۹۹۷۰۹۰۲۱۰۱۸۷۰ - ۱۳۹۸/۷/۲۴ و ۹۸۰۹۹۷۰۹۰۲۱۰۱۸۷۲ - ۱۳۹۸/۷/۲۴ به شرح زیر رأی به ورود شکایت صادر کرده است:

نظر به اینکه بر اساس مفاد ماده ۲ قانون جذب نیروی انسانی به نقاط محروم و دورافتاده مصوب ۱۳۶۷ مشمولین قانون علاوه بر مرخصی استحقاقی حق استفاده از یک ماه مرخصی در ازای هر سال خدمت را خواهند داشت و در صلاحیت عدم استفاده از آن، حقوق و فوق‌العاده‌های مربوطه در پایان هر سال تقویم و به وی پرداخت خواهد شد و با عنایت به اینکه خدمت نامبرده در مناطق محروم محرز است لذا شکایت شاکي را وارد تشخیص مستنداً به ۳، ۱۰ و ۱۱ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری حکم به ورود شکایت مبنی بر اجابت خواسته شاکي بر اساس رأی وحدت رویه ۴۹۶ - ۴۹۵ مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۱۱ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری بر اساس آخرین حکم کارگزینی صادر و اعلام می‌نماید.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۶/۲۳ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

الف - تعارض در آراء محرز است.

ب - براساس ماده ۳ قانون جذب نیروی انسانی به نقاط محروم و دورافتاده و مناطق جنگی مصوب سال ۱۳۶۷ نقاط محروم و دورافتاده موضوع قانون مذکور با تصویب هیأت وزیران تعیین می‌شود و هیأت وزیران به موجب بند ۱ تصویب‌نامه شماره ۷۶۲۲۹ت۴۰۹۹۶هـ - ۱۳۸۸/۴/۱۰ برای سالهای ۱۳۸۶ و ۱۳۸۷ برخی دهستانها و روستاها را در فهرست مناطق محروم قرار داده و مشمول برخورداری از مزایای قانون جذب نیروی انسانی به نقاط محروم و دورافتاده و مناطق جنگی اعلام کرده است. با توجه به اینکه محل خدمت شاکيان پرونده‌های موضوع تعارض، شهرستان اسلام‌آباد غرب بوده است و در طول سالهای ۱۳۸۶ و ۱۳۸۷ هیچ یک از نقاط شهری و از جمله اسلام‌آباد غرب در فهرست مناطق محروم موضوع قانون جذب نیروی انسانی به نقاط محروم و دورافتاده و مناطق جنگی قرار نگرفته است، بنابراین رأی شماره ۴۰۴۳ - ۹۸۰۹۹۷۰۹۰۲۳۰۴۰۴۳ - ۱۳۹۸/۱۲/۱۳ صادره از شعبه ۳۰ بدوی دیوان عدالت اداری که با توجه به عدم وجود محل خدمت شاکي در فهرست مناطق محروم و دورافتاده، حکم به رد شکایت وی صادر کرده است، صحیح و منطبق با موازین قانونی است. این رأی به استناد بند ۲ ماده ۱۲ و ماده ۸۹ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ برای شعب دیوان عدالت اداری و سایر مراجع اداری مربوط در موارد مشابه لازم‌الاتباع است.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری

شماره ۹۹۰۱۶۹۰

۱۴۰۰/۷/۱۸

بسمه تعالی

جناب آقای اکبرپور

رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه‌های ۱۴۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۵۵۶ الی ۱۴۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۵۵۱ مورخ ۱۴۰۰/۶/۲۳ با موضوع:

«تبصره یک ماده ۵۰، اصلاحیه بند ۳-۲ ماده ۳ و بخش ج - ۳ دستورالعمل جامع ایفای تعهد خدمت آموزش رایگان به شماره ۷۷۵۵۱/و مورخ ۱۳۹۹/۵/۱ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به جهت ایجاد محدودیت زمانی خارج از ماده ۷ لایحه قانونی اصلاح مواد ۷ و ۸ قانون تأمین وسایل و امکانات تحصیل اطفال و جوانان ایرانی و آیین‌نامه اجرایی آن از تاریخ تصویب ابطال شد.» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - یدالله اسمعیلی فرد

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۰/۶/۲۳ شماره دادنامه: ۱۵۵۱ الی ۱۵۵۶
شماره پرونده: ۰۰۰۱۵۹۶ - ۰۰۰۰۶۱۶ - ۹۹۰۲۵۸۲ - ۹۹۰۱۹۲۰ - ۹۹۰۱۷۰۳ - ۹۹۰۱۶۹۰

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکیان: آقایان مسعود حسنی، عبدالرحمن کبودانی، سیدمحسن طباطبائی، محمدمصطفی محمدی یکتا و خانم‌ها: شقایق رحیم پور کلد و ژاله منبری

موضوع شکایت و خواسته: ابطال تبصره ۱ ماده ۵۰، اصلاحیه بند ۳-۲ ماده ۳ و بخش ج - ۳ دستورالعمل جامع ایفای تعهد خدمت آموزش رایگان به شماره ۷۷۵۵۱/و مورخ ۱۳۹۹/۵/۱ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

گردش کار: شاکیان به موجب دادخواست‌های جداگانه‌ای ابطال تبصره ۱ ماده ۵۰، اصلاحیه بند ۳-۲ ماده ۳ و بخش ج - ۳ دستورالعمل جامع ایفای تعهد خدمت آموزش رایگان به شماره ۷۷۵۵۱/و مورخ ۱۳۹۹/۵/۱ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری را خواستار شده‌اند و در جهت تبیین خواسته به طور خلاصه اعلام کرده‌اند که:

" به استحضار می‌رساند مستنبط از ماده ۱۰ آیین‌نامه اجرایی تبصره ماده ۷ قانون تأمین وسایل و امکانات تحصیل اطفال و جوانان ایرانی ارسال اسامی فارغ‌التحصیلان بهره‌مند از آموزش رایگان به سازمان اداری و استخدامی کشور بر عهده وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است که دستورالعمل مورد اعتراض این وظیفه را به فارغ‌التحصیلان محول نموده است. ضمن اینکه بر پایه ماده ۱۲ آیین‌نامه اجرایی یاد شده اجبار فارغ‌التحصیلان به ثبت نام در مؤسسات کارایی که منجر به تحمیل هزینه به آنان می‌شود خلاف قانون است همچنین از مفهوم همین ماده بر می‌آید که هدف قانونگذار حمایت از فارغ‌التحصیلان است که بیش تر از دو بازه شش ماهه معطل نباشند و در صورت نیافتن فرصت شغلی تعهدشان آزاد شود. لذا دستورالعمل مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و جنبه حصری دادن به آن با مضمون «باید ظرف مدت شش ماه ...» با مفهوم این ماده در تضاد است. مضافاً اینکه در این ماده (و بازه شش ماهه استفاده در بخش دولتی و استخدام در بخش غیردولتی) برای فارغ‌التحصیلان پیش‌بینی شده است اما در دستورالعمل طرف شکایت بازه شش ماهه اول به کل حذف و نادیده گرفته شده است."

متن مقرر مورد شکایت به شرح زیر است:

" وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مشخصات سند

عنوان سند: اصلاحیه بند ۳-۲ ماده ۳ و بخش ج - ۳ دستورالعمل جامع ایفای تعهد خدمت آموزش رایگان به شماره ۷۷۵۵۱/و مورخ ۱۳۹۹/۵/۱

نوع سند: دستورالعمل شماره سند: عتف - د - ۷۲۰۲

ویرایش: ۰۱ صفحه: ۱ از ۳

ماده ۵۰: تعهد خدمت دانش‌آموزان با ارائه گواهی عدم کارایی قابل قبول از اداره کل کار و امور اجتماعی استان، توسط دانشگاه با رعایت موارد زیر پذیرفته می‌شود:

تبصره ۱: در راستای اجرای ماده ۱۲ آیین‌نامه اجرایی تبصره ماده ۷ قانون تأمین وسایل و امکانات تحصیل اطفال و جوانان ایرانی مصوب ۱۳۵۹/۳/۱۲ دانش‌آموزان باید ظرف مدت شش ماه از تاریخ دانش‌آموزی در دفاتر کارایی با ارائه اصل مدرک تحصیلی (گواهی موقت پایان تحصیلات عکس دار) ثبت نام نمایند.

ماده ۳- مدت تعهد خدمت آموزش رایگان

بند ۳-۲ برای پذیرفته‌شدگان سال تحصیلی ۶۶ - ۶۵ به بعد، سهمیه‌های مناطق ۴، ۳، ۲، و عشایر و مناطق محروم دو برابر مدت تحصیل است.

ج - ۳ - لغو تعهد خدمت آموزش رایگان با استفاده از گواهی عدم کارایی "

در پاسخ به شکایت مذکور، سرپرست دفتر امور حقوقی و پاسخگویی به شکایات سازمان امور دانشجویان به موجب لایحه شماره ۴۲/۷۵۵۸۹ - ۱۳۹۹/۹/۲۲ به طور خلاصه توضیح داده است که:

" ۱- دانش‌آموزان برای لغو تعهد خود موظف به رعایت مواعد قانونی مقرر در ماده ۱۲ و تکالیف مندرج در ماده ۱۱ آیین‌نامه اجرایی ماده ۷ قانون تأمین وسایل و

امکانات تحصیل برای اطفال و جوانان ایرانی هستند لیکن این فرصت شش ماه مانعی برای نامبردگان راجع به امکان ثبت نام در اداره کارایی برای پیدا کردن شغل پس از مهلت ذکر شده نخواهد بود.

۲- دانش‌آموزان با دریافت گواهی موقت می‌توانند از این مدرک برای هر هدفی که دارند استفاده نمایند مگر در مواقعی که متقاضی قصد ارائه این مدرک را به خارج از کشور داشته باشد که در این صورت نیاز به ارائه اصل مدرک دانشنامه و ریز نمرات رسمی خواهد داشت فلذا دستورالعمل جامع انجام تعهد خدمت آموزش رایگان، راه پرداخت هزینه را به عنوان آخرین راه قرار داده و دو روش عمده دیگر (انجام کار و عدم کارایی) به سهولت در دسترس آنان قرار دارد.

۳- اعلام اسامی دانش‌آموزان به سازمان اداری و استخدامی کشور پایان کار نیست بلکه ایشان باید برای استخدام طبق ضوابط مربوطه اقدام نمایند. در مورد ارسال اسامی به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی نیز شخص دانش‌آموز باید اراده خود را از طریق مراجعه به مؤسسات کارایی ابراز کند.

۴- با عنایت به شرایط متفاوت دانش‌آموزان پس از فراغت از تحصیل، صرف ارسال اسامی امری بیهوده است بنابراین انتظار انجام امری لغو و بیهوده از طرف سازمان اداری و استخدامی کشور و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با شرح عظیمی از وظایف است که هیچ منطق آن را تأیید نمی‌کند و همان طور که از ماده ۱۱ آیین‌نامه اجرایی تبصره ماده ۷ قانون تأمین وسایل و امکانات تحصیل برای اطفال و جوانان ایرانی برمی‌آید، صرف اعلام اسامی کافی نیست و عزم دانشجو برای کارایی نیز باید به منصف ظهور برسد که با توجه به الزامات ماده ۱۲ آیین‌نامه اجرایی این عزم و اراده باید در موعد مقرر در ماده ۱۲ از طرف شخص اعلام شود که همان ثبت نام در کارایی است.

۵- در صورت حذف فرصت شش ماهه مذکور در دستورالعمل مورد اعتراض، این موضوع مطرح خواهد شد که معیار و ملاک اثبات استنکاف مندرج در ماده ۵ آیین‌نامه اجرایی ماده ۷ قانون تأمین وسایل و امکانات تحصیل اطفال و جوانان ایرانی مصوب ۱۳۵۹/۳/۱۲ چیست؟ در حالی که با وجود فرصت‌های مذکور در مواد ۱۰ الی ۱۲ آیین‌نامه فوق‌الذکر و تبصره‌های ماده ۵۰ دستورالعمل جامع لغو تعهد آموزش رایگان (فرصت شش ماه برای ثبت نام در اداره کارایی و شش ماه برای انتظار در صف کارایی) ملاک مناسبی برای تشخیص استنکاف یا عدم استنکاف دانشجویان بهره‌مند از آموزش رایگان از انجام تعهدات ایشان است. ابطال این مقرر باعث ایجاد خلاء قانونی و اعمال سلیقه‌های شخصی در این رابطه خواهد شد.

در پایان ضمن درخواست از آن هیأت برای دعوت این دفتر برای ارائه توضیحات تکمیلی به صورت حضوری، با توجه به موارد مذکور در فوق به ویژه ایرادات متعدد شکلی و محتوایی دادخواست و اینکه کلیه مصوبات و اقدامات سازمان در چارچوب ضوابط و مقررات قانونی انجام یافته است. صدور رأی به رد شکایت خواهان از آن مرجع مورد استدعا می‌باشد.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۰/۶/۲۳ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

الاً: به موجب رأی شماره ۲۳۶۲ - ۱۳۹۸/۸/۱۴ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری اعلام شده است که: «نظر به اینکه در ماده (۷) لایحه قانونی اصلاح مواد ۷ و ۸ قانون تأمین وسایل و امکانات تحصیل اطفال و جوانان ایرانی مصوب سال ۱۳۵۸ و آیین‌نامه اجرایی تبصره ماده (۷) قانون مذکور، محدودیت زمانی برای دانش‌آموزان تعیین شده است، بنابراین محدودیت شش ماهه مقرر در تبصره (۱) ماده (۵۰) دستورالعمل جامع ایفای تعهد خدمت آموزش رایگان مغایر قانون است...» ثانیاً: مطابق رأی شماره ۲۴۶۹ - ۱۳۹۸/۸/۲۸ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری، ایجاد محدودیت زمانی پس از مهلت شش ماهه که موجب عدم بهره‌مندی از امتیازات لغو تعهد از طریق عدم کارایی می‌گردد، خارج از حدود اختیار اعلام و ابطال شده است. نظر به اینکه تبصره ۱ ماده ۵۰ اصلاحیه بند ۳-۲ ماده ۳ و بخش ج - ۳ دستورالعمل جامع ایفای تعهد خدمت آموزش رایگان به شماره ۷۷۵۵۱/و - ۱۳۹۹/۵/۱ متضمن ایجاد محدودیت زمانی برای دانش‌آموزان به مدت شش ماه از تاریخ دانش‌آموزی جهت ثبت نام در دفاتر کارایی است، مقررات مذکور خارج از حدود اختیار تنظیم شده و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و مواد ۱۳ و ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ از تاریخ تصویب ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - حکمتعلی مظفری